

# Liabonra



**Nederige  
grootheden in  
onze geschiedenis,  
pp. 16, 62, 65**

**Werkelijke vrijheid genieten,  
p. 32**

**Als je integriteit op het spel  
staat, pp. 40, 48**

**Maak een vaandel der vrijheid  
voor je familie, p. 60**



*'De hedendaagse pioniers van de kerk leven in elke natie en [hun] verhalen van volharding, geloof en offers voegen nieuwe, melodieuze verzen toe aan het imposante refrein van de hedendaagse lofzang op het koninkrijk Gods.'*

Dieter F. Uchtdorf,  
tweede raadgever in het  
Eerste Presidium, 'Dierbaar  
geloof van onze vaders',  
*Liahona*, mei 2008, p. 70.

Links: Tiaray Madera  
Rasoamampianina was  
een van de eerste kerkle-  
den in Madagascar.



## BOODSCHAPPEN

- 4** **Boodschap van het Eerste Presidium: De huidige wereld heeft pioniers nodig**  
President Thomas S. Monson
- 7** **Huisbezoekboodschap: Het evangelie leren en verkondigen.**

## HOOFDARTIKELEN

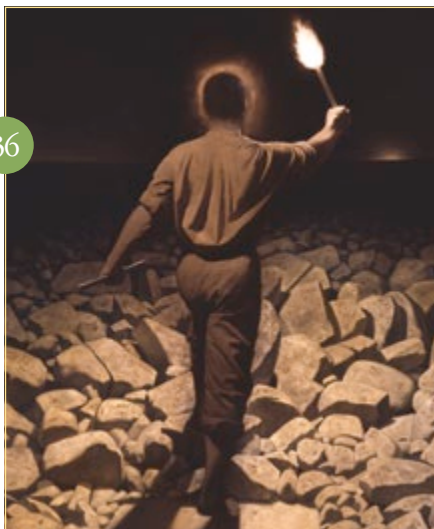
- 14** **Geen ding zal bij God onmogelijk zijn**  
Sang-Ick Han  
*Toen ik op 53-jarige leeftijd rechten ging studeren, besepte ik dat ik alleen kon slagen als ik volledig op de Heer vertrouwde.*
- 16** **Pioniersgeloof en moed — toen en nu**  
Ouderling M. Russell Ballard  
*De pioniers uit het verleden overleefden schier onoverkomelijke moeilijkheden — moge het vuur van ons getuigenis zo fel branden als dat van hun.*
- 22** **Een God van wonderen: de Slowaakse leden in Sheffield**  
Ouderling Erich W. Kopschke  
*Heiligen in Sheffield (Engeland) bewerkstelligen een hedendaags wonder.*

## RUBRIEKEN

- 8** **Notities aprilconferentie**
- 10** **Wat wij geloven: Wie de Heer roept, maakt Hij geschikt**
- 12** **Dienen in de kerk: een televisie en een opgebeurde geest**  
Kaci Cronin
- 13** **Onderwijzen met Voor de kracht van de jeugd: Eerlijkheid en integriteit**
- 28** **Onder heiligen der laatste dagen**
- 74** **Kerknieuws**
- 80** **Tot we elkaar weerzien: Samen het pad van de hoop bewandelen**  
LaRene Porter Gaunt

### OP DE OMSLAG

Voorzijde: *Lievelingsverhalen*, Michael T. Malm.  
Achterzijde: foto Craig Dimond © IRI.  
Binnenzijde vooromslag: foto Richard M. Romney.



### 32 Leven voor de eeuwigheid

Ouderling Keith K. Hilbig

*Ik spoor je aan om je voor te stellen hoe het is om eeuwig bij je familie te zijn, in een toestand van onpeilbare heerlijkheid en omstandigheden zo gunstig dat wij ze niet volledig kunnen bevatten.*

### 36 Verhalen over groot vertrouwen

Melissa Zenteno

*Jongvolwassenen vertellen hoe zij hun geloof hebben gesterkt ondanks moeilijke relaties.*



*Kijk eens of je de Liahona kunt vinden die we in deze uitgave hebben verstoppt.  
Hint: Erika weet het.*

### 40 Overtuiging met mededogen

Ouderling Jeffrey R. Holland

*Wanneer mag je oordelen? Hoe verdedigen we onze normen maar respecteren we tegelijkertijd de keuzevrijheid van anderen?*

### 44 De persoon in de spiegel vergeven

David Dickson

*Sommigen geloven dat ze geen vergeving kunnen krijgen, maar de verzoening van de Heiland is oneindig en is er voor iedereen.*

### 47 Onuitwisbare stift

Dani Dunaway Rowan

*Ik schrobde mijn handen tot ze zeer deden, maar de stiftstrepen gingen niet weg.*

### 48 Voor de kracht van de jeugd: Eerlijkheid en integriteit

Ouderling Christoffel Golden Jr.

### 50 Eervol naar huis

Valerie Best

*Ik keek naar de armband die per ongeluk in mijn tas was gevallen — hoe lang zou hij daar blijven als ik hem niet meteen terugbracht?*

### 52 Macht in verbonden

*Een verbond is meer dan een wederzijdse belofte; het is een belofte van macht, kracht, veiligheid en gemoedsrust.*

### 54 Onvergetelijke gezinsavonden

*Drie jongeren uit verschillende landen vertellen over hun gedenkwaardigste gezinsavonden.*

### 56 Mijn zomers bij de tempel

David Isaksen

*Het was een rit van tien uur naar de dichtstbijzijnde tempel in het Zweedse Stockholm, maar ik ben blij dat we erheen zijn gegaan.*



### 57 Gezinsavondwiel

*Maak dit wiel om de gezinsavond makkelijker te kunnen plannen.*

### 58 Red haar!

Heidi Swinton

*President Thomas S. Monson leerde in zijn jeugd dat het fijn is om andere mensen te helpen.*

### 60 Jeugdwerk thuis: Het gezin maakt deel uit van het plan van onze hemelse Vader

### 62 Op de route: Moeilijkheden in Missouri

Jennifer Maddy

### 64 Ons prikbord

### 65 Bijzondere getuige: Waarom is familiegeschiedenis zo belangrijk?

Ouderling David A. Bednar

### 66 Het verhalentapijtje

Kay Timpson

*Katrien en oma vertelden elkaar verhalen onder het werk en daardoor maakten ze meer dan alleen een tapijtje.*

### 68 Verhalen aan je familie vertellen

*Doe deze activiteit om in het gezin verhalen aan elkaar te vertellen.*

### 69 Hallo, ik ben Erika uit El Salvador

*Erika vertelt hoe ze haar familiegeschiedenis leuker heeft gemaakt.*

### 70 Voor jonge kinderen

### 81 Portret van een profeet: Joseph F. Smith

Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

**Het Eerste Presidium:** Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

**Het Quorum der Twaalf Apostelen:** Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

**Verantwoordelijk redacteur:** Craig A. Cardon

**Adviseurs:** Shayne M. Bowen, Bradley D. Foster, Christoffel Golden Jr., Anthony D. Perkins

**Hoofddirecteur:** David T. Warner

**Directeur ondersteuning leden en gezinnen:**

Vincent A. Vaughn

**Directeur kerkelijke tijdschriften:** Allan R. Loyborg

**Zakelijk manager:** Garff Cannon

**Hoofddirecteur:** R. Val Johnson

**Assistent-hoofddirecteur:** Ryan Carr, LaRene Porter Gaunt

**Publicatieassistent:** Melissa Zenteno

**Redactieteam:** Susan Barrett, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Lori Fuller, Garry H. Garff, Jennifer Grace Jones, Hikari Loftus, Michael R. Morris, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Julia Woodbury

**Leidend Art-director:** J. Scott Knudsen

**Art-director:** Tadd R. Peterson

**Grafisch team:** Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball

Bott, Tom Child, Kerry Lynn C. Herrin, Colleen Hincley,

Eric P. Johnson, Scott M. Mooy, Brad Teare

**Coördinator intellectuele eigendom:**

Collette Nebeker Aune

**Productiemanager:** Jane Ann Peters

**Productieteam:** Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe Bridge,

Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle

Tate Rafferty

**Voordruk:** Jeff L. Martin

**Directeur drukwerk:** Craig K. Sedgwick

**Directeur distributie:** Stephen R. Christiansen

**Vertaling:** Jos Peeters

Kerkelijk Vertaalbureau

Turnhoutsebaan 130, B-2460 Kasterlee

E-mail: peetersjm@gmail.com

**Nieuwsredactie:**

Nieuwsredacteur: Frans Heijdemann

Grovestins 64

NL-7608 HN Almelo

Telefoon: 0546 865984

Uw kopij graag per e-mail naar nieuws@liahona.nl

**Distributie:**

Corporation of the Presiding Bishop of

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg, Duitsland

**Jaarabonnement:**

Neem voor bestelling van abonnementen of adreswijziging

contact op met Customer Service op 00800 2950 2950 (gratis)

of 0049 6172 492833 (of 34).

E-mail: orderseu@ldschurch.org

Online: store.lds.org

Prijs jaarabonnement: 7,50 EURO

**Bijdragen:**

**Stuur manuscripten en vragen online** naar [liahona.lds.org](http://liahona.lds.org), of

per brief aan: Liahona, Rm. 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; of per e-mail naar: [liahona@ldschurch.org](mailto:liahona@ldschurch.org).

De *Liahona* (Een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Swahili, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamees en Zweeds. (Frequentie verschilt per taal.)

**Uitgever:** © 2013 Intellectual Reserve, Inc. Alle rechten

voorbehouden. Gedrukt in de Verenigde Staten van Amerika.

Tekst- en beeldmateriaal in de *Liahona* mag gereproduceerd

worden voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of

thuis. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de

bronvermelding dat aangeeft. Voor vragen over het auteursrecht

kunt u zich richten tot het Intellectual Property Office, 50 East

North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: [cor-intellectualproperty@ldschurch.org](mailto:cor-intellectualproperty@ldschurch.org).

**For Readers in the United States and Canada:**

July 2013 Vol. 113 No. 7. LIAHONA (USPS 311)

Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church

of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt

Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year;

Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid

at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of

address. Include address label from a recent issue; old and new

address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions

to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription

help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard,

American Express) may be taken by phone. (Canada Poste

Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to

Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt

Lake City, UT 84126-0368, USA.

# Ideeën voor de gezinsavond

In deze uitgave staan artikelen en activiteiten die u voor de gezinsavond kunt gebruiken. Hieronder staan enkele voorbeelden.



FOTO-ILLUSTRATIE CRAIG DIMOND © IRI

**'Eervol naar huis'**, p. 50: als u met uw gezin het verhaal hebt gelezen, kunt u de video 'Honesty: You Better Believe It!' downloaden van [youth.lds.org](http://youth.lds.org) (alleen in het Engels, Portugees en Spaans). Vraag de andere gezinsleden wat zij hebben geleerd van het verhaal of de video. U kunt ook op p. 19 van *Voor de kracht van de jeugd* over eerlijkheid en integriteit lezen. Als activiteit kunt u met het gezin situaties bedenken waarin hun eerlijkheid op de proef zou kunnen worden gesteld. Schrijf de situaties op papierstrookjes, doe ze in een schaal en laat iedereen er eentje trekken. Laat ieder om de beurt een situatie voorlezen en vertellen wat er in die situatie gedaan moet worden om eerlijk te zijn.

**'Het verhalentapitje'**, p. 66: in dit verhaal vraagt Katrien aan oma wat voor gezinsactiviteiten ze in haar jeugd leuk vond. Wat was oma's antwoord? Oma leerde Katrien vervolgens iets nieuws, en zo zorgden ze samen voor een fijne herinnering. U kunt eventueel de zevende alinea van 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld' lezen. Hoe zorgen we volgens de proclamatie voor een geslaagd huwelijk en gezin? Selecteer een van de punten, bijvoorbeeld mededogen, en bespreek die samen. Vraag hoe je mededogen aan gezinsleden en andere mensen kunt tonen. U kunt weekdoelen stellen om meer mededogen te tonen, en tijdens de volgende gezinsavond bespreken in hoeverre die doelen zijn gehaald. U kunt de les besluiten met het zingen van 'Ons gezin kan eeuwig zijn' (lofzang 204).

## IN UW TAAL

De *Liahona* en ander materiaal van de kerk is in veel talen te vinden op [languages.lds.org](http://languages.lds.org).

## ONDERWERPEN IN DEZE UITGAVE

*De nummers verwijzen naar de eerste pagina van het artikel.*

**Algemene conferentie**, 8

**Bekering**, 47

**Dienen**, 12

**Doelen**, 14

**Eerlijkheid**, 13, 31, 48, 50

**Familiegeschiedenis**, 65, 69

**Geboden**, 40

**Gehoorzaamheid**, 40

**Geloof**, 14, 36

**Gezin**, 16, 29, 30, 60, 66

**Gezinsavond**, 3, 54, 57

**Heilsplan**, 30

**Huwelijk**, 32, 36

**Jezus Christus**, 70

**Kerkgeschiedenis**, 4, 16,

62, 80, 81

**Kerkroepingen**, 10

**Normen**, 4

**Onderwijs**, 7, 13

**Oordelen**, 40

**Ouderschap**, 13, 32

**Perspectief**, 32

**Pioniers**, 4, 22, 62, 80

**Sabbat**, 28

**Smith, Joseph F.**, 81

**Tegenspoed**, 4, 16, 80

**Tempels**, 29, 56

**Verbonden**, 52

**Vergeving**, 44

**Verordeningen**, 29

**Voorbeeld**, 16

**Zendingswerk**, 22



President  
Thomas S. Monson

DE HUIDIGE  
WERELD  
HEEFT

# pioniers nodig

Voor velen begon de pionierstocht in 1847 niet in Nauvoo, Kirtland, Far West of New York, maar eigenlijk al in het verre Engeland, Schotland, Scandinavië of Duitsland. Kleine kinderen begrepen niet helemaal welk dynamisch geloof hun ouders motiveerde om familie, vrienden, gemakken en veiligheid achter te laten.

Misschien vroeg een kleintje wel: 'Mammie, waarom gaan we weg van huis? Waar gaan we heen?'

'Kom, schatje, we gaan naar Zion, de stad van onze God.'

Tussen het veilige thuis en het beloofde Zion bevond zich het beangstigende, verraderlijke water van de machtige Atlantische oceaan. Wie kan de angst beschrijven die het hart van de mens tijdens die hachelijke overtocht in zijn greep hield? Aangemoedigd door de zachte influisteringen van de Geest en gesterkt door een eenvoudig maar vast geloof vertrouwden die pioniers van de kerk op God en voeren ze weg.

Toen ze Nauvoo eindelijk hadden bereikt, moesten ze weer op pad gaan en onderweg ontberingen ondervinden. Grafzerken van alsemstruiken en rotsen markeerden graven langs de route van Nauvoo naar Salt Lake City. Dat was de prijs die sommige pioniers betaalden. Hun lichaam is in vrede begraven, maar hun naam leeft altijd in de herinnering voort.

Vermoeide runderen zwoegden voort, wagenwielen kraakten, moedige mannen zwoegden, oorlogstrommels roerden en coyotes huilden. Maar de door geloof geïnspireerde en door de storm voortgedreven pioniers zetten door. Vaak zongen ze:

*Komt, heil'gen komt, geen werk noch strijd gevreesd,  
maar uw reis blij volbracht!*

*Schijnt zwaar de tocht, volhardt, zijt kloek van geest,  
naar uw kruis krijgt gij kracht. [...]*

*Alles wel! Alles wel!*<sup>1</sup>

Die pioniers gedachten de woorden van de Heer: 'Mijn volk moet worden beproefd in alle dingen, opdat zij erop voorbereid zullen zijn de heerlijkheid te ontvangen die Ik voor hen heb, ja, de heerlijkheid van Zion.'<sup>2</sup>

Met het verstrijken van de tijd verzwakken onze herinneringen en vermindert onze waardering voor wie dit pad van pijn hebben bewandeld en een met tranen gemarkeerd spoor van naamloze graven hebben achtergelaten. Maar hoe zit het met de beproevingen van deze tijd? Zijn er geen rotsachtige wegen te bereizen, ruige bergen te beklimmen, kloven te overbruggen, sporen te zoeken of rivieren over te steken? Of hebben wij de dringende behoefte dat die pioniersgeest ons wegstuurt van gevaren die ons dreigen te overspoelen, en ons naar een veilig Zion leidt?

Sinds het eind van de Tweede Wereldoorlog zijn de morele normen telkens verder verlaagd. De misdaadcijfers stijgen snel; het fatsoensniveau keldert. Velen bevinden zich in een rampzalige achtbaan en geven voor het najagen van tijdelijke sensatie de vreugde van de eeuwigheid op. En zo verspelen we onze gemoedsrust.

We vergeten dat de Grieken en de Romeinen overheersten in een barbaarse wereld en hoe die triomf ten einde kwam — hoe ze door laksheid en zwakheid overwonnen werden,



wat tot hun ondergang leidde. Uiteindelijk wilden ze liever veilig en makkelijk dan vrij leven; en ze raakten alles kwijt — gemak, veiligheid en vrijheid.

Geef niet toe aan Satans verleidingen; sta in plaats daarvan pal voor de waarheid. De onbevredigde verlangens van de ziel worden niet bevredigd door een oneindige zoektocht naar vreugde te midden van opwindende vormen van sensatie en verdorvenheid. Verdorvenheid leidt nooit tot deugd. Haat wakkert nooit liefde aan. Lafheid geeft nooit moed. Twijfel zet nooit aan tot geloof.

Sommigen vinden het moeilijk om de spottende en onwelvoeglijke opmerkingen te weerstaan van dwazen die kuisheid, eerlijkheid en gehoorzaamheid aan Gods geboden belachelijk maken. Maar de wereld heeft mensen die vasthouden aan beginselen altijd gekleineerd. Toen Noach de opdracht kreeg om een ark te bouwen, keken de dwaze mensen naar de wolkenloze hemel, en ze bespotten en hoonden hem — totdat de regen kwam.

Moeten we telkens weer zo'n dure les leren? De tijden veranderen, maar

de waarheid verandert niet. Als we niet van de ervaringen uit het verleden leren, zijn we gedoemd om ze te herhalen, met alle verdriet, lijden en kwelling die daarmee gepaard gaan. Zijn we niet wijs genoeg om te gehoorzamen aan Hem die al vanaf het begin het einde weet — onze Heer, die het heilsplan heeft bedacht — in plaats van de slang die het verachtte?

Volgens een woordenboekdefinitie is een pionier 'iemand die voorop loopt om de weg te banen die

anderen kunnen volgen'.<sup>3</sup> Kunnen we op de een of andere manier de moed en de doelgerichtheid opbrengen die de pioniers uit een voorgaande generatie kenmerkte? Kunnen u en ik werkelijk pioniers zijn?

Ik weet zeker dat we dat kunnen. Wat heeft de huidige wereld hard pioniers nodig! ■

#### NOTEN

1. 'Komt, heil'gen, komt', *lofzang* 15.
2. Leer en Verbonden 136:31.
3. Naar de *Oxford English Dictionary*, 2e editie (1989), lemma 'pioneer'.

#### LESGEVEN MET DEZE BOODSCHAP

In de Schriften staat dat huisonderwijzers moeten 'waarschuwen, uitleggen, aansporen en onderwijzen, en allen uitnodigen om tot Christus te komen' (LV 20:59). U kunt de mensen die u bezoekt, wijzen op de waarschuwingen en uitnodigingen in de boodschap van president Monson. Eventueel kunt u manieren met hen bespreken om goede voorbeelden te herkennen en te volgen, misleiding te mijden, en te leren van andermans vergissingen. Vraag de mensen die u onderwijst hoe zij pioniers kunnen zijn.

Kinderen vinden het misschien leuk om meer over pioniers te weten te komen in de serie *Op de route*, op p. 62 van deze uitgave.

## Gedreven door geloof

Maggi Earl

Ik zal nooit vergeten dat ik in de Amerikaanse staat Nebraska over het terrein liep waar jaren geleden pioniers in Winter Quarters hadden gewoond. Ik had het gevoel dat het heilige grond was. Het leek wel of ik een buitentempel bezocht.

Ik kreeg tranen in mijn ogen en begon wat wazig te kijken. Ik zag een standbeeld maar kon de figuren niet ontwaren. Toen ik mijn tranen had weggeveegd, zag ik een man en een vrouw met een van rouw vertrokken gezicht. Toen ik dichterbij ging kijken, zag ik aan hun voeten een kind in een graf liggen.

Ik werd door veel verschillende emoties overmand: verdriet, boosheid, dankbaarheid en vreugde. Ik wilde het verdriet van die heiligen wegnemen, maar tegelijkertijd was ik dankbaar voor de offers die zij zich voor het evangelie hadden getroost.

Door mijn bezoek aan Winter Quarters zag ik in dat onze hemelse Vader het evangelie aan zijn kinderen geeft en hen vervolgens toestaat om te kiezen wat ze ermee willen doen. De ouders van die baby hadden een makkelijkere koers kunnen kiezen. Om de profeet te volgen en het evangelie na te leven moesten deze pioniers doorzetten, zelfs al betekende dit dat ze onderweg hun kind moesten begraven. Maar ze kozen voor het evangelie en aanvaardden de moeilijkheden die ze vervolgens doormaakten. Ik kwam tot de conclusie dat de toewijding van de heiligen aan het evangelie, en hun vastberadenheid om door te zetten, gedreven werden door geloof en hoop — hoop op een zonnige toekomst, en het geloof dat de Heer hen kende en hun verdriet kon verlichten.

*De auteur woont in North Carolina (VS).*



## KINDEREN

### Wees een pionier

President Monson zegt dat een pionier iemand is die anderen laat zien welke weg ze moeten volgen. Wat kunnen de kinderen in deze plaatjes doen om het goede te verdedigen en een pionier te zijn voor andere mensen? Schrijf je antwoorden in de ruimte onder de plaatjes.




---



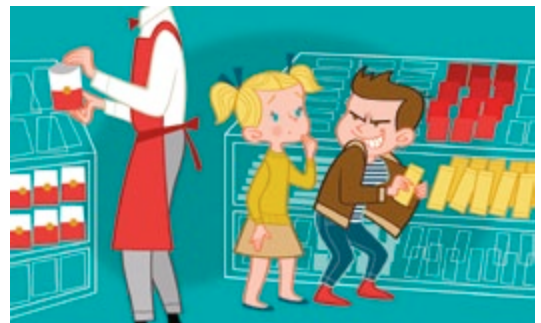
---




---



---




---



---




---



---



Bestudeer dit materiaal met een gebed in uw hart en bespreek het naar behoefte met de zusters die u bezoekt. Gebruik de vragen om de zusters te sterken en de ZHV actief deel uit te laten maken van uw eigen leven. Ga voor meer informatie naar [reliefsociety.lds.org](http://reliefsociety.lds.org).

## Het evangelie leren en verkondigen

Jezus Christus was een groot Leraar. Hij gaf ons het voorbeeld, want Hij leerde de vrouwen in de schare en onder vier ogen, op straat en bij de zee, bij de bron en bij hen thuis. Hij bejegende hen met liefdevolle zorg, en genas hen en hun familieleden.<sup>1</sup>

Hij onderwees Marta en Maria en vroeg hen om zijn discipelen te worden en deel te hebben aan het heil, “het goede deel [...] dat van [hen] niet zal worden weggenomen” [Lucas 10:42].<sup>2</sup>

In onze hedendaagse Schriften heeft de Heer ons geboden om ‘elkaar in de leer van het koninkrijk [te] onderwijzen’ (LV 88:77). Cheryl A. Esplin, tweede raadgeefster in het algemeen jeugdwerkpresidium, heeft gezegd: ‘De evangeliebeginselen volledig leren begrijpen is een levenslang proces dat “regel op regel [...], voorschrift op voorschrift, hier een weinig en daar een weinig” (2 Nephi 28:30) plaatsvindt.’<sup>3</sup>



Als we leren, studeren en bidden, onderwijzen we met de macht van de Heilige Geest, Die onze boodschap ‘tot het hart der mensenkinderen’ (2 Nephi 33:1) zal voeren.

### ***Uit de Schriften***

Alma 17:2–3; 31:5; Leer en Verbonden 42:12–13; 84:85

### **NOTEN**

1. *Dochters in mijn koninkrijk: de geschiedenis en het werk van de zustershulpvereniging* (2011), p. 3.
2. *Dochters in mijn koninkrijk*, p. 4.
3. Cheryl A. Esplin, ‘Onze kinderen begrip bijbrengen’, *Liahona*, mei 2012, p. 12.
4. Zie Spencer W. Kimball in: *Dochters in mijn koninkrijk*, p. 57.

## Geloof, gezin, hulp



### ***Onze geschiedenis***

Onze profeten hebben ons, vrouwen, eraan herinnerd dat we thuis en in de kerk een belangrijke rol spelen als lerares. In september van 1979 vroeg president Spencer W. Kimball (1895–1985) ons om een ‘zuster-Schriftdeskundige’ te worden. Hij zei: ‘Word een Schriftdeskundige — niet om anderen neer te halen, maar om ze op te bouwen! Wie hebben er tenslotte meer behoefte aan om de waarheden van het evangelie “als een schat te bewaren” (om die in moeilijke tijden te kunnen gebruiken) dan de vrouwen en moeders die zo veel verzorgen en onderrichten?’<sup>4</sup>

Wij zijn allemaal leerkrachten. Als we de woorden uit de Schriften en van de hedendaagse profeten onderwijzen, kunnen we andere mensen helpen om tot Christus te komen. Als we aan het leerproces bijdragen door zinvolle vragen te stellen en vervolgens te luisteren, kunnen we antwoorden vinden die in onze behoeften voorzien.

### **WAT KAN IK DOEN?**

1. Hoe kan ik een betere lerares worden?
2. Geef ik mijn getuigenis aan de zusters die aan mijn hoede zijn toevertrouwd?

# NOTITIES APRILCONFERENTIE 2013

*‘Wat Ik, de Heer, heb gesproken, heb Ik gesproken, [. . .] hetzij door mijn eigen stem, hetzij door de stem van mijn dienstknechten, dat is hetzelfde’ (LV 1:38).*

*Als u opnieuw de toespraken van de algemene aprilconferentie 2013 doorneemt, kunt u dit artikel (en Conferentienotities in de komende uitgaven) gebruiken om de recente leringen van de hedendaagse profeten, apostelen en andere kerkleiders te bestuderen en toe te passen.*

## VERHALEN UIT DE CONFERENTIE



## Gehoorzaamheid leren

President Thomas S. Monson

**T**oen ik opgroeide, woonde mijn familie 's zomers van begin juli tot begin september in onze vakantiewoning in Vivian Park, in de Provo Canyon (Utah, VS).

Een van mijn beste vrienden in die zorgeloze tijd in de canyon was Danny Larsen. Zijn familie had ook een vakantiewoning in Vivian Park. Elke dag struinde ik met hem door dit jongensparadijs, visten we in de kreek en de rivier, verzamelden we stenen en andere schatten,

wandelden, klommen en genoten we elk uur van elke dag.

Op een ochtend besloten Danny en ik dat we die avond met al onze vrienden in de canyon een kampvuur wilden aanleggen. We hoefden alleen maar in een nabijgelegen veld een plek vrij te maken waar we bij elkaar konden komen. Het junigras op het veld was uitgedroogd en prikte, waardoor het veld niet geschikt was voor onze doeleinden. We begonnen aan het hoge gras te trekken, want we wilden een grote cirkel vrijmaken. We trokken en rukten er uit alle macht aan, maar al wat we te pakken kregen, was enkele handen vol hardnekkig onkruid. We wisten dat het op

die manier de hele dag zou duren, en onze energie en enthousiasme namen al af.

En toen bedacht mijn achtjarige verstand ineens wat volgens mij de volmaakte oplossing was. Ik zei tegen Danny: ‘We hoeven dit onkruid alleen maar in brand te steken. We *branden* gewoon een kring in het onkruid!’ Hij stemde daar grif mee in. En ik rende naar ons huisje om wat lucifers te halen.

Mocht er iemand onder u denken dat wij op de jonge leeftijd van acht jaar lucifers mochten gebruiken, dan wil ik het duidelijk maken dat het zowel Danny als mij verboden was om zonder toezicht lucifers te gebruiken. We waren allebei herhaaldelijk gewaarschuwd voor de gevaren van een brand. Maar ik wist waar mijn familie de lucifers bewaarde, en we moesten dat veld ruimen. Zonder er verder over na te denken, rende ik naar ons huisje en greep wat lucifers, ervoor zorgend dat er niemand keek. Ik verborg ze in een van mijn broekzakken.

Ik rende terug naar Danny, opgewonden omdat ik in mijn zak de oplossing voor ons probleem had. Ik herinner me dat ik dacht dat het vuur alleen maar af zou branden wat wij kwijt wilden, en dat het als bij toverslag vanzelf uit zou gaan.

Ik streek een lucifer over een steen en stak het junigras in brand. Het ontstak alsof het in benzine gedrenkt was. Aanvankelijk vonden Danny en ik het geweldig toen we het onkruid zagen verdwijnen. Maar al gauw werd duidelijk dat het vuur niet uit zichzelf uit zou gaan. We raakten in paniek toen we beseften dat niets het tegen kon houden. De dreigende vlammen kropen via het wilde gras de berghelling op en brachten de dennebomen en al het andere op hun pad in gevaar.

Uiteindelijk konden we alleen nog maar wegrennen om hulp te halen. Al gauw renden alle beschikbare mannen en vrouwen in Vivian Park heen en weer met natte zeildoeken zakken en sloegen ze de vlammen neer in een poging om ze te doven. Na enkele uren waren de laatste sintels gedoofd. De eeuwenoude dennebomen waren gered, net als de huisjes die de vlammen uiteindelijk zouden hebben bereikt.



Danny en ik leerden die dag enkele harde maar belangrijke lessen, en het belang van gehoorzaamheid was daarvan niet de minste.

Er zijn regels en wetten om onze fysieke veiligheid zeker te stellen. En zo heeft de Heer ook richtlijnen en geboden gegeven om onze geestelijke veiligheid te waarborgen, zodat we met succes door dit vaak verraderlijke sterfelijke bestaan zouden kunnen navigeren en uiteindelijk bij onze hemelse Vader zouden kunnen terugkeren. ■

Uit 'Door gehoorzaamheid ontvangen we zegeningen', *Liahona*, mei 2013, pp. 89–90.

## VRAGEN OM OVER NA TE DENKEN:

- Waarom zijn er regels?
- Waarom is het belangrijk om Gods geboden te gehoorzamen?
- Op welke manieren was Jezus Christus voor ons een voorbeeld van gehoorzaamheid?

Overweeg hierover te schrijven in uw dagboek of het met anderen te bespreken.

Meer over dit onderwerp: *Evangeliebeginselen* (2009), 'Gehoorzaamheid', pp. 212–218; 'Obedience', in *Gospel Topics* op LDS.org; D. Todd Christofferson, 'De kracht van verbonden' *Liahona*, mei 2009, pp. 19–23.

## Profetische woorden tot zendingsactieve leden

'Ik beloof u dat u, als u bidt om erachter te komen met wie u moet spreken, op namen zult komen of gezichten van personen in gedachten zult krijgen. U zult in die situaties weten wat u moet zeggen. Er zullen zich gelegenheden voordoen. Geloof zal het van twijfel winnen en de Heer zal u met uw eigen wonderen zegenen.'

Ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'Het is een wonder', *Liahona*, mei 2013, p. 79.



### ZENDELINGENSTATISTIEKEN TIJDENS DE ALGEMENE APRILCONFERENTIE

Aantal zendingen in het zendingsveld	65.634
Aantal jonge mannen en jonge vrouwen die een zendingsoproep hebben gekregen maar nog niet naar een opleidingscentrum voor zendingen zijn gegaan	Ruim 20.000
Aantal jonge mannen en jonge vrouwen die bezig zijn om de gesprekken met hun bisschop en ringpresident af te wikkelen	Ruim 6.000
Aantal nieuwe zendingsgebieden	58

Uit de toespraak van president Thomas S. Monson, 'Welkom op de conferentie', *Liahona*, mei 2013, p. 5.

## WIE DE HEER ROEPT, MAAKT HIJ GESCHIKT

De meeste kerkleden krijgen veel kansen om een ‘roeping’ te ontvangen — een opdracht om te dienen. President Ezra Taft Benson (1899–1994) heeft gezegd ‘De Heer verwacht dat een ieder van ons een taak heeft in zijn kerk, zodat we anderen met onze talenten en invloed tot zegen kunnen zijn.’<sup>1</sup>

Kerkleiders, die zelf ook een roeping hebben gekregen om te dienen, zijn afhankelijk van de bereidheid van andere leden om de aangeboden roepingen aan te nemen en te vervullen. Elke nieuwe roeping is een kans om te dienen en te groeien, en we behoren er ootmoedig op te reageren en over te bidden. Een roeping om in de kerk te dienen wordt door een priesterschapsleider verstrekt die naar

inspiratie van de Heer heeft gezocht. ‘U bent door God geroepen’, legde president Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, uit. ‘De Heer kent u. Hij weet wie Hij in welke positie in zijn kerk wil hebben. Hij heeft u uitgekozen.’<sup>2</sup>

In onze roeping vertegenwoordigen we de Heiland. En het werk dat we doen — hoe onbeduidend het ook mag lijken — heeft eeuwige consequenties. Een toegewijde jeugdwerkleerkracht kan bijvoorbeeld een kind inspireren om ooit op zending te gaan. De vriendelijke begroeting door een deurwacht kan een lid dat het moeilijk heeft het gevoel geven dat hij of zij welkom in de kerk is.

De Heer helpt ons in onze roeping, vooral als we ons overweldigd

voelen door de verantwoordelijkheid die ermee gepaard gaat. Als we onze hemelse Vader om leiding bidden, leidt Hij ons door inspiratie en zegent Hij ons om ons werk goed te doen. De Heer helpt hen die Hem dienen en steunt hun inzet met zijn macht (zie LV 84:88). President Thomas S. Monson heeft beloofd: ‘Als wij in dienst van de Heer zijn, hebben wij recht op zijn hulp. Denk eraan: wie de Heer roept, maakt de Heer ook geschikt.’<sup>3</sup>

Volgen we het voorbeeld van de Heer in dienstbetoon en vervullen we gehoorzaam roepingen en taken in de kerk, dan worden we gezegend en kunnen we meer als God worden (zie Moroni 7:48; LV 106:3). ■

Zie voor meer informatie hoofdstuk 14 van *Leringen van kerkpresidenten: Lorenzo Snow* (2012).

### NOTEN

1. Ezra Taft Benson, aangehaald door Dieter F. Uchtdorf in ‘Tillen uit stand’, *Liahona*, november 2008, p. 54.
2. Henry B. Eyring, ‘In uw roeping groeien’, *Liahona*, november 2002, p. 76.
3. Thomas S. Monson, ‘Duty Calls’, *Ensign*, mei 1996, p. 44.

### DOE UW UITERSTE BEST.

‘Uw macht zal vele keren vermenigvuldigd worden door de Heer. Alles wat Hij vraagt, is dat u uw best doet en uw hart erin legt. Doe het blijmoedig en met het gebed des geloofs. De Vader en zijn geliefde Zoon zullen de Heilige Geest sturen als metgezel om u leiding te geven. Uw inspanningen zullen grootge maakt worden in het leven van de mensen die u dient.’

President Henry B. Eyring, eerste raadgever in het Eerste Presidium, ‘In uw roeping groeien’, *Liahona*, november 2002, p. 76.

**We kunnen in handboeken, gidsen, de raad van kerkleiders en andere bronnen nakijken wat onze taken zijn, en we kunnen er antwoorden op onze vragen in vinden.**

*Als we betrokken zijn bij het werk van de Heer, kunnen we om zijn hulp bidden en hebben we de mogelijkheid die te ontvangen (zie LV 84:88).*

*We streven geen roepingen na, en doorgaans weigeren we ook geen roeping die we via het juiste priesterschapsgeslag krijgen (zie Mozes 6:31–32).*

*Als we onze roeping vervullen, krijgen we zegeningen en vreugde (zie Matteüs 25:23).*

*Elke roeping is even belangrijk: de kerk heeft net zo hard kinderkamerleidsters nodig als ZHV-presidentes (zie 1 Korintiërs 12:14–18). Hoe we dienen is belangrijker dan waar we dienen.*

## **VRAGEN BEANTWOORDEN**

### **Waarom heeft de kerk onbetaalde geestelijken?**

De Heer heeft vanaf het begin gewone mensen met verschillende achtergronden als zijn discipelen geroepen. Zij deden hun werk uit liefde voor de Heer en hun medemensen. In het Boek van Mormon koos de profeet Alma bijvoorbeeld priesterschapsliders en 'gebood hun [dat zij] met hun eigen handen moesten arbeiden voor hun levensonderhoud. [...]

'En de priesters moesten niet van het volk afhankelijk zijn voor hun levensonderhoud; maar voor hun arbeid zouden zij de genade Gods ontvangen' (Mosiah 18:24, 26; zie ook 2 Nephi 26:29–31; Geloofsartikelen 1:5).

En in onze tijd geeft een roeping ons de kans om anderen te helpen, ons te ontwikkelen en anderen mee te laten genieten van onze talenten en geestelijke gaven. De Heer zegent ons rijkelijk voor onze inzet.

## EEN TELEVISIE EN EEN OPGEBEURDE GEEST

Kaci Cronin

Mijn man is helemaal doof en uiterst toegewijd aan het evangelie. Maar na jarenlang proberen om het verloop van kerkbijeenkomsten te volgen, aarzelde hij om nog naar priesterschapvergaderingen en uitzendingen te gaan. Hoewel de leden van onze wijk vriendelijk en bemoeidigend waren, was mijn man eenzaam en gefrustreerd vanwege hun gebrek aan begrip van de technische hulp die hij nodig had om bijeenkomsten te volgen.

We waren nieuw in onze wijk en het was tijd voor de algemene conferentie. Mijn man maakte zich met tegenzin klaar om naar de uitzending van de algemene priesterschapvergadering te gaan, want hij vroeg zich af met wat voor problemen het kijken naar de bijeenkomst gepaard zou gaan. Bij aankomst wist niemand hoe ze ondertiteling op het grote scherm moesten vertonen, dus werd er een televisie in een hoek gezet. Maar er was nog een probleem. Men had de verbindingskabel per ongeluk voor de televisie gebruikt om de projector aan te sluiten, waardoor de televisie onbruikbaar was. Mijn man is dergelijke situaties gewend, dus ging hij naar de mediatheek om de kabel van de projector te zoeken. Hij doorzocht enkele dozen en kasten, en vond de korte kabel van de projector.

Maar zo kort voor het begin van de uitzending aarzelde men om apparatuur te ontkoppelen en alles aan te passen. En de kabel die mijn man had gevonden, was te kort om de televisie op het karretje te bereiken, dus moest de televisie op een lager tafeltje worden gezet. Hij bracht het karretje naar een nabijgelegen kamer. Toen hij vervolgens de televisie begon los te koppelen, vroeg hij zich af of er iemand zou komen om hem te helpen met dragen. Op dat moment voelde hij dat er iemand de kamer binnenkwam. Het was de bisschop. Mijn man was opgelucht toen ze samen de televisie op het tafeltje zetten. Mijn man kreeg de televisie aan de praat terwijl de bisschop een stoel pakte en die er tegenover zette.

Mijn man bedankte hem voor zijn hulp en schudde hem de hand, waarop de bisschop zich omdraaide en naar de deur liep. Maar tot mijn mans verbazing liep de bisschop door de deur naar een plek waar stoelen tegen

een muur stonden. Hij pakte er een en ging naast mijn man zitten. Zij aan zij keken ze naar de bijeenkomst.

Nu gaat mijn man met plezier naar zijn bijeenkomsten. De eenvoudige, vriendelijke daad van de bisschop beurde mijn man op en maakte hem dankbaar. Hoewel er nog wel eens problemen opduiken, voelt hij zich niet meer eenzaam of onwelkom. Mijn mans houding is voor altijd veranderd door de geïnspireerde daden van een van de herders van Christus. ■

*De auteur woont in Mississippi (VS).*

Zie voor informatie over hulp met verschillende handicaps disabilities.lds.org.





## EERLIJKHEID EN INTEGRITEIT

Eerlijkheid en integriteit ‘brengen Iemand er altijd toe om het goede te doen of te zeggen, ongeacht de omstandigheden of wat anderen ervan vinden’, aldus ouderling Christoffel Golden jr. van de Zeventig in een artikel op pp. 48–49 van deze uitgave.

Het artikel behandelt een gebeurtenis in het leven van ouderling Joseph B. Wirthlin (1917–2008) van het Quorum der Twaalf Apostelen. Als student speelde ouderling Wirthlin mee in een kampioenschapswedstrijd American Football. Hij kreeg de bal, dook ermee naar voren, maar kwam vijf centimeter vóór de doellijn terecht. Liggend onder een stapel spelers, duwde hij de bal niet naar voren, maar dacht aan de woorden van zijn moeder dat je altijd het goede moet doen. Hij liet de bal liggen.

Aan de hand van de volgende suggesties, en uw eigen voorbeeld, kunt u uw kinderen deze evangeliebeginselen bijbrengen.

### Tips voor lesgeven aan de jeugd

- Lees met uw tiener wat er in *Voor de kracht van de jeugd* over eerlijkheid en integriteit staat. Bespreek wat de zegeningen van eerlijkheid en integriteit zijn.
- U kunt uw tiener voorstellen om te helpen met het opstellen van een ‘Wat zou jij doen?’-quiz voor de gezinsavond. Gebruik *Voor de kracht van de jeugd* als leidraad

en noem situaties waarin je de kans krijgt om te laten zien dat je eerlijk en integer bent. Doe de quiz met het hele gezin en bespreek de resultaten.

- President Thomas S. Monson heeft het herhaaldelijk over eerlijkheid gehad. Zoek een van zijn boodschappen op en lees die voor. Hier zijn enkele mogelijkheden:
  - ‘Het voorbeeld van de profeet Joseph Smith’, *Liahona*, november 2005, p. 67.
  - ‘Happiness — the Universal Quest’, *Ensign*, oktober 1993, p. 2.
  - Zie ‘Op zoek naar een overvloedig leven’, *De Ster*, augustus 1988, p. 3.

### Tips voor lesgeven aan kinderen

- Integriteit houdt ook in dat je eerlijk bent tegenover jezelf. Om dit te illustreren, kunt u tijdens een gezinsavondles een traktatie voor de kinderen neerleggen. Zeg dat ze er niet van mogen eten tot u het zegt. Doe vervolgens uw ogen dicht of blinddoek uzelf en vraag: ‘Is het in orde als jullie de traktatie nu eten, alleen maar omdat ik het niet kan zien?’ Bespreek welke rechtschapen dingen zij kunnen doen als er niemand kijkt, zoals persoonlijk gebed. Herinner ze eraan dat

### SCHRIFTEKSTEN OVER EERLIJKHEID EN INTEGRITEIT

- Job 27:4–5
- Spreuken 20:7
- 1 Petrus 2:12
- Alma 53:20
- Leer en Verbonden 124:15
- Geloofsartikelen 1:13

onze hemelse Vader hen altijd kan zien.

- U kunt de quiz gebruiken die u met uw tiener hebt bedacht (zie boven) of een quiz toegespitst op kleine kinderen, om ze te laten inzien wat eerlijk en wat oneerlijk is. Bespreek hun antwoorden met ze. Als u zowel tieners als kleine kinderen hebt, dan zouden de tieners de kleine kinderen met de quiz kunnen helpen. ■



# GEEN DING ZAL BIJ GOD ONMOGELIJK ZIJN

Sang-ick Han

**O**ngeveer twaalf jaar geleden emigreerde ik met mijn vrouw en vier zoons van de republiek Korea naar Nieuw-Zeeland. Als conrector van een Koreaanse school in Nieuw-Zeeland kwam ik veel Koreanen tegen die moeite hadden met de aanpassing aan de nieuwe cultuur, en de nieuwe regels en procedures. Ik wilde ze helpen, maar ook een bijdrage leveren aan de Nieuwzeelandse maatschappij, en dacht dat ik een brug zou kunnen slaan tussen de twee volken en landen als ik advocaat werd. Ik was 53, maar toch besloot ik, nadat ik om een bevestiging had gebeden, om rechten te gaan studeren.

Ik wist wel dat het moeilijk zou zijn. Maar toen ik de lesboeken kreeg, besepte ik dat het veel zwaarder zou zijn dan ik had verwacht. De lesboeken leken te dik, en de inhoud scheen onbegrijpelijk. Hoewel ik al bijna tien jaar Koreaans tolkte tijdens algemene conferenties en ik in Nieuw-Zeeland een mastersgraad in taal had gehaald, leek de juridische terminologie een heel ander soort Engels.



*De Heer zegende broeder Sang-ick Han op heel veel manieren zodat hij in de rechten kon afstuderen toen hij al 55 was.*

Toen ik de eerste dag thuiskwam van de universiteit, moest ik ernstig nadenken of ik door zou gaan of het zou opgeven. In die onzekere tijd stond één gedachte voorop: ik kon slagen als ik volledig op de Heer vertrouwde.

Omdat ik weet dat God leeft en dat Hij onze gebeden verhoort, vroeg ik Hem om hulp. Ik herinnerde me een Bijbeltekst die me grote troost gaf: 'Want geen ding zal bij God onmogelijk zijn' (Lucas 1:37). Door die tekst had ik de kracht om door te gaan.

Als ik tijdens mijn studie tegen moeilijkheden aanliep, bood God me altijd een uitweg, of stuurde Hij engelen — behulpzame mensen — om me er doorheen te loodsen.

Op een dag had ik moeite om een opdracht af te maken. Ik deed mijn best, maar kon niet bedenken wat de docent van ons verlangde. De zondag brak aan en ik zette al mijn studies opzij en concentreerde me op mijn kerktaken. Als hogeraadsspreker bracht ik een bezoek aan een wijk die mij was toegewezen. Na de dienst kwam er een broeder op me af en zei dat hij me bij colleges had gezien. Ik wist niet dat hij





ook rechten studeerde. Toen hij me vroeg hoe het met de opdracht ging, zei ik eerlijk dat ik er moeite mee had. Hij bood aan om me thuis te komen helpen. Als ik niet naar die wijk was gegaan en hem was tegengekomen, had ik de opdracht niet op tijd kunnen indienen. Hij was een engel die God had gestuurd als antwoord op mijn gebed.

In een van mijn moeilijkste vakken gaf de docent telkens twee uur lang onophoudelijk college. Het was niet alleen moeilijk om de inhoud van de lessen te begrijpen, maar ook het accent van de docent. En dus vroeg ik zijn toestemming om de lessen op te nemen zodat ik die later kon beluisteren. Op een dag kreeg ik een e-mail van een vrouw die ik niet kende. Ze vertelde dat ze een klasgenoot was en vroeg of ik haar een kopie wilde sturen van mijn opnamen omdat ze door haar werk niet alle lessen kon bijwonen.

Natuurlijk vond ik het helemaal niet erg om haar een kopie van mijn opnamen te geven. Ik dacht dat ik haar hielp, maar al gauw kwam ik erachter dat zij ook een engel was die God had gestuurd om mij te helpen. Om te slagen voor het vak, moesten we twee opdrachten maken en een examen van drie uur afleggen. Zij hielp me met de opdrachten

en met de voorbereiding op het examen. Zonder haar hulp zou ik volgens mij niet geslaagd zijn voor dat vak.

Naast de moeilijkheden die het opleverde om een oudere student te zijn die Engels niet als moedertaal had, had ik ook andere taken die het moeilijk maakten om mijn studie af te maken. Mijn werk, gemeenschapsverplichtingen en kerktaken namen allemaal veel tijd in beslag. En ik probeerde ook mijn belangrijkste taken als echtgenoot, vader en grootvader de nodige zorg en aandacht te geven. Toen een van mijn collega's hoorde wat ik naast mijn studie allemaal te doen had, zei hij dat het gezien mijn andere verplichtingen gekkenwerk was om rechten te studeren. Maar ik was ervan overtuigd dat 'wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God' (Lucas 18:27).

Ik was 55 jaar toen ik door het hooggerechtshof in Nieuw-Zeeland werd toegelaten tot de orde van advocaten. Ik ben dankbaar dat ik niet alleen advocaat werd ondanks de taalbarrière, maar dat ik bovendien een sterker getuigenis kreeg dat God leeft en dat Hij onze rechtschappen gebeden verhoort. Ik weet dat met zijn hulp niets onmogelijk is. ■  
*De auteur woont in Nieuw-Zeeland.*



### **MOEITE LEVERT GROEI OP**

'Het kost ons misschien moeite om onze doelen te bereiken, maar die moeite kan net zoveel groei opleveren als het leren zelf. De sterke kanten die wij ontwikkelen bij het overwinnen van moeilijkheden behouden wij tot in de eeuwigheid.'

Ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen en Kristen M. Oaks, 'Heiligen der laatste dagen en studie', *Liahona*, april 2009, p. 31.



**Ouderling M. Russell Ballard**  
van het Quorum der Twaalf Apostelen

# Pioniersgeloof en moed— toen en nu

*Als pioniers van deze tijd moeten we zij aan zij staan,  
een christelijk leven leiden, goede doelen in onze  
gemeenschap steunen en ons gezin sterken.*

In de eerste jaren in de geschiedenis van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hadden de leden zware beproevingen. Leaders die deze begintijd overleefden, zoals Brigham Young, Heber C. Kimball, John Taylor, Wilford Woodruff, Lorenzo Snow en Joseph F. Smith, waren daarom wellicht in staat om de haast onoverkomelijke beproevingen van de trektocht over de vlakten te overleven en de kerk in de Rocky Mountains te vestigen.

Ik denk dat de pioniers van vroeger zouden glimlachen als ze zouden zien wat de heiligen der laatste dagen bereikt hebben. Wij zijn de pioniers veel verschuldigd en mogen nooit vergeten dat ons succes mogelijk is gemaakt door de inzet en moed



**'Wij zijn de pioniers veel verschuldigd en mogen nooit vergeten dat ons succes komt door de inzet en moed van de nederige grootheden uit het verleden', aldus ouderling Ballard met jonge pioniersacteurs, afbeelding boven.**

van de nederige grootheden uit het verleden.

President Gordon B. Hinckley (1910–2008) heeft over onze trouwe pioniers gezegd: 'Het is goed om een blik op het verleden te werpen, zodat we het heden meer waarderen en de toekomst in het juiste perspectief zien. Het is goed om naar de deugden van onze voorgangers te kijken, zodat we later sterker in onze schoenen staan. Het is

goed om na te denken over de inzet van hen die zo hard gewerkt hebben en in deze wereld zo weinig hadden, maar wier dromen en vroegtijdige plannen, die ze zo goed uitvoerden, een grote oogst hebben opgeleverd waar wij baat bij hebben. Hun geweldige voorbeeld kan ons motiveren, want wij zijn allemaal zelf pioniers.'<sup>1</sup>



Photograph  
of a group of people and horse-drawn wagons in a dusty, open landscape.

## Geloof om te volgen

Niet alleen de leiders hadden genoeg geloof om Brigham Young door de droge woestijn te volgen. Veel gewone maar moedige leden van de kerk deden dat ook. We kunnen in de kerkgeschiedenis over Oliver Huntingtons ouders lezen, die in 1836 rijkdom in Watertown (New York, VS) achterlieten, waaronder een boerderij met 93 hectare grond, een goed stenen huis en twee grote houten schuren, en die als gezin met de heiligen in Kirtland (Ohio, VS) op reis gingen.

Nadat ze alles hadden achtergelaten, schreef Oliver: 'Het was voor mijn beide [ouders] een kweiling om anderen in nood te zien en zelfs kinderen om brood te horen huilen, zonder het te hebben of te weten hoe ze eraan moesten komen.' Oliver getuigde dat zijn familie veel geloof had. Hij zei dat hij zijn ouders nooit tegen de kerkelijke autoriteiten hoorde mopperen of klagen en dat hij hen niet aan de waarachtigheid van het werk hoorde twijfelen.<sup>2</sup>

Emily Partridge, dochter van de eerste bisschop van de kerk in deze bedeling, herinnerde zich dat ze hun comfortabele huis in Painesville (Ohio, VS) in 1831 achterlieten en naar Jackson County (Missouri, VS) verhuisden. Ze was toen nog maar zeven.<sup>3</sup> Niet lang daarna werd haar familie door een bende uit hun huis verdreven en moesten ze zich in Clay County vestigen. Ze schreef dat ze uiteindelijk een 'oud houten hutje vonden dat als stal gebruikt was. [...] Er was één grote kamer en een open schuur, maar daar hadden we niet veel aan, want de vloer was bijna helemaal kapot en door de vele ratten en ratelslangen voelden we ons er niet veilig. Er bevond zich in die ene woonkamer een grote open haard. Een paar meter ernaast hadden we een paar dekens opgehangen. De twee gezinnen, het ene van vijftien en het andere van zestien mensen, kropen tussen die dekens dicht tegen elkaar aan om niet in het extreem koude weer te bevriezen. Het was zó koud dat de inkt in mijn vaders pen bevroor als hij vlakbij de open haard zat te schrijven.'<sup>4</sup>

Later verhuisde het gezin naar Illinois (VS). Emily heeft

die ervaring als volgt beschreven: 'Het waren moeilijke tijden en we verkeerden in erbarmelijke omstandigheden. We waren al vaak van onze bezittingen beroofd en uit onze woning verdreven, en we waren vaak ziek geweest.'<sup>5</sup>

Phoebe Carter was in 1835 ook zo'n twaalfhonderd kilometer van Scarboro (Maine, VS) naar Kirtland (Ohio, VS) verhuisd. Phoebe was 28 toen ze besloot dat ze met de leden van de kerk mee wilde, ook al moest ze de tocht alleen afleggen. Later vertelde ze: 'Mijn



**Phoebe Carter had geen idee dat ze met haar voetstappen van geloof een veel langere reis zou ondernemen dan twaalfhonderd kilometer van haar huis in Scarboro (Maine, VS) naar Kirtland (Ohio, VS).**

vriendinnen waren verbaasd over mijn besluit, net als ik, maar iets in mij zette me aan om te vertrekken. Toen ik van huis ging, was mijn moeders verdriet bijna ondraaglijk, en zonder de Geest die ik voelde, zou ik nog gearzeld hebben. Mijn moeder zei dat ze liever wilde dat ik begraven zou worden dan dat ik alleen de meedogenloze wereld in zou trekken. (...) "Phoebe", zei ze nadrukkelijk, "kom je terug als je erachter komt dat het mormonisme niet waar is?" Ik antwoordde drie keer: "Ja, mama." (...) Toen het tijd voor mijn vertrek was, durfde ik geen afscheid te nemen, dus schreef ik aan ieder van hen een afscheidsbrief, legde ze op mijn tafeltje, rende naar beneden en sprong de koets in. Zo liet ik mijn geliefde thuis van mijn kinderjaren achter en sloot me bij Gods heiligen aan.'<sup>6</sup>

Phoebe had toen geen idee dat ze met haar voetstappen van geloof op een veel langere reis dan twaalfhonderd kilometer naar Kirtland zou gaan. Ze huwde Wilford Woodruff en reisde met hem door Missouri naar Nauvoo, en daarna 2170 kilometer door de wildernis naar de Great Salt Lake Valley.

Mijn overgrootvader Henry Ballard werd toen hij zeventien was in februari 1849 lid van de kerk in Thatcham (Engeland). Henry trad voor twee jaar in dienst bij een bedrijf van Lorenzo en Erastus Snow om zijn reis naar Amerika te betalen. Hij werd in dienst genomen om een kudde schapen naar het westen van de Salt Lake Valley te brengen. Henry beschreef zijn intocht in de vallei als volgt:

'Toen ik in oktober de schapen van de kleine berg af naar de ingang van Emigration Canyon bracht, zag



ik de Salt Lake Valley voor het eerst. Hoewel ik blij was dat het “belofde land” in zicht was, was ik bang dat iemand me zou zien. Omdat mijn lompen mijn lichaam niet bedekten, schaamde ik me voor mijn uiterlijk en verborg ik me de hele dag in de struiken tot het donker werd. Toen het donker was, liep ik over het veld naar een huis waar licht brandde [...] en klopte verlegen op de deur. Gelukkig deed een man de deur open en zorgde het kaarslicht er niet voor dat de andere mensen die er woonden me zagen. Ik smeekte om kleding om mijn naakte lichaam te bedekken, zodat ik mijn reis kon voortzetten en mijn ouders kon zoeken. Hij gaf me wat kleren, dus reisde ik de volgende dag verder en kwam op 16 oktober 1852 in Salt Lake City aan. Ik was God erg dankbaar dat ik mijn toekomstige thuis veilig had bereikt.<sup>7</sup>

Omdat wij in deze tijd zo overvloedig gezegend zijn, is mijn hart gevuld met liefde en bewondering voor zo’n edele en moedige voorvader.

Mijn overgrootmoeder was een Schotse dame, die Margaret McNeil heette en op haar dertiende met haar ouders naar Utah kwam. Ze liep over de vlakten, dreef een koe en droeg vaak haar broertje James op haar rug. Ze kampeerde met haar familie aan de rand van Ogden. Later schreef ze in haar autobiografie:

“Tegenover het veld waar we waren, stond een huisje. En in de tuin lag een grote stapel pompoenen. We gingen allemaal bijna dood van de honger. Mijn moeder stuurde me ernaartoe om te bedelen om een pompoen, want we hadden geen rooie cent en sommige kinderen waren erg zwak door ondervoeding. Ik klopte aan. De oude dame deed open en zei: “Kom binnen, kom binnen. Ik wist dat je zou komen en er is mij gezegd dat ik jullie eten moet geven.” Ze gaf me een groot brood en zei dat ik mijn moeder moest vertellen dat ze ons binnenkort zou bezoeken. Niet lang daarna kwam ze langs en bereidde ze een lekkere maaltijd voor ons, wat we al lang niet meer hadden gehad.”<sup>8</sup>

***Henry Ballard bereikte de Salt Lake Valley in lompen. Toen het donker werd, ‘smeekte ik om kleding om mijn naakte lichaam te bedekken, zodat ik mijn reis kon voortzetten en mijn ouders kon zoeken.’***

## Stoffelijke en geestelijke redding

Wij kunnen van de belevenissen van de pioniers van 165 jaar geleden leren dat er veel geloof en moed voor nodig was om over de vlakten te trekken. Hoewel de handkarpioniers minder dan één tiende waren van de heiligen der laatste dagen die tussen 1847 en 1868 immigrerden, zijn ze in de kerkcultuur een belangrijk symbool geworden van de trouw en opoffering van de pioniersgeneratie.

U weet vast nog wel dat het in Wyoming bij de handkargroepen van Willie en Martin al vroeg sneeuwde en dat veel heiligen in de kou omkwamen. Toen ik een paar jaar geleden met mijn gezin in hun voetspoor volgde, keek ik uit over het gebied van de rivier de Sweetwater waar de handkargroep van Willie koud en uitgehongerd was gestrand. In hun dagboeken lezen we over hun zware beproevingen en de vreugde om hun redding. John Chislett schrijft:

‘Net toen de zon prachtig achter de heuvels in de verte wegzonk, [zagen we] enkele huifkarren (...) op ons afkomen. Het nieuws ging als een lopend vuurtje door het kamp. (...) Er klonken vreugdekreten; sterke mannen huilden tot de tranen vrijelijk over hun gerimpelde en zonverbrande wangen liepen. (...)

‘(...) Die avond zongen we voor het eerst in lange tijd de liederen van Zion in het kamp. (...) Toen onze honger gestild was en ons hart met dankbaarheid jegens God en onze fijne broeders vervuld was, baden we samen en gingen we slapen.’<sup>9</sup>

Toen we op de heuvel stonden die nu ‘Verhevenheid’ heet, kreeg ik de indruk dat ik mijn getuigenis moest geven aan mijn gezin en de anderen die bij ons waren. Ik zei: ‘Hoe dankbaar deze trouwe pioniers ook waren toen ze de reddingsploeg zagen, het weegt niet op tegen de redding van de verzoening van de Heer Jezus Christus.’ Ik herinnerde onze groep eraan dat de Heer Jezus Christus — de Heiland van de wereld — centraal staat in het christelijk geloof, welke godsdienstige overtuiging we ook hebben, en dat Hij alle mensen heeft gered. Door zijn verzoening

geeft Hij ons allemaal hoop op een beter leven en zekerheid in de eeuwigheid.

## De wildernis van deze tijd bedwingen

De pioniers deden door hun lijden kracht op die ze aan ons hebben doorgegeven. Aan de meesten van ons wordt niet gevraagd om ons geloof en onze moed te tonen door onze bezittingen op wagens en handkarren te leggen en zo'n tweeduizend kilometer te lopen. Wij hebben nu te maken met andere problemen — wij moeten andere bergen beklimmen, rivieren doorwaden en valleien laten ‘bloeien als een narcis’ (Jesaja 35:1). Maar hoewel de wildernis die wij moeten bedwingen beslist anders is dan het ruwe, rotsachtige pad naar Utah en het kale landschap dat de pioniers onder onze voorouders aantroffen, is zij niet makkelijker of minder vermoeiend voor ons dan voor hen.

Wij worstelen met ons leven in een wereld doordrenkt van zonde en geestelijke onverschilligheid, waar het erop lijkt dat genotzucht, oneerlijkheid en hebzucht overal te vinden zijn. De wildernis van deze tijd bestaat uit verwarring en tegenstrijdige boodschappen. De pioniers moesten een wildernis met rotsige bergkammen en stoffige of besneeuwde bergpaden bedwingen, vol geloof in Zion en de vestiging van de kerk in de Salt Lake Valley.

Ook wij moeten gewillig zijn om de Heer en onze gemeenschap met dezelfde ijver en hetzelfde geloof te dienen dat de pioniers hadden. Wij moeten altijd op onze hoede zijn dat we niet nonchalant worden in het onderhouden van Gods geboden of naleven van zijn wetten, en dat we altijd eerlijk en betrouwbaar blijven. Wij moeten de vallen van het kwaad vermijden die op het internet staan, die toegankelijk zijn met onze computer, tablet of mobiele telefoon. Als we daar slordig mee omgaan, vindt Lucifer wel een manier om onze toewijding af te stompen en ons geloof en onze liefde voor de Heer en elkaar te teniet te doen. Dan raken we verdwaald in de wildernis van de wereld.



***‘Het waren moeilijke tijden en we verkeerden in erbarmelijke omstandigheden. We waren al vaak van onze bezittingen beroofd en uit onze woning verdreven, en we waren vaak ziek geweest’, schrijft Emily Partridge.***



We hebben de moed en kracht van hedendaagse pioniers nodig om de verleidingen van het kwaad in de wereld te weerstaan. Als pioniers van deze tijd moeten we zij aan zij staan, een christelijk leven leiden, goede doelen in onze gemeenschap steunen en ons gezin sterken.

Als we echt geloven, vragen we niet: ‘Wat moet ik doen?’ maar: ‘Wat kan ik nog meer doen?’ Als Gods Geest ons geloof aan onze ziel bevestigt, wordt geloof een drijvende kracht voor ons en stuwt het elke gedachte, woord en daad hemelwaarts. Net als onze voorouders bidden we vol vertrouwen om kracht en leiding. Dat is wat het betekent om geloof te hebben bij elke voetstap. Dat hadden de pioniers onder onze voorouders nodig, en dat hebben wij ook nodig. We moeten onze kinderen en kleinkinderen dezelfde geest meegeven die de pioniers op hun tocht hadden.

Mogen we als pioniers van deze tijd standhouden en altijd Gods hulp inroepen om ons gezin te leiden. Mogen we door het verleden leren hoe belangrijk het is om onze ouders,

grootouders en voorouders te eren, en mogen we sterk en moedig genoeg zijn om onze toekomst tegemoet te zien zoals zij dat deden. Moge het leven en de bediening van de Heer Jezus Christus fel stralen in ons hart en onze gedachten. En mogen we in merg en been doordrongen zijn van ons brandende getuigenis — net als bij de pioniers. ■

*Naar een toespraak, gehouden in Ogden (Utah, VS) op 15 juli 2012.*

#### NOTEN

1. Gordon B. Hinckley, ‘The Faith of the Pioneers’, *Ensign*, juli 1984, p. 3.
2. Zie Oliver B. Huntington, *Oliver B. Huntington Diary en Reminiscences, 1843 juni–1900 januari*, pp. 26–28.
3. Zie Emily D. P. Young, ‘Autobiography’, *Woman’s Exponent*, 1 december 1884, p. 102.
4. Emily D. P. Young, ‘Autobiography’, *Woman’s Exponent*, 15 februari 1885, p. 138.
5. Emily D. P. Young, ‘Autobiography’, *Woman’s Exponent*, 1 augustus 1885, p. 37.
6. Phoebe Carter Woodruff, in Augusta Joyce Crocheron, *Representative Women of Deseret* (1884), pp. 35–36.
7. Henry Ballard, in Douglas O. Crookston, red., *Henry Ballard: The Story of a Courageous Pioneer, 1832–1908* (1994), pp. 14–15.
8. Margaret McNeil Ballard, in Susan Arrington Madsen, *I Walked to Zion: True Stories of Young Pioneers on the Mormon Trail* (1994), p. 127.
9. LeRoy R. Hafen en Ann W. Hafen, *Handcarts to Zion: The Story of a Courageous Pioneer, 1856–1860* (1960), pp. 106, 107.

**‘We kwamen bijna om van de honger’, schreef Margaret McNeil toen haar familie in Utah (VS) was aangekomen. ‘Mijn moeder stuurde me ernaartoe om te bedelen om een pompoen, want we hadden geen rooie cent en sommige kinderen waren erg zwak door gebrek aan eten.’**







Ouderling  
Erich W. Kopschke  
van de zeventig

# Een God van wonderen

## DE SLOWAAKSE LEDEN IN SHEFFIELD

*De priesterschapsleiders, zendelingen, de wijkraad en de leden die in Sheffield (Engeland) samenwerkten om echte groei te bevorderen, werden rijkelijk gezegend.*

Tijdens een indrukwekkende toespraak aan gelovigen stelde de profeet Mormon de eenvoudige vraag: 'Zijn wonderen opgehouden?' Hij gaf meteen het antwoord: 'Zie, ik zeg u: neen' (Moroni 7:29).

Daarna legde hij uit hoe het grote heilswerk in de laatste dagen zal worden volbracht. Hij bleef stilstaan bij het verband en de wisselwerking tussen de Heilige Geest, het werk van engelen, onze gebeden, ons geloof en de wonderen van de Heer (zie Moroni 7:33–37, 48).

**Links: ouderlingen Nicholas Pass en Joseph McKay (onderste inzet) hadden een geweldige tijd met hun onderwijs aan Slowaakse leden en onderzoekers. Die tijd begon toen de zendelingen Ludovit Kandrac en zijn vrouw (beiden in de bovenste inzet) in de voetgangerszone van Fargate in Sheffield aanspraken.**

*Op de instructiebijeenkomst voor zendingspresidenten in juni schonken het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf apostelen opnieuw aandacht aan de belangrijke taak die de kerkleden als discipelen van Jezus Christus hebben om het evangelie uit te dragen. Voltijdzendelingen helpen de leden bij deze taak. Ring- en wijkraden organiseren en vergemakkelijken het werk van de zendelingen en de leden.*

*Dit artikel over een wijk in Engeland geeft aan welke bekeeringswonderen er zich kunnen voordoen als leidinggevend, leden en wijkraad deze beginselen in praktijk brengen.*

Overall in de Schriften herinneren de profeten ons eraan dat God dezelfde is gisteren, heden en voor eeuwig (zie 3 Nephi 24:6; LV 20:12). Als wij ons best doen om het gebod te gehoorzamen om 'heen [te gaan] in de gehele wereld [...] dopende in de naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest (LV 68:8), is het belangrijk dat we de volgende beginselen bestuderen en onthouden:

- God verandert niet.
- God is een God van wonderen.
- Gods grootste wonder is om het eeuwig heil van zijn kinderen tot stand te brengen.
- God verricht wonderen volgens ons geloof, dat wij door onze werken laten zien.
- De Heilige Geest speelt een belangrijke rol bij bekering.

## Bereid op te offeren

Toen ik in het gebied Europa werkzaam was, was het mij vergund te zien dat deze beginselen in Sheffield (Engeland) werden nageleefd, waardoor er een wonder kon gebeuren. Eind 2008 boog bisschop Mark Dundon van de wijk Sheffield 1 zich over de vraag wat hij kon doen om zijn wijk uit te breiden. In een instructiebijeenkomst voor leidinggevendenden had zijn ringpresident aan de bisschoppen gevraagd: 'Wat zijn jullie bereid op te offeren om succes in het zendingswerk te krijgen?' Van wat zijn leiders bisschop Dundon hadden uitgelegd, wist hij dat een goede wijkzendingsleider noodzaak was, een goed functioneerde wijkraad essentieel en dat luisteren naar de ingevingen van de Geest van cruciaal belang was.

Na veel overpeinzing en gebed gebruikte bisschop Dundon zijn priesterschapssleutels en volgde de ingevingen van de Geest om zijn twee raadgevers, Gregory Nettleship en Robert McEwen, te ontheffen. Daarna riep bisschop Dundon broeder Nettleship als wijkzendingsleider en broeder McEwen als assistent-wijkzendingsleider. De leden van de bisschop hadden een hechte band, dus vonden ze deze verandering niet makkelijk. Maar bisschop Dundon wist dat hij in dit geval de juiste beslissing had genomen. Beide raadgevers aanvaardden hun nieuwe roeping ootmoedig.

De bisschop ging met zijn nieuwe wijkzendingsleiders en wijkraad in gebed, maakte plannen en stelde doelen om de wijk uit te breiden. Door hun plannen uit te voeren, kregen ze veel succes. Er kwamen steeds meer nieuwe leden bij en er werden steeds meer mensen actief in de



kerk. De leidinggevenden in de wijk hadden er echter geen idee van dat hun geloof en ijver beloond zouden worden op een manier die ze niet voor mogelijk hadden gehouden.

### Door liefde geraakt

In maart 2011 spraken een jonge zending en zijn collega mensen in de straten van Sheffield aan. Ouderling Nicholas Pass zag een echtpaar voorbijkomen en had sterk het gevoel dat hij met hen moest praten. Ouderling Pass en zijn collega haalden het echtpaar rennend in. Het werd een moeilijk gesprek omdat het echtpaar uit Slowakije kwam en geen Engels sprak, maar een vriend die erbij was, tolkte voor hen. De zendingen gebruikten afbeeldingen tijdens hun les op straat over het eerste visioen en de boodschap

van de herstelling. Daarna maakten de zendingen een afspraak om hen thuis les te geven.

Ludovit Kandrac, de vader van het gezin, begon het Boek van Mormon te lezen. Kort daarna stopte hij met roken. In elke les maakten de zendingen van verschillende tolken gebruik en leerden zelfs een beetje Slowaaks. Op 14 mei 2011 lieten Ludovit, een van zijn dochters en twee andere familieleden zich dopen.

Tijdens de doopdienst gaf broeder Kandrac zijn getuigenis. Met een tolk naast hem, vertelde hij hoe hij de zendingen had ontmoet. Toen hij ouderling Pass en zijn collega in het stadscentrum van Sheffield voorbijliep, kreeg hij een warm gevoel van binnen. Hij schoof het gevoel opzij en liep door, maar toen hij naar de zendingen omkeek, werd hij geraakt door de vriendelijke manier waarop de zendingen mensen aanspraken. Hoewel broeder Kandrac ze wilde benaderen, bleef hij toch doorlopen. Het verbaasde hem dat de zendingen even later naar hem toe kwamen rennen.

Samen met een ander gezin uit Slowakije dat een jaar eerder lid van de kerk was geworden, luidden deze zendingen een hedendaags bekeringswonder in onder de Slowaakse bevolking in Sheffield (Engeland). Deze nieuwe leden kwamen elke week naar de kerk en namen andere familieleden en vrienden mee. Ze lieten de zendingen op bezoek komen en nodigden anderen in hun gemeenschap uit om naar het evangelie te komen luisteren.

Ouderling Pass en zijn nieuwe collega, ouderling Joseph McKay, kwamen vaak langs bij die gezinnen. Ze gaven hen les, hielpen hen en waren hen tot zegen. Het was een wonderbaarlijke tijd waarin de onderzoekers, bekeerlingen, zendingen, leidinggevenden in de wijk en in de ring, en de leden allemaal onderwezen, leerden en gaven van de Geest ontvingen.

***Het zendingswerk van bisschop Mark Dundon (inzet boven), wijkzendingsleiders en de wijkraad werd beloond op een manier die ze niet voor mogelijk hadden gehouden nadat tientallen Slowaken lid van de kerk waren geworden en 's zondags acht kilometer heen en terug over Darnell Road (links) naar de kerk liepen.***



## **'Wees bij hen en versterk hen'**

In de zomer en herfst van 2011 werden er nog meer Slowaken lid van de kerk. Door het groeiende aantal werd het moeilijk voor de leden om vervoer van en naar de kerk te blijven regelen. Een paar weken lang liepen de Slowaakse leden acht kilometer heen en terug naar de kerk om zondagsbijeenkomsten in een onbekende taal bij te wonen.

In september 2011 kreeg Sheffield een nieuw ringpresidium en werd bisschop Dundon de nieuwe ringpresident. Een maand later werd er een haardvuuravond met Slowaakse tolken gehouden.

President Dundon zat op het podium en kreeg de ingeving dat er een Slowaakse groep moest worden gevormd, die bij de wijk Sheffield 1 zou horen maar die in een gebouw in de Slowaakse buurt bijeen zou komen. Al gauw vond men een geschikte plek om te huren. Op 11 december 2011 werden de eerste bijeenkomsten in het nieuwe gebouw gehouden. De leidinggevendenden van de wijk Sheffield 1 waren optimistisch. Ze hoopten op vijftig aanwezigen. Maar in plaats daarvan kwamen er 84 mensen, onder wie 63 Slowaken.

Na de functiewisselingen in de ring Sheffield werd Robert McEwen de bisschop van de wijk Sheffield 1. Broeder Nettleship bleef wijkzending leider. Op aanwijzing van de bisschop hebben de wijkzending leider en de wijkraad de wijk geweldig geholpen om 'bij [de Slowaakse leden] te zijn en hen te versterken' (LV 20:53).

In de wijkraad werden onder meer de volgende onderwerpen besproken: in de behoeften van de nieuwe leden voorzien, hen helpen om actief met wijkactiviteiten mee te doen, hen in het evangelie onderwijzen en taalbarrières doorbreken. De raadsleden vastten en baden om goddelijke hulp en werkten hard. Ze bezochten de nieuwe leden en gingen met de voltijdzendingen naar afspraken. Ze regelden vervoer. Ze bestelden kerkmateriaal in het Slowaaks. Ze namen de pasgedoopte leden mee naar de tempel om zich te laten dopen voor de doden.

Leidinggevendenden van de wijk organiseerden ook een dienstbetoonproject voor Kerstmis. Wijkleden zamelden geld, speelgoed, kleding en andere geschenken in. De avond vóór kerstmis brachten ze grote tassen met eten voor het kerstdiner naar de Slowaakse leden en andere gezinnen binnen de grenzen van de wijk.

*Rechts: Faro Dunka, de Slowaakse groepsleider in Sheffield, heet mensen welkom in de avondmaalsdienst. De groep werd in maart 2013 een wijk. Inzet bovenaan: Leidinggevendenden van de wijk Sheffield 1 in de wijkraad. Inzet onderaan: Een zuster spreekt in de avondmaalsdienst.*

De oude en de nieuwe leden begrepen elkaars taal vaak niet, maar ze voelden allemaal de warmte van de taal van oprechte liefde. De leden en onderzoekers kregen een sterk gevoel van vreugde, geluk en enthousiasme.

In het daaropvolgende jaar ontwikkelde deze kleine groep zich tot een sterke unit en lieten hele gezinnen zich in de kerk dopen. Er werden vaders tot het Aäronisch en Melchizedeks priesterschap geordend, er werden zoons tot het Aäronisch priesterschap geordend, er kwamen meer dan twintig kinderen naar het jeugdwerk en ruim 25 jongeren naar de wekelijkse jongemannen- en jongevrouwenlessen. De Heer stuurde er een voltijdzending uit Tsjechië naartoe die de taal sprak en steun bood aan de groep. Tegelijkertijd verwezen deze gezinnen familieleden in hun vaderland door.

## **Een God van wonderen**

Waarom gebeurde dit? Omdat God niet is opgehouden een God van wonderen te zijn. Omdat hardwerkende zendingen op zoek waren naar mensen die klaar waren voor het evangelie. Omdat de ringpresident en bisschop in geloof handelden en de leiding van de Heilige Geest volgden. Omdat een wijkraad taken op zich nam en samenwerkte. Omdat leden de taal der liefde leerden en op de uitnodiging van hun leidinggevendenden ingingen, en omdat ze geloof en vertrouwen hadden in Gods woorden: 'Ik ben een God van wonderen; en ik zal de wereld tonen dat ik dezelfde ben, gisteren, heden en tot in de eeuwigheid' (2 Nephi 27:23).

Dit succes hoeft niet alleen voor de leden in Sheffield te zijn weggelegd. Deze gebeurtenis herinnert ons aan de beloften van de profeten en kan ons geloof en verlangen vergroten om een werktuig in Gods handen te zijn door de mensen om ons heen tot Christus uit te nodigen. Als wij dat doen, kan de Heer ons zegenen met mogelijkheden om mensen te onderrichten, te heractiveren en te verzorgen. Dan zien we de bewijzen dat Hij nog steeds een God van wonderen is. ■



## VOOR DE HEER WERKEN

Ik ben op 23 mei 2006 met mijn man in de tempel getrouwd. Vóór ons huwelijk moest Cyrus voor zijn werk in een laboratorium op zondag werken. Hij had ploegendienst, maar werkte meestal van middernacht tot acht uur 's ochtends. Als hij thuis kwam van zijn werk, deed hij zijn zondagse kleren aan en ging regelrecht naar de kerk, die om negen uur begon. Toen we gehuwd waren, werkte hij op dezelfde tijden.

Soms ging ik alleen naar de kerk omdat mijn man op zijn werk vertraging had opgelopen. We wilden eigenlijk liever niet dat hij op zondag moest werken.

Soms ging ik alleen naar de kerk omdat hij op zijn werk vertraging had opgelopen. We wilden eigenlijk liever niet dat hij op zondag moest werken. Op de eerste zondag in juni 2006 vastten we voor het eerst als echtbaar. We baden in geloof dat Cyrus gezegend zou worden met een baan waarvoor hij niet op zondag zou hoeven werken.

Een paar dagen later vroeg ik me af waar Cyrus was. Normaal gesproken

kwam hij tussen acht en negen uur 's ochtends thuis, maar nu was het al tien uur. Opeens dacht ik: misschien heeft hij een betere baan gekregen. Uiteindelijk kwam Cyrus om elf uur thuis. Toen hij binnenkwam, zei hij dat hij goed en slecht nieuws had.

Ik zei dat ik eerst het slechte nieuws wilde horen. Hij zei dat hij binnenkort van Iligan (Filippijnen) naar Panay (Filippijnen) zou vertrekken. Dat vond ik niet zo fijn om te horen, want we hielden van de mensen in onze ring. Ze waren vriendelijk en behandelden ons als familie, omdat ze wisten dat er geen familie van Cyrus of mij in de buurt woonde.

Toen ik vroeg waarom we naar Panay moesten verhuizen, zei hij dat dit het goede nieuws was: zijn baas had hem een sollicitatiegesprek afgenomen voor een andere baan in Panay. Ik vroeg hem niet meteen naar zijn salaris, maar wilde eerst weten of hij in die baan op zondag zou moeten werken. Hij antwoordde: 'Nee!' Daar was ik erg blij om. Ik gaf hem een knuffel en zei dat zijn nieuwe baan het antwoord op ons vasten en gebed was. Twee maanden later begon Cyrus in zijn nieuwe baan in Panay.

Onze hemelse Vader denkt aan ons en zegent ons als we geloof oefenen en zijn geboden gehoorzamen. Ik ben dankbaar voor de beginselen van vasten en gebed. De baan van mijn echtgenoot is een zegen voor ons. Nu heeft hij tijd om zijn roeping in onze wijk groot te maken en doet hij op zondag alleen het werk van de Heer. ■

Mary Jane Lumibao Suya (Filippijnen)



# EEN EEUWIG GEZIN

Toen ik negentien was, bezocht ik voor de laatste keer mijn grootouders voordat ik drie maanden lang vrijwilligerswerk in Ecuador ging doen. Mijn grootvader was naar een verpleeghuis verhuisd omdat zijn gezondheid achteruit ging. Hij was dement aan het worden en had vanwege zijn hoge leeftijd andere lichamelijke kwalen.

Toen mijn familie in het verpleeghuis aankwamen, was ik somber gestemd omdat ik wist dat dit waarschijnlijk mijn laatste bezoek aan mijn grootvader zou zijn. Ik wist dat hij in mijn afwezigheid zou overlijden en voelde me schuldig omdat ik wegging.

Net voordat we in zijn kamer kwamen, had een personeelslid mijn grootvader in een rolstoel gezet. We reden hem naar de gemeenschappelijke ruimte van het tehuis. Terwijl mijn zestienjarige zus en ik met onze grootvader spraken, praatte mijn moeder met een van de personeelsleden.

Hij was zichzelf niet. Het was duidelijk dat hij mentaal achteruit was gegaan. Hij leek in de war. Toen we hem vroegen hoeveel kleinkinderen hij had, gaf hij een verkeerd antwoord. Daarna plaagden we hem liefdevol met grapjes over het werkelijke aantal kleinkinderen.

Mijn hart ging naar hem uit. Maar toen, te midden van de verwarring en terwijl hij onze vragen onjuist beantwoordde, zei mijn grootvader plotse-ling: 'Een eeuwig gezin.'

Ik was stomverbaasd. Een personeelslid dat ernaast stond, begreep niet wat hij zei, maar mijn zus en ik

keken elkaar aan. We hadden het allebei duidelijk gehoord. Toen herhaalde hij: 'Een eeuwig gezin.' Deze keer hoorde mijn moeder hem ook.

Ik weet niet meer wat er tijdens dat bezoek verder nog gebeurd is. Maar ik weet wél dat ik snikkend van verdriet en vreugde het tehuis uitliep — verdriet omdat we deze man achterlieten en omdat ik hem in dit leven nooit meer zou zien, en vreugde door die eenvoudige, tedere woorden waardoor ik gemoedsrust kreeg.

Ik weet dat mijn grootvader ondanks zijn gemoedstoestand voor de laatste keer zijn sterke overtuiging en besef kon meedelen dat het gezin eeuwig is.

Kort daarna ging ik op mijn humanitaire reis. Ik had er vrede mee toen mij ter ore kwam dat mijn grootvader een week vóór mijn terugkeer was overleden. Ik wist en weet nog steeds dat ik hem op een dag zal weerzien. Dankzij tempelverordeningen is het gezin eeuwig. ■

Kellee H. Mudrow (Utah, VS)



Mijn grootvader was zichzelf niet. Het was duidelijk dat hij mentaal achteruit was gegaan. Hij leek in de war.

## U MAG HIER NIET KOMEN

Mijn man, John, is een grote man. Hij is 1,90 meter lang en weegt meer dan negentig kilo. Hij vond vliegen in de economyklasse ongerieflijk en soms zelfs pijnlijk.

In augustus 2006 werden we op een kerkelijke onderwijszending aan de Brigham Young University–Hawāi geroepen. Toen het tijd was om naar huis te gaan, zagen we tegen de terugvlucht naar het vasteland op. Toen we incheckten, waren we blij om te horen dat er *één* stoel in de eerste klasse

over was, dus ging hij daar zitten. Hij ging in een comfortabele stoel zitten, waar hij genoeg ruimte voor zijn lange benen had.

Halverwege de vlucht ging ik eens kijken hoe het met hem ging. Toen ik naar de eerste klasse liep, hield een stewardess me bij de deuropening tegen.

‘Kan ik u helpen?’ vroeg ze.

‘Ja, ik zou graag even naar mijn man gaan’, antwoordde ik.

‘Het spijt me’, zei ze vriendelijk maar beslist, ‘u mag hier niet komen.’

Toen ik naar de eerste klasse liep, hield een stewardess me bij de deuropening tegen.



‘Maar het is mijn man, en ik wil gewoon even naar hem toe.’

Ze bleef voor de deur staan en herhaalde: ‘Het spijt me, maar u mag hier niet komen. Ik kan een boodschap aan uw man doorgeven, en hij mag u wél komen bezoeken. Maar volgens de regels mogen hier alleen eerste-klassepassagiers komen.’

Eerst zette ik nog een stap in haar richting, maar toen ik zag dat ze bleef aanhouden, liep ik stilletjes naar mijn stoel in de economyklasse terug.

Ik dacht aan de drie graden van heerlijkheid die door de profeten in de Schriften genoemd zijn. Er staat dat Christus de mensen in het terrestriale koninkrijk zal bezoeken (zie LV 76:77) en dat dienende engelen de mensen in het telestiale koninkrijk zullen bezoeken (zie LV 76:88), maar dat de mensen in de lagere koninkrijken nooit het celestiale koninkrijk in kunnen (zie LV 76:112; zie ook LV 88:22–24). Toen ik nadacht over wat ik net had meegemaakt, zag ik het als een glimp van hoe de mensen in de lagere koninkrijken zich zouden voelen. Hoe zouden ze zich voelen als er tegen ze werd gezegd: ‘Het spijt me, u mag hier niet komen?’

Ongeveer vijf maanden later overleed mijn man aan kanker. Door wat er in het vliegtuig was gebeurd, ben ik extra gemotiveerd om zó te leven dat ik die woorden nooit meer hoeft te horen — tenminste, niet aan de andere kant van de sluier. ■

Bonnie Marshall (Utah, VS)



## GELUK KENT GEEN PRIJS

**K**ort geleden ging ik naar de bank om geld op te nemen, zodat ik mijn werknemers kon uitbetalen. Voordat de kassier me mijn geld gaf, vroeg ik of hij een paar biljetten van tweehonderd soles tegen enkele van vijftig soles kon wisselen. De kassier wisselde het geld voor me, maar ik meende te zien dat hij zich tijdens het tellen van de biljetten vergiste.

Hij gaf me mijn biljetten van vijftig soles, waarna ik naar achteren stapte en op mijn geldopname wachtte. Tijdens het wachten telde ik het geld. Ik had de kassier twaalfhonderd soles gegeven, maar hij had me 2200 soles teruggegeven — duizend soles (driehonderd euro) teveel. Op dat moment kwam ik in de verleiding. Ik praatte

mezelf aan dat de bank meer dan genoeg geld had. Maar ik wist in mijn hart dat het niet mijn geld was, dus moest ik het teruggeven.

Enkele minuten later riep de kassier me bij zich om de transactie af te ronden. Hij telde het geld en daarna vroeg hij, terwijl hij het geld aan me overhandigde: 'Anders nog iets?'

'Ja,' zei ik. 'Ik heb u twaalfhonderd soles gegeven om in kleine biljetten om te wisselen, maar u hebt me 2200 teruggegeven.'

Toen gaf ik de 2200 soles aan hem terug. Met trillende handen telde hij het geld twee keer na. Hij kon zijn ogen bijna niet geloven. Hij keek me aan en probeerde iets te zeggen, maar

het enige wat er tot twee keer toe over zijn lippen kwam, was: 'Dankuwel.'

Toen ik de bank uitliep, was ik gelukkig. Ik gaf de jongemannen in mijn wijk die week les over verleiding weerstaan. Het was geweldig om ze te vertellen wat er in de bank was gebeurd.

'Je maakt zeker een grapje', zeiden sommigen van hen. 'Je hebt hem duizend soles teruggegeven!'

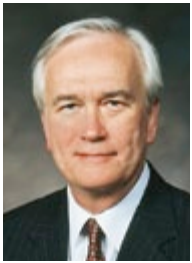
'Geluk kent geen prijs,' antwoordde ik met een glimlach.

Ik ben dankbaar voor deze belevenis, waardoor het getuigenis van mij en van de jongemannen over het belang van verleiding weerstaan sterker is geworden. ■

Abelino Grandez Castro (Peru)

**D**e kassier in de bank gaf me 2200 soles — duizend soles (driehonderd euro) teveel. Op dat moment kwam ik in de verleiding om de rest van het geld te houden.





Ouderling  
Keith K. Hilbig

Lid van de Zeventig  
van 2001 tot  
en met 2012

# LEVEN VOOR DE eeuwigheid

*Ik spoor jullie, jongvolwassenen, aan om je voor te stellen hoe het is om in de toekomst voor eeuwig in het celestiale bestaan bij je familie te zijn.*

De wereld waar (zowel gehuwde als alleenstaande) jongvolwassenen nu in leven, is zo anders en zo moeilijk vergeleken met die van twee of drie generaties geleden. Toen ik aan de hogeschool studeerde, hadden we veel van de moeilijkheden van deze tijd niet eens, of waren ze minder hevig

Maar nu zijn jullie hier, op dit moment. Jullie gaan voorwaarts terwijl de oude generatie de eeuwigheid ingaat. Het is geen toeval dat jullie hier nu zijn, maar het hoort bij een eeuwig plan — voordat de aarde werd geschapen, is hij ontworpen, is er instemming over bereikt en is het ontwerp uitgevoerd.

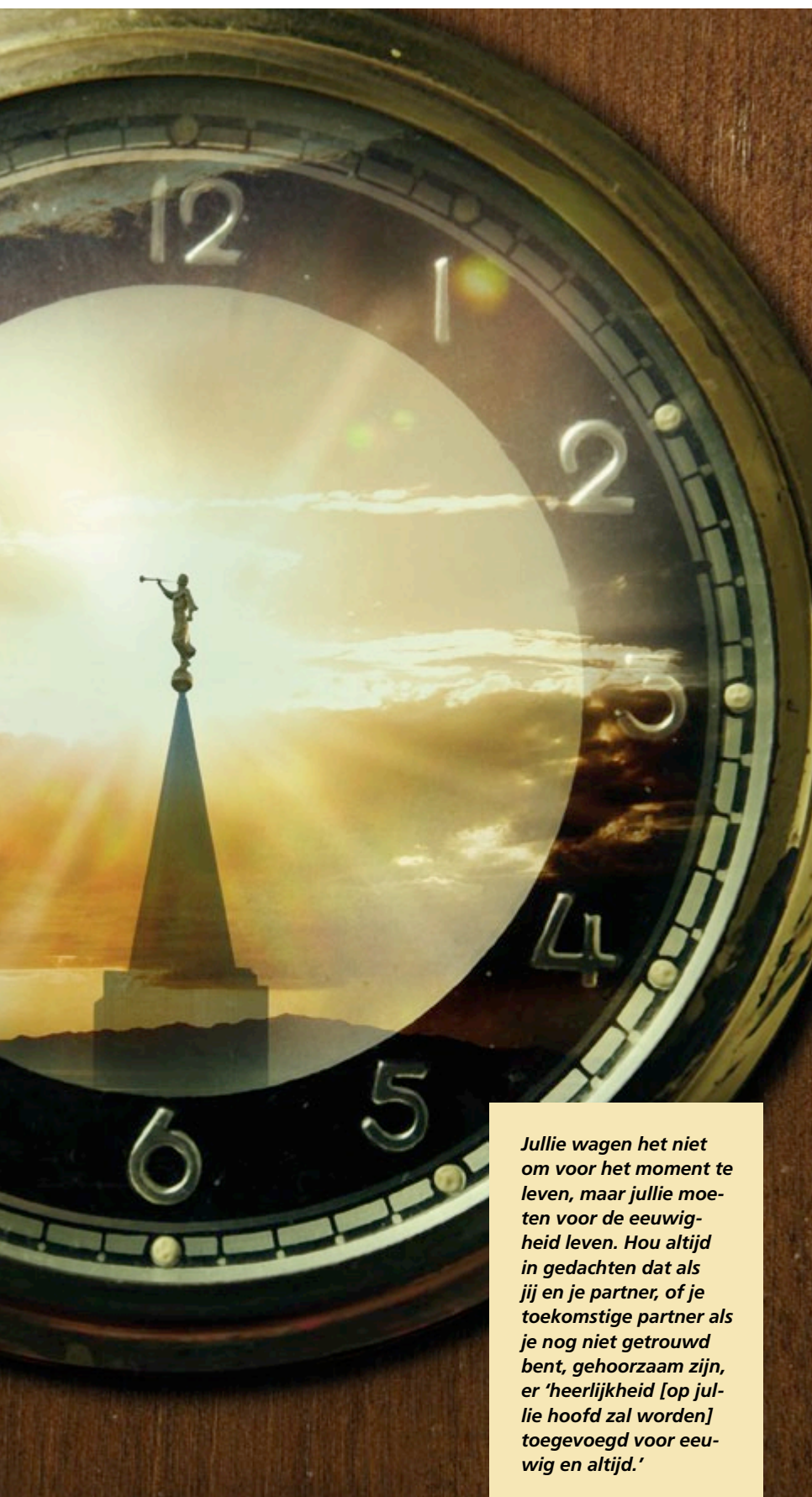
Jullie hebben echt geluk dat jullie bekend zijn met de herstelling van het evangelie! Jullie weten dat er een voorsterfelijk bestaan is, waar jullie bij onze hemelse Vader en Jezus Christus woonden. Jullie werden er opgeleid en getoetst. Jullie leerden er de wetten waardoor je vooruitgang zou kunnen maken. Jullie hielden je aan die wetten, dus mochten jullie naar de aarde komen, waar jullie op een koers terechtwamen die naar verhoging, heerschappij en godschap voert.

Jullie begrijpen het doel van dit sterfelijk leven en weten welke mogelijkheden jullie in het hiernamaals hebben. Kortom, jullie hebben een eeuwig perspectief — jullie kunnen omkijken en vooruitzien.

De meerderheid van jullie leeftijdsgenoten die geen lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zijn, en de rest van de wereld, weet weinig van deze waarheden. Het is alsof ze in een kader leven dat door twee gebeurtenissen wordt bepaald: de geboorte en de dood. Hun beslissingen en gedrag worden door een beperkt perspectief



FOTO ILLUSTRATIES DAVID STOKER



*Jullie wagen het niet om voor het moment te leven, maar jullie moeten voor de eeuwigheid leven. Hou altijd in gedachten dat als jij en je partner, of je toekomstige partner als je nog niet getrouwd bent, gehoorzaam zijn, er 'heerlijkheid [op jullie hoofd zal worden] toegevoegd voor eeuwig en altijd.'*

afgebakend. In wezen leven ze voor het moment — de tijdspanne tussen hun geboorte en hun dood, wat in de eeuwigheid slechts een nanoseconde is. Ze weten waarschijnlijk niets van het voorsterfelijk bestaan en weinig van de eeuwigheid.

### **Je eeuwige potentieel.**

Je weet echter welk eeuwig potentieel je beloofd is. De Heer heeft het volgende beloofd aan echtparen die zich in de heilige tempel laten verzegelen:

‘Gij zult in de eerste opstanding voortkomen [...] en tronen, koninkrijken, prinsdommen en machten, heerschap-pijen en alle hoogten en diepten beërven (...) en indien gij u aan mijn verbond houdt en geen moord pleegt waarbij onschuldig bloed wordt vergoten, zullen hun alle dingen geschieden die mijn dienstknecht op hen heeft bevestigd, in tijd en in alle eeuwigheid; en zullen volledig van kracht zijn wanneer zij uit de wereld zijn; en zij zullen de engelen passeren, en de goden die daar zijn gesteld, op weg naar hun verhoging en verheerlijking in alle dingen, zoals op hun hoofd is verzegeld, en die heerlijkheid zal een volheid en een voortzetting zijn van nakomelingschap tot in alle eeuwigheid.

‘Dan zullen zij goden zijn, want zij hebben geen eind; daarom zullen zij van eeuwigheid tot eeuwigheid zijn, want zij gaan verder; dan zullen zij boven alles zijn, omdat alle dingen aan hen onderworpen zijn. Dan zullen zij goden zijn, omdat zij alle macht hebben, en de engelen zijn aan hen onderworpen’ (IV 132:19–20).

Ik spoor jullie aan om je regelmatig voor te stellen hoe het is om in de toekomst voor eeuwig bij je celestiale familie

te zijn, in een toestand van onpeilbare heerlijkheid en omstandigheden zo gunstig dat wij ze niet volledig kunnen bevatten. We zijn er echter absoluut zeker van dat jullie allemaal je 'eerste staat' (Abraham 3:26) hebben behouden, dat jullie allemaal de toets van het voorsterfelijk bestaan hebben doorstaan, groot geloof hebben geoefend en het voorrecht hebben gekregen om in een sterfelijk lichaam naar deze aarde te komen.

Daarom wagen jullie het niet om voor het moment te leven, maar moeten jullie voor de eeuwigheid leven. Hou altijd in gedachten dat als jij en je partner, of je toekomstige partner als je nog niet getrouwd bent, gehoorzaam zijn, er 'heerlijkheid [op jullie hoofd zal worden] toegevoegd voor eeuwig en altijd' (Abraham 3:26). Dat is een prachtige belofte van God aan al zijn kinderen.

Als jullie trouw de geboden van God onderhouden, zullen zijn beloften letterlijk in vervulling gaan. Het probleem is echter dat de tegenstander van de mensenziel het verstand probeert te verblinden. Als mensen dat toelaten, strooit hij zogezegd zand in hun ogen, en worden zij door wereldse zaken verblind.

De theologen en geleerden van de christelijke wereld weten niet wat jullie over de eeuwigheid weten, maar Satan wel! Hij weet van je voorbereiding in het voorsterfelijk bestaan, kent je doel op aarde en bovendien je eeuwige potentieel.

De Hebreeuwse vertaling voor het woord *duivel* is 'bederver.'<sup>1</sup> De duivel probeert je reis naar de eeuwigheid te bederven. Hij probeert



**God heeft je niet alleen het recht gegeven om tussen goed en kwaad te kiezen, maar ook de macht om het goede boven het kwade te verkiezen! Uiteindelijk beslis jij, niet Satan.**

je potentieel hier en in het hierna maals te belemmeren. Hij probeert ervoor te zorgen dat je je keuzevrijheid onverstandig gebruikt. Sommige jongeren willen per se onafhankelijk zijn. Ze denken dat ze dat het beste laten zien door een verkeerde keuze te doen. Iedere dwaas kan dat; elke menigte kan dat.

In feite laat iemand die onafhankelijk of echt vrij is dat het beste zien door altijd het goede te kiezen. God heeft je niet alleen het *recht* gegeven om tussen goed en kwaad te kiezen, maar ook de *macht* om het goede *boven* het kwade te verkiezen! Zo heeft God je meer macht dan Satan en zijn engelen gegeven. Uiteindelijk beslis jij, niet Satan.

Onze hemelse Vader heeft dit sterfelijke leven met een belangrijk oogmerk ontworpen: dat we beproefd worden en het kwade overwinnen. Hij arrangeert zelden specifieke beproevingen en verleidingen voor ons, maar Hij weet dat we die genoeg in ons leven tegenkomen. Hij verlangt dat we onze 'natuurlijke' neigingen hier op

aarde overwinnen (zie Mosiah 3:19), ons van wereldsgezindheid ontdoen en onze waardigheid bewijzen. Maar Satan heeft andere plannen. Hij zal alles doen om onze vooruitgang te dwarsbomen.

### **De verleidingen van de wereld**

Deze wereld zegt tegen jullie, met de slimme en snode hulp en aansporingen van Satan, dat je aan verleiding moet toegeven, met de meute mee moet lopen en van tijdelijke sensatie moet genieten — misschien in de vorm van ongepaste films of computerspellen, zedelijke overtredingen (inclusief porno), grove taal, onbehoorlijke kleding of oneerlijkheid. Satan zal proberen je in de war te brengen over de goddelijke instelling van het gezin: dat het huwelijk tussen man en vrouw door God is ingesteld en dat kinderen het recht hebben om door een moeder en vader verzorgd te worden.<sup>2</sup>

Als je ook maar heel even niet nadenkt en op Lucifers uitnodiging ingaat, berooft hij je misschien van

de zegeningen van de eeuwigheid. Satan heeft geen vooruitzichten op de eeuwigheid. Bedenk dat hij de oorlog in de hemel *verloren* heeft, een oorlog die gevoerd werd met getuigenissen (zie Openbaring 12:11), waarin de trouwe volgelingen van Christus hem en zijn aanhangers versloegen. Het aantal slachtoffers liep hoog op: al Satans volgelingen — één derde van de heerscharen van de hemel — werden uitgeworpen. Zij zullen nooit een stoffelijk lichaam krijgen of kans op het eeuwig leven maken.

Lehi zei tegen zijn zoon Jakob:

‘En ik, Lehi, moet wel veronderstellen, door de dingen die ik heb gelezen, dat een engel Gods, naar hetgeen geschreven staat, uit de hemel was gevallen; en aldus werd hij een duivel, omdat hij had gezocht wat kwaad was in de ogen van God.

‘En omdat hij uit de hemel was gevallen en voor eeuwig ellendig was geworden, zocht hij ook de ellende van het gehele mensdom’ (2 Nephi 2:17–18).

Lehi zei ook: ‘Daarom zijn de mensen vrij naar het vlees; [...] En zij zijn vrij om vrijheid en eeuwig leven te kiezen door de grote Middelaar van alle mensen, of om gevangenschap en dood te kiezen, naar de gevangenschap en macht van de duivel; want hij streeft ernaar dat alle mensen ongelukkig zullen zijn, net als hijzelf’ (2 Nephi 2:27).

Drugsdealers, pornodistributeurs en mensen die kwaad vermaak bevorderen, leugens ondersteunen, reclame maken voor onbehoorlijke kleding, tot onzedelijkheid verleiden en het traditionele gezin bekritisieren, zetten Gods

zoons en dochters in deze tijd aan tot verkeerde keuzen waardoor hun geestelijkheid afsterft en ze de geestelijke dood worden ingeleid.

Bedenk dat Satan lacht om de ellende van wie zich door zijn verleidingen hebben laten bedriegen (zie Mozes 7:26). Hij gebruikt verschillende methoden voor hetzelfde doel: ongehoorzaamheid en het verlies van de bijbehorende zegeningen.

### Zegeningen voor gehoorzaamheid

Door gehoorzaamheid krijgen we zegeningen en gemoedsrust. Denk eens aan een keer dat je sterk verleid werd om een verkeerde keuze te maken, maar toch bewust voor het goede koos. Misschien koos je om ongepaste gedachten opzij te schuiven of de waarheid te vertellen toen het makkelijker was om te liegen. Misschien koos je om uit de bioscoopzaal (of een andere onheilige plek) weg te lopen, hoewel de film in de reclame acceptabel leek maar in feite ongepast bleek te zijn.

#### BELANGRIJKE LEERSTELLINGEN

Door de herstelling weten heiligen der laatste dagen dat

- Hun hemelse Vader eeuwige heerlijkheid aan de gehoorzamen belooft.
- Satan de hele mensheid ellendig probeert te maken.
- Gods kinderen de kracht in zich hebben om verleiding te weerstaan.

Wat zie je als je aan je juiste keuze terugdenkt? Was je opgewekt? Voelde je je beheerst of sterk? Had je meer zelfvertrouwen voor de Heer? Was je beter in staat om het kwade te weerstaan? Dat is macht. Dat is vrijheid!

Als je verleidingen blijft weerstaan, gaat het je makkelijker af, niet omdat de aard van de verleiding minder is geworden, maar omdat ons vermogen om ze te weerstaan is toegenomen.<sup>3</sup> Je kunt elke verleiding weerstaan waar je mee in aanraking komt (zie 1 Korintiërs 10:13).

Jullie kennen je goddelijke afkomst. Jullie zijn je sterk bewust van je goddelijke bestemming. Ik nodig jullie uit ‘om het goddelijke in je waar te maken’<sup>4</sup> en om *niet* voor het moment maar voor de eeuwigheid te leven.

Geweldige jongvolwassenen, toekomstige leiders van Gods koninkrijk en de samenleving, jullie mogen niet in deze eeuwenoude veldslag sneuvelen. Jullie hebben de oorlog in de hemel overleefd, dus kunnen jullie de oorlog op aarde ook winnen. Leef niet voor het moment maar voor de eeuwigheid.

Ik verzeker jullie dat het de moeite waard is om de geboden te onderhouden, want jullie beloning is dat je in de hoogste graad van het celestiale koninkrijk naar God terugkeert. ■

*Naar een toespraak gehouden tijdens een haardvuuravond aan de Brigham Young University–Idaho op 20 maart 2007. Zie voor de volledige Engelstalige tekst web.byui.edu/devotionalsandspreeches.*

#### NOTEN

1. Bible Dictionary, ‘Devil’.
2. Zie ‘Het gezin: een proclamatie aan de wereld’, *Liahona*, november 2010, p. 129.
3. Zie *Leringen van kerkpresidenten: Heber J. Grant* (2002), p. 35.
4. Gordon B. Hinckley, ‘Iedereen een beter mens’, *Liahona*, november 2002, p. 99.



DE EERSTE HANDLEIJING, DAVID LINN © IRI, GEPLAATST MET TOESTEMMING VAN HET MUSEUM VOOR KERKGESCHIEDENIS

# Verhalen over groot vertrouwen

**Melissa Zenteno**  
Kerkelijke tijdschriften

**T**oen Claire (echte naam bekend bij de redactie) zes was, scheidten haar ouders. In de daaropvolgende jaren zag ze veel huwelijken mislukken en familieleden verslaafd raken, inactief worden en in een depressie raken. Claire was bedroefd en verward, en verloor haar vertrouwen in het gezin.

‘Ik praatte mezelf aan dat het huwelijk niet voor mij was weggelegd’, zegt ze. ‘Maar ik verborg gewoon mijn angst dat mijn toekomst hetzelfde zou uitpakken als die van hen.’

Claire was niet alleen verdrietig over de situatie van haar eigen familie, maar voelde zich ook eenzaam. Op een dag in haar tienerjaren knielde ze in wanhoop neer en vroeg haar hemelse Vader in gebed of Hij er wel was. ‘Toen ik ophield met huilen en praten, werd ik overweldigd door een brandend gevoel dat vredig, sterk en duidelijk was’, zegt ze. ‘Ik wist dat mijn hemelse Vader echt bestond en dat Hij altijd van me zou houden en me zou helpen om mijn beproevingen te doorstaan.’

Door het antwoord dat Claire had ontvangen, verlangde ze naar een sterker getuigenis van het gezin en meer vertrouwen in Gods geboden daarover. Niet alleen bleef ze bidden, maar ze las ook in de Schriften, nam deel aan het seminarie en onderhield de geboden.

Nu Claire gehuwd is, leert ze haar problemen met geloof onder ogen te zien. ‘Ik maak me geen zorgen of het onmogelijk is om mijn kinderen goed op te voeden, omdat mijn man en ik hebben besloten ons getuigenis

altijd te blijven voeden, onze hemelse Vader en onze Heiland erbij te betrekken en de onmiskenbare waarheid van het evangelie in gedachte te houden.’

Claire's vertrouwen in God begon met een eenvoudig, oprecht gebed. Maar wat kunnen we verder nog doen om onze hemelse Vader meer te vertrouwen? Jongvolwassenen uit de hele wereld, die allemaal problemen hebben, vertellen hoe zij de Heer hebben leren vertrouwen en hebben geleerd om zich op zijn wil, zijn weg en zijn timing te verlaten.

### **Blijf dankbaar**

Stefanie Egly uit het Duitse Hessen stelt meer vertrouwen in het plan en het tijdschema van haar hemelse Vader als ze aan haar zegeningen denkt.

Toen de relatie met een goede vriend van Stefanie stuk was stukgelopen, begon ze haar zegeningen op te schrijven. ‘Hoewel we niet met elkaar uitgingen, had ik altijd gehoopt dat hij meer voor me zou gaan voelen. Toen hij me vertelde dat hij een vriendin had, liet ik alle hoop varen.’

Stefanie had een gebroken hart, maar vond troost in een artikel over dankbaarheid in de *Liahona*. Ze kreeg de ingeving om haar zegeningen op te schrijven, in het bijzonder hoe haar ongehuwde status haar tot zegen was.

Door haar lijst erkende ze dat het feit dat ze niet kon trouwen niet wegnam dat ze gezegend was. Stefanie zag in dat de Heer haar had gezegend met een baan als basisschoollerares en

de mogelijkheid om met kinderen te werken. Ze had gereisd, was naar de algemene conferentie geweest en was raadgeefster in het EFY-programma geweest. Ze had enkele van haar dierbaarste vriendschappen gesloten op jongvolwassenenconferenties.

Maar de grootste zegening, zegt ze, is dat ze kort vóór haar grootmoeders overlijden tijd met haar heeft doorgebracht, iets dat haar broers, zussen, neven en nichten niet konden omdat ze te veraf woonden of voor hun gezin moesten zorgen.

Het is nu vijf jaar geleden dat Stefanie haar zegeningen begon op te schrijven. Ze wacht nog steeds op de tijd dat ze in de tempel kan huwen. Ze zegt: ‘Ik weet niet wanneer ik mijn eeuwige partner tegenkom, maar ik vertrouw erop dat die tijd aanbreekt. Ik weet dat ik tot die tijd dingen zal blijven meemaken waar ik van leer en groei.’ Haar hemelse Vader heeft haar enorm gezegend, en ze weet dat Hij dat blijft doen als ze trouw is.

### **Lees dagelijks het woord van God**

Daniel Martuscello uit Colorado (VS) had net een echtscheiding achter de rug en vond het moeilijk om in zijn nieuwe situatie gemoedsrust te vinden. Hij was niet alleen ongetrouwd, maar was ook net vader geworden en had geen baan. Hij begreep niet waarom dit was gebeurd, vooral omdat hij altijd had geprobeerd om rechtschapen te leven.

Daniel voelde zich eenzaam en verloren, dus las hij in de Schriften. ‘Ik weet nog dat ik me in het verleden rustig voelde als ik in de



Schriften las, dus besteedde ik er dagelijks tijd aan’, zegt hij. Hij maakte tijd vrij voor dagelijkse Schriftstudie door minder televisie te kijken en op het internet te surfen. Maar het waren geen offers, zegt hij. ‘Toen ik erin las, ontving ik gemoedsrust en leiding. Andere dingen kwamen op de tweede plaats. Ik las niet zomaar, maar ik zocht naar antwoorden. Ik las met een doel.’

Toen Daniel beseftte dat iedereen met tegenspoed te maken krijgt, vond hij troost in de Schriften. ‘De profeten en anderen waren rechtschapen maar

hadden nog steeds beproevingen’, zegt hij. ‘Toen ik las wat zij hebben meegemaakt, begreep ik beter dat we allemaal wel eens lijden, maar dat we in ons lijden tot Christus kunnen naderen.’

Daarnaast zegt Daniel dat zijn lasten door zijn Schriftstudie werden verlicht, omdat hij op die manier dagelijks aan de Heiland dacht. ‘Omdat God door de verzen die ik las tot mij sprak, vertrouwde ik erop dat het beter zou gaan en dat deze gebeurtenissen met zijn hulp wel iets goeds zouden opleveren.’

### **Stel God op de eerste plaats**

Toen Po Nien uit Kaohsiung (Taiwan) zijn vriendin, Mei Wah, ten huwelijk had gevraagd, was hij bang. ‘Ik was al met andere meisjes uitgegaan, en meer dan drie keer was een serieuze relatie op de klippen gelopen. Daardoor had ik minder vertrouwen in een langdurige relatie die in de eeuwigheid zou kunnen voortduren’, geeft hij toe.

Hoewel Po Nien zich gerust voelde toen hij over een huwelijk met Mei Wah bad, begon hij aan zijn antwoord te twifelen. Had hij wel een



bevestiging van de Geest gekregen? Of was hij door zijn emoties in de war geraakt? Zou deze verloving tot een tempelhuwelijk leiden? Of zou deze relatie ook stuk lopen?

Toen herinnerde Po Nien zich een citaat van president Ezra Taft Benson (1899–1994) dat hij in de instituutles had gehoord: ‘We moeten God boven al het andere in ons leven plaatsen. (...) Wanneer wij God op de eerste plaats stellen, krijgt al het andere automatisch zijn juiste plaats of verdwijnt het uit ons leven.’<sup>1</sup>

Die raad was een keerpunt in het leven van Po Nien. ‘Ik wist dat als ik God op de eerste plaats zou stellen en trouw aan Hem zou zijn, het verkeerde uit mijn leven zou verdwijnen en al het andere zijn juiste plaats zou krijgen’, zegt hij. Als hij God op de eerste plaats zou stellen en zijn relatie met Mei Wah goed was, zou zijn hemelse Vader hen helpen om de relatie goed te laten werken. Po Nien ging vol vertrouwen verder en

huwde Mei Wah in de Hongkongtempel (China). ‘Doordat ik de Heer ben gaan vertrouwen, ben ik overvloedig gezegend’, zegt hij.

### Streef ernaar om zijn wil te doen

Een andere manier waarop we onze hemelse Vader meer kunnen vertrouwen, is door zijn wil te doen. Marta Fernández-Rebollos uit Tarragona (Spanje) leerde haar hemelse Vader te vertrouwen door zich aan de normen te houden.

De jonge man met wie ze uitging, was geen lid van de kerk en had ook geen interesse om dat te worden. ‘Mijn geest worstelde met wat me over het eeuwig huwelijk was geleerd, en de honderden smoesjes die mijn hart verzoon om het op te geven en een huwelijk voor alleen dit leven met die jonge man te sluiten’, zegt ze. ‘Die maanden waren vol verwarring, verdriet en een boel tranen.’

Marta werd verscheurd door besluiteloosheid. Ze ging naar haar kamer

en zocht in haar patriarchale zegen naar leiding. Ze las wat haar beloofd werd als ze het goede zou kiezen. Ze barstte in tranen uit, want ze wist wat haar te doen stond. ‘Het deed er niet meer toe waar het verbreken van de relatie toe zou leiden. Ik wist niet wat er in het verschiep lag, maar ik was ervan overtuigd dat het ongetwijfeld goed zou komen als ik aan de kant van de Heer zou staan. Ik heb ontdekt dat we, als we onze blik verruimen en de ingevingen van de Heilige Geest volgen, erachter komen dat de vruchten van rechtschapenheid “zoet [zijn], zoeter dan alles wat [we] ooit [hebben] geproefd” (1 Nephi 8:11).’

In Spreuken 3:5–6 staat:

‘Vertrouw op de Here met uw ganse hart en steun op uw eigen inzicht niet.

‘Ken Hem in al uw wegen, dan zal Hij uw paden recht maken’

Het is niet altijd makkelijk om ons vertrouwen in Gods plan te stellen. We hebben allemaal met andere moeilijkheden te maken. Misschien ben je in je wijk of gemeente niemand tegengekomen die bij je past of met wie je uit zou willen gaan. Misschien ben je getrouwd, maar heb je geen kinderen. Misschien heb je een echtscheiding te verwerken. Of misschien ben je door gebeurtenissen uit het verleden bang om je te binden. De Heer kent je problemen en vraagt je om Hem te vertrouwen. Als je onze hemelse Vader leert te vertrouwen, zul je gemoedrust en leiding krijgen. ■

### NOOT

1. Ezra Taft Benson, ‘The Great Commandment—Love the Lord’, *Ensign*, mei 1988, p. 4.



### JE MOET EEN STERK EN DUURZAAM VERTROUWEN IN GOD HEBBEN

‘In dit leven gaat het allemaal om vertrouwen — vertrouwen in Jezus Christus, in zijn leringen, en in onze bekwaamheid om onder leiding van de Heilige Geest gehoorzaam te zijn aan de leringen van geluk in dit leven en een doelgericht, opperst gelukkig eeuwig

bestaan. Vertrouwen betekent bereid zijn om te gehoorzamen zonder dat je het einde vanaf het begin kent (zie Spreuken 3:5–7). ‘Om vrucht voort te brengen, moet je vertrouwen in de Heer krachtiger en duurzamer zijn dan je vertrouwen in je eigen gevoel en ervaring. [...]’

‘Als je daarbij op Hem vertrouwt en geloof in Hem oefent, zal Hij je helpen.’

Ouderling Richard G. Scott van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘Trust in the Lord’, *Ensign*, november 1995, p. 17.



'Wat kan ik nu het beste doen?  
En wat kan ik het beste zeggen?



**Ouderling  
Jeffrey R. Holland**  
van het Quorum der  
Twaalf Apostelen

# OVERTUIGING MET MEDEDROGEN

*Hoe we op mensen en situaties reageren, moet een weerspiegeling zijn van onze geloofsovertuiging en toewijding aan het evangelie.*

**E**nige tijd geleden was ik uitgenodigd om op een haardvuuravond van een ring tot jongvolwassenen te spreken. Toen ik door de achterdeur het ringgebouw betrad, kwam er tegelijkertijd een jonge vrouw van een jaar of dertig binnen. Zelfs in het gedrang van de menigte die naar de kapel liep, viel ze nogal op. Als ik het me goed herinner, had ze een paar tatoeages, verscheidene oorbellen en neusringen, rechtopstaand haar in alle kleuren waar je nu ijsjes in kunt krijgen, een te kort rokje en een bloes met teveel inkt.

Was deze vrouw een worstelende ziel die niet tot ons geloof behoorde, die naar deze haardvuuravond was gekomen — of beter nog: door iemand was meegenomen — en door de Heer werd geleid om de nodige gemoedsrust en leiding van het evangelie te vinden? Of was ze misschien een lid dat een beetje was afgedwaald van de hoop en normen waar leden van de kerk toe aangemoedigd worden, maar dat, de hemel zij dank, nog steeds met kerkleden omging en die avond gekozen had om deze kerkactiviteit bij te wonen?

Hoe we ook willen reageren op die jonge vrouw, de regel is altijd nog dat al onze verstandhoudingen een weerspiegeling moeten zijn van onze geloofsovertuiging en toewijding aan het evangelie. Derhalve moeten we door onze reacties situaties verbeteren, niet verslechteren. We mogen niet zó handelen of reageren dat we ons aan iets ergers schuldig maken dan zij in dit geval. Dat betekent niet dat we geen mening of normen hebben, of dat we

de door God gegeven geboden en verboden op de een of andere manier volledig veronachtzamen. Maar het betekent wél dat we die normen moeten naleven en die geboden en verboden op rechtschapen wijze en naar beste kunnen moeten verdedigen, net zoals de Heiland dat heeft gedaan. Hij deed altijd wat Hij moest doen om de situatie te verbeteren — van de waarheid onderwijzen tot zondaars vergeven en de tempel reinigen. Het is een enorme gave om zulke dingen op de juiste manier te doen!

Zo ook in het geval van onze nieuwe kennis met de buitengewone kleding en uiterlijke verzorging. We bedenken boven alles dat ze een dochter van God met eeuwige waarde is. We beginnen met de gedachte dat ze ook iemands dochter hier op aarde is. Ze had onder andere omstandigheden mijn eigen dochter kunnen zijn. We beginnen met dankbaar te zijn dat ze op een kerkactiviteit is, in plaats van die te mijden. Kortom, we proberen *ons* beste beentje voor te zetten, zodat *zij* ook haar beste beentje voorzet. We bidden in onszelf: wat kan ik nu het beste doen? En wat kan ik het beste zeggen? Waarmee maak ik *uiteindelijk* de situatie en haar beter? Volgens mij is dat wat de Heiland bedoelde: dat we onszelf die vragen stellen en echt proberen te doen wat Hij zou doen. Hij heeft gezegd: ‘Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt met een rechtvaardig oordeel’ (Johannes 7:24).

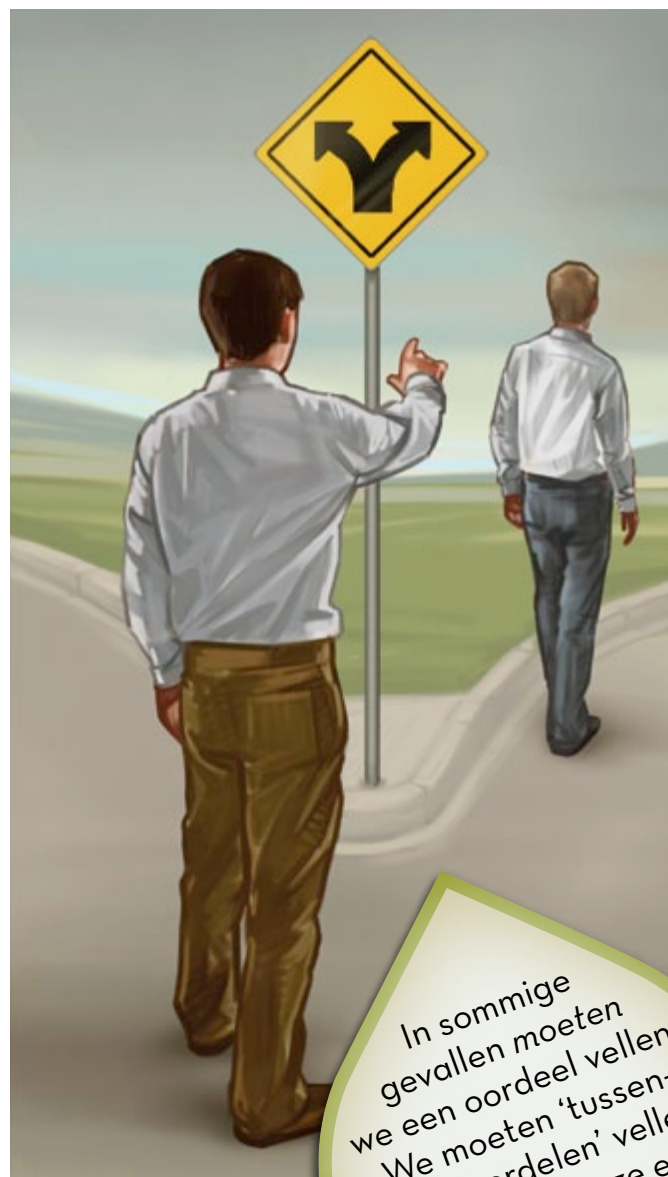
Dat gezegd hebbende, wil ik dat we allemaal bedenken dat we, als we de helpende hand toesteken en een

afgedwaald lammetje terugbrengen, ook een grote verantwoordelijkheid voor de andere 99 hebben — en naar de wil en wens van de Herder. Er is werkelijk een schaapskooi. Daar horen we allemaal in te zitten. En dan heb ik het nog niet eens over de veiligheid en zegeningen die iedereen daarin toekomen. Mijn jonge broeders en zusters, deze kerk kan nooit haar leer ‘verlagen’ als reactie op sociale welwillendheid of politieke doelmatigheid, of om welke andere reden ook. Alleen op de hoger gelegen grond van geopenbaarde waarheid kunnen wij stevig staan om anderen te verheffen die zich verontrust of verlaten voelen. Ons medeleven en onze liefde — fundamentele kenmerken en vereisten van het christendom — mogen *nooit* worden opgevat als een inbreuk op de geboden. De geweldige George MacDonald heeft eens gezegd dat we in dergelijke situaties ‘niet gebonden zijn om alles te zeggen waar we in [geloven], maar wél om er niet uit te zien alsof we nergens in [geloven].’<sup>1</sup>

### Wanneer we moeten oordelen

In dit opzicht ontstaat er soms een misverstand, vooral tussen jongeren omdat ze denken dat we nergens over mogen oordelen en dat we geen enkel waardeoordeel mogen hebben. Wij moeten elkaar daarmee helpen, want de Heiland heeft duidelijk gezegd dat we sommige situaties *moeten* inschatten. Daar zijn we toe verplicht. Hij heeft gezegd: ‘Geef het heilige niet aan de honden en werpt uw paarden niet voor de zwijnen’ (Matteüs 7:6). Dat klinkt voor mij als een oordeel vellen. Het onaanvaardbare alternatief is overgave aan het postmoderne, morele relativisme dat zo ver gaat dat ze beweren dat er uiteindelijk niets eeuwig waar of bijzonder heilig is, en dat geen enkel standpunt er daarom meer toe doet dan een ander. En in het evangelie van Jezus Christus is dat gewoon niet waar.

Het is niet aan ons om bij dat inschatten anderen te veroordelen, maar om dagelijks oordeelkundige beslissingen te nemen — hopelijk met het juiste oordeel. Ouderling Dallin H. Oaks heeft dergelijke beslissingen ooit ‘tussentijdse oordelen’ genoemd, waarmee we vaak onze eigen veiligheid of die van anderen moeten inschatten, in plaats van ‘eindoordelen’, die alleen door God geveld kunnen worden, aangezien Hij op de hoogte is van alle feiten.<sup>2</sup> (Bedenk dat de Heiland in de reeds geciteerde tekst heeft



In sommige gevallen moeten we een oordeel vellen. We moeten ‘tussentijdse oordelen’ vellen, waarmee we onze eigen veiligheid of die van anderen moeten inschatten.

gezegd dat het een ‘rechtvaardig oordeel’ moet zijn, *niet* een zelfingenomen oordeel. Dat is iets heel anders.)

Niemand zou zeggen dat een ouder er verkeerd aan doet om kinderen te verbieden een drukke straat op te rennen. Dus waarom zouden ouders iets verkeerd doen als zij zich er, wanneer hun kinderen wat ouder zijn, druk om maken hoe laat ze ’s avonds thuiskomen, of op welke leeftijd ze uitgaan, of dat ze geen seks, drugs of porno uitproberen? Nee, wij nemen beslissingen, nemen een standpunt in en bekrachtigen opnieuw onze waarden — kortom, we vellen telkens ‘tussentijdse oordelen’ — tenminste, dat zouden we moeten doen.

### 'Anderen hebben toch ook keuzevrijheid?'

Jongeren vragen wellicht welk algemeen standpunt de kerk inneemt of welk beleid er is inzake bepaalde kwesties, zoals: 'Wij weten hoe we ons moeten gedragen, maar waarom moeten we anderen overhalen om onze normen ook te accepteren? Zij hebben toch ook keuzevrijheid? Zijn we soms niet zelfingenomen of veroordelend omdat we anderen ons geloof opdringen en van hen eisen dat zij zich net als wij op een bepaalde manier gedragen? In zulke omstandigheden moet je fijngevoelig uitleggen waarom je voor sommige beginselen opkomt en tegen sommige zonden bent, *waar ze ook begaan worden*, want de betrokken kwesties en wetten hebben niet alleen maatschappelijke of politieke consequenties, maar ook eeuwige gevolgen. Hoewel we niemand die iets anders dan wij geloven voor het hoofd willen stoten, willen we nog liever God niet mishagen.

Het is net zoals een achttienjarige die zegt: 'Nu ik kan autorijden, weet ik wel dat ik voor een rood licht moet stoppen, maar moeten we dan oordelen en anderen ook voor een rood licht laten stoppen?' Dan moet je uitleggen: ja, natuurlijk hopen we dat *iedereen* voor het rode licht stopt. En dat moet je doen zonder degenen die overtreden of die iets anders geloven dan wij te vernederen, want zij hebben inderdaad morele keuzevrijheid. Maar je hoeft er

nooit aan te twijfelen dat er veel mensen gevaar lopen als sommigen niet gehoorzamen.

Jonge vrienden, er zijn veel geloofsovertuigingen in deze wereld en iedereen heeft keuzevrijheid, maar niemand heeft het recht om zich te gedragen alsof God over die onderwerpen zwijgt of alsof geboden er alleen toe doen als iedereen het er mee eens is.

De beste manier om onze bekwaamheid en integriteit te laten zien, is door op dat voorzichtige pad te lopen — een moreel standpunt in te nemen volgens wat God heeft verkondigd en volgens de wetten die Hij heeft gegeven, maar dan op een meelevende, begripvolle, liefdevolle manier. Het is erg moeilijk om perfect onderscheid te maken tussen de zonde en de zondaar. Ik ken maar weinig dingen die moeilijker zijn om te onderscheiden en nog moeilijker om onder woorden te brengen, maar toch moeten we juist dát liefdevol doen. ■

*Naar een toespraak, gehouden op 9 september 2012. Ga voor de volledige toespraak, 'Israël, hoor, God roept u allen', naar [cesdevotionals.lds.org](http://cesdevotionals.lds.org), klik op 'Past Devotionals (Archive)' en kies rechtsboven '2012' en 'Nederlands'.*

#### NOTEN

1. George MacDonald, *The Unspoken Sermons* (2011), p. 264.
2. Zie Dallin H. Oaks, "Judge Not" and Judging,' *Ensign*, augustus 1999, pp. 6–13.





David Dickson  
Kerkelijke tijdschriften

# DE PERSOON IN DE SPIEGEL **VERGEVEN**

*Als we ons bekeerd hebben en geloven dat de Heer ons al vergeven heeft, waarom is het soms dan zo moeilijk om onszelf te vergeven?*

### Eén stap tegelijk verbeteren.

Voor veel mensen in deze tijd is een leven zonder elektrisch licht moeilijk voor te stellen. We kunnen een donkere kamer in één klap fel verlichten door een schakelaar om te zetten. Eenvoudige taken waarmee je nog niet zo lang geleden moest wachten tot de dageraad, of die bij het flakkerende licht van een kaars moesten worden verricht, zijn nu makkelijk uit te voeren met behulp van een uitvinding die helemaal niet zo makkelijk te perfectioneren was.

Thomas Edison werkte er jaren aan en probeerde meer dan duizend verschillende materialen uit voor hij een geschikte draad vond (de dunne draad in de kern van een gloeilamp) die langdurig betaalbaar licht kon geven. Edison was echter een optimist en beschouwde elk materiaal dat niet werkte slechts als een stap tot het vinden van het materiaal dat wél zou werken. En toen hij dat eenmaal had gevonden, was de wereld voorgoed veranderd.

### Innerlijk onderzoek

Er zijn talloze andere inspirerende verhalen over sportlieden, denkers, kunstenaars en anderen die in staat waren te leren van hun vergissingen en het bleven proberen. Probeer het, en nog eens, en nog eens, en slaag dan — dat blijven we altijd graag horen. Tenzij we uiteraard zelf de held van dat verhaal zijn.

Wat betreft het onderhouden van de geboden eisen teveel leden onophoudelijke volmaaktheid van zichzelf.



Dat is net zoals de verwachting dat je de volgende miljoenuitvinding doet zonder het oorspronkelijke ontwerp aan te passen, of de hoop dat je een kampioenschap wint zonder dat seizoen ook maar één wedstrijd te verliezen. Als we zondigen en tekortschieten, gebeurt het te vaak dat we onszelf niet vergeven en we het dus niet blijven proberen.

Dieter F. Uchtdorf, tweede raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd: 'Als de Heer van ons eist dat we alle mensen vergeven, omvat dat uiteraard ook dat we onszelf vergeven. Soms is van alle mensen in de wereld degene die het moeilijkst te vergeven is — en misschien wel degene die onze vergiffenis het hardst nodig heeft — degene die we in de spiegel zien.'<sup>1</sup>

### Een ommekeer voor de ziel

Maar hoe doen we dat? Als we het leven van Ammon, de profeet uit het Boek van Mormon, bestuderen, kunnen we hier inzicht in krijgen.

Wat Ammon op zijn zending onder de Lamanieten meemaakte, is zowel wonderbaarlijk als inspirerend. Van

het verdedigen van de schapen van de koning, het prediken tot koning Lamoni, tot en met het brengen van het evangelie aan een heel volk, blijft Ammons leven en bediening een van de inspirerendste verhalen in de Schriften.

En toch was Ammon niet altijd de rechtschapen, gelovige man die zo krachtig predikte tot de Lamanieten. Hij had vergissingen begaan — ernstige vergissingen. Ammon was een van de zoons van Mosiah en was dus een van de degenen die 'rondging[en om] de kerk te vernietigen en het volk des Heren op het verkeerde pad te brengen, in weerwil van de geboden Gods' (Mosiah 27:10).

Ammon, zijn broers en Alma de jonge hinderden Gods werk zó erg dat er een engel van de Heer aan hen verscheen die 'sprak als het ware met de stem des donders, die de aarde waarop zij stonden deed beven' (Mosiah 27:11) en hen tot bekering riep.

Het is duidelijk dat Ammon ernstige overtredingen had begaan waar hij zich van moest bekeren. En dat deed hij. Maar als hij zichzelf nou eens niet had vergeven? Als hij nou eens niet op zending was gegaan omdat hij meende dat het te laat voor hem was? Had hij dat niet gedaan, dan zou hij niet in staat zijn geweest om zich jaren later met zijn broeders te verheugen over hun succes onder de Lamanieten. 'Ziet, nu kunnen wij de vruchten van onze arbeid aanschouwen; en zijn ze weinig?' vroeg Ammon zijn broers. 'Ik zeg u, neen, het zijn er vele; ja, en wij kunnen van hun oprechtheid getuigen



## TERUGGE- WONNEN

Ouderling  
Shayne M. Bowen  
van de Zeventig  
heeft uitgelegd hoe

ons leven door de verzoening terugge-  
wonnen en geheiligd kan worden.

Bekijk de video 'Reclaimed' op  
[lds.org/pages/mormon-messages#  
reclaimed](https://lds.org/pages/mormon-messages#reclaimed).



wegens hun liefde jegens hun broe-  
ders en ook jegens ons' (Alma 26:31).  
Dankzij hun zendingswerk vonden  
duizenden de waarheid.

### Het gevaar van ontmoediging

Zelfs met duidelijke raad van kerk-  
leiders en voorbeelden uit de Schrif-  
ten menen sommigen onder ons toch  
dat zij een uitzondering op de verzoen-  
ing zijn, dat ze reddeloos verloren  
zijn. Ze slagen er maar niet in om de  
zware last van hun schuldgevoel van  
zich af te zetten, zelfs na oprechte  
bekering. Sommigen geven het  
misschien helemaal op.

Want waarom zou je telkens  
maar weer opstaan als je toch  
weer valt? Althans, dat is wat de  
tegenstander graag wil dat u denkt.

Zo'n denkwijze is niet alleen in  
geestelijk en emotioneel  
opzicht verlamdend,  
maar het is bovendien  
helemaal verkeerd.

In de Schrif-  
ten staat dat de  
verzoening van  
de Heiland  
oneindig

is en er voor iedereen is. 'Komt toch  
en laat ons tezamen richten, zegt de  
Here; al waren uw zonden als scharla-  
ken, zij zullen wit worden als sneeuw;  
al waren zij rood als karmozijn, zij  
zullen worden als witte wol' (Jesaja  
1:18). *We kunnen* slagen. We kunnen  
het opnieuw proberen. En we krijgen  
bij elke stap hulp van de Heer.

### Het is nooit te laat

Ouderling Jeffrey R. Holland van  
het Quorum der Twaalf Apostelen  
heeft heel duidelijk gezegd dat we het  
niet mogen opgeven. 'Hoeveel kansen  
u ook denkt gemist te hebben, hoe-  
veel fouten u ook denkt gemaakt te  
hebben, of hoezeer u ook denkt dat  
het u ontbreekt aan talent, of hoever  
u ook denkt weg te zijn van huis,  
familie en God, ik getuig tot u dat u  
niet buiten het bereik van de god-  
delijke liefde bent. Het is voor u niet  
mogelijk om verder in de duisternis  
weg te [zakken] dan het oneindige  
licht van Christus' verzoening kan  
schijnen.'<sup>2</sup>

Ouderling Holland zegt verder  
dat we ons moeten concentreren  
op de goedgunstigheid van God:



# ONUITWISBARE STIFT

Dani Dunaway Rowan

*De strepen die onze vergissingen nalaten, hoeven niet onuitwisbaar te zijn. Het is de moeite waard om reine handen te hebben, al is het pijnlijk.*

'De geloofsformule is vol te houden, door te gaan en het af te maken, en de eerder geleden pijn — echte of ingebeelde — op te laten gaan in de overvloed van de uiteindelijke beloning.'<sup>3</sup>

## Vol hoop

Hoewel we zonde nooit licht moeten opvatten, is bekering mogelijk. Vergiffenis is mogelijk. De verzoening van de Heiland geeft ons de kans om met een schone lei verder te gaan. Ammon kreeg vergiffenis, en u kunt die ook krijgen.

We kunnen hopen op een zonnigere toekomst. De apostel Paulus heeft gezegd: 'De God nu der hope vervulle u met louter vreugde en vrede in uw geloof, om overvloedig te zijn in de hoop, door de kracht des Heiligen Geestes' (Romeinen 15:13).

Door de gave van bekering kunnen wij allemaal weer in onszelf geloven. ■

## NOTEN

1. Dieter F. Uchtdorf, 'De barmhartigen krijgen barmhartigheid', *Liahona*, mei 2012, p. 75.
2. Jeffrey R. Holland, 'De arbeiders in de wijngaard', *Liahona*, mei 2012, p. 33.
3. Jeffrey R. Holland, 'De arbeiders in de wijngaard', p. 32.

**E**en week nadat ik mijn middelbare-schooldiploma had gehaald, verhuisde ik naar de andere kant van het land, waar ik de zomer bij het gezin van mijn oudere zus zou doorbrengen voordat ik in de herfst aan mijn studie begon.

Ik sloot wat vriendschappen, voornamelijk met oudere studenten. Op een zaterdagavond haalden twee van mijn nieuwe vrienden me op om te gaan luisteren naar een goede band die in een plaatselijke club optrad.

Bij het parkeren was ik een beetje zenuwachtig, maar ik wilde de avond niet verknoeien door bezwaar te maken. We gingen de club binnen en de man achter de balie keek naar mijn rijbewijs. Zonder waarschuwing haalde hij een zwarte onuitwisbare stift over de knokkels van mijn handen.

Ik keek verbaasd naar beneden. Ik besepte dat hij mijn handen had gemarkeerd om aan te geven dat ik te jong was om alcohol te kopen aan de bar.

Ik voelde me meteen niet op mijn gemak. Er waren mensen aan het drinken en het roken.

En het spijt me om dit te vertellen, maar ik had niet de moed om meteen te vertrekken. Na een half uurtje vroeg een van mijn vrienden of ik me wel goed voelde. Ik zei dat ik van de muziek en de rook hoofdpijn had gekregen. Hij bood aan me naar huis te brengen, en dat aanbod nam ik dankbaar aan.

Ik haastte me naar de badkamer van mijn zus en schrobde de zwarte strepen tot mijn handen zeer deden.

De volgende dag zou ik met die handen van het avondmaal nemen, en ik was wanhopig om ze schoon te krijgen. Maar er bleven twee vage zwarte strepen zichtbaar op mijn rauwe roze huid.

Voordat ik naar bed ging, vroeg ik om vergeving voor mijn gebrek aan moed om weg te gaan — en, belangrijker nog, dat ik niet de moed had gehad om te zeggen dat ik er helemaal niet naartoe wilde. Ik beloofde mijn hemelse Vader dat ik mezelf nooit meer in zo'n situatie zou begeven.

De volgende ochtend lukte het me redelijk goed om de rest van de stiftstrepen te verwijderen en waren mijn handen bijna helemaal schoon toen ik van het avondmaal nam. Ik bedacht dat zonde erg op die zwarte strepen lijkt. Het kan moeilijk en zelfs pijnlijk zijn, maar we kunnen ons bekeren en onze zonden laten verwijderen door de macht van de verzoening, en kunnen de rest van ons leven streepvrij blijven. ■

*De auteur woont in Utah (VS).*





# EERLIJKHEID EN INTEGRITEIT

*Als discipel van Christus zijn deze eigenschappen een indicatie van wie je werkelijk bent.*



**Ouderling Christoffel Golden jr.**  
van de Zeventig

**T**ijdens een wedstrijd om het kampioenschap Amerikaans football maakte Joseph B. Wirthlin mee wat hij een 'beslissende ervaring' op een kritiek spelmoment noemde.

'Ik moest naar voren rennen om de touchdown te scoren waardoor we een voorsprong zouden krijgen', vertelde hij. 'Ik ving de bal en dook naar de lijn. Ik wist dat ik dicht bij de doellijn was, maar niet precies hoe dichtbij. Hoewel ik onder een stapel spelers lag, kon ik, als ik mijn vingers uitstreekte, de lijn voelen. De doellijn was slechts vijf centimeter bij me vandaan.'

'Op dat moment kwam ik in de verleiding om de bal naar voren te duwen. Dat had ik kunnen doen. [...] Maar toen dacht ik aan de woorden van mijn moeder. Ze had zo vaak gezegd: "Joseph, doe altijd het goede, wat de gevolgen ook zijn. Doe het goede, dan komt alles op z'n pootjes terecht."

'Ik wilde zo graag die touchdown scoren. Maar ik had een groter verlangen om een held in de ogen van mijn moeder te zijn dan in de ogen van mijn vrienden, en dus liet ik de bal liggen — vijf centimeter van de doellijn.'<sup>1</sup> Ouderling Wirthlin (1917–2008) werd later lid van het Quorum der Twaalf Apostelen.

## Het goede doen

De beslissing van ouderling Wirthlin is een uitstekend voorbeeld van iemand die zijn integriteit niet wilde opgeven. Eerlijkheid en integriteit zijn de proef van ons karakter. Ze eisen dat iemand altijd het goede doet of zegt, wat de omstandigheden ook zijn en wat anderen er ook van mogen denken.

Een van de richtlijnen in *Voor de kracht van de jeugd* is eerlijkheid en integriteit. Als heilige der laatste dagen en volgeling van Christus wordt er van je verwacht dat je 'altijd eerlijk [bent] met jezelf, anderen en God. Eerlijk zijn houdt in dat je op geen enkele manier liegt, steelt, bedriegt of misleidt. [...]

'Integriteit houdt nauw verband met eerlijkheid. Integriteit betekent altijd het goede denken en doen ongeacht de gevolgen. Als je integer bent, houd je je aan je normen en je geloofsovertuiging, ook als je alleen bent.'<sup>2</sup>

## Een discipel worden

Ons doel in deze testfase die we het sterfelijk leven noemen is om 'een heilige [te worden] door de verzoening van Christus, de Heer' (Mosiah 3:19). Een heilige worden is niets meer of minder dan een ware discipel van Christus worden. Dat is niet zo moeilijk als je misschien denkt; je weet waarschijnlijk al hoe dat moet. Maar je moet er wel moeite voor doen, en soms vergt dat veel van ons. Maar het is te doen.

In het Boek van Mormon staat: 'Want zie, de Geest van Christus wordt aan ieder mens gegeven, opdat hij goed van kwaad

zal kunnen onderscheiden; welnu, ik toon u de wijze van oordelen; want alles wat uitnodigt om goed te doen en overreedt om in Christus te geloven, wordt door de macht en gave van Christus uitgezonden; daarom kunt gij met volmaakte kennis weten dat het van God is' (Moroni 7:16).

Als discipel van Jezus Christus kun je ontdekken wat je moet zeggen en doen door jezelf af te vragen: 'Wat zou Jezus doen?' Dan krijg je ingevingen. En als je naar die ingevingen handelt, krijg je een getuigenis dat je het goede hebt gedaan. Maar soms duurt het even voordat je de gevolgen en zegeningen van je goede daden ziet.

## Helemaal eerlijk zijn

In *Voor de kracht van de jeugd* staat: 'Als je oneerlijk bent, schaad je jezelf, maar vaak ook anderen. Als je liegt, steelt of bedriegt, schaad je je geest en je relatie met anderen. Eerlijkheid vergroot je mogelijkheden en je vermogen om ontvankelijk te zijn voor de Heilige Geest.'<sup>3</sup>

De ware maatstaf van oprechte integriteit en volkomen

eerlijkheid is wat je doet als er niemand weet wat je denkt, zegt of doet. Als ware discipelen van de Heer Jezus Christus mogen we niet minder zijn of doen dan de Heiland ons heeft laten zien. We hebben de onvergelijkelijke gave van de Heilige Geest. De Heiland heeft ons gezegd: 'De Trooster, de heilige Geest, die de Vader zenden zal in mijn naam, die zal u alles leren en u te binnen brengen al wat Ik u gezegd heb' (Johannes 14:26).

Onze Heiland geeft ons ook grote kracht als we dagelijks bidden, de Schriften bestuderen en de woorden van levende profeten en apostelen lezen. Door die positieve dagelijkse gewoontes werken we aan onze eerlijkheid en integriteit. Bedenk dat als discipel van Christus en lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen je eerlijkheid een uiting is van je integriteit en van wie je werkelijk bent. ■

## NOTEN

1. Joseph B. Wirthlin, 'Geleerde levenslessen', *Liahona*, mei 2007, p. 46.
2. *Voor de kracht van de jeugd* (brochure, 2011), p. 19.
3. *Voor de kracht van de jeugd*, p. 19.

**Door dagelijks gebed, Schriftstudie en door de leringen van levende profeten toe te passen, werken we aan onze eerlijkheid en integriteit.**





# EERVOL NAAR HUIS

*Ik wilde geen dief zijn, ook niet per ongeluk.*

**Valerie Best**

**T**oen ik eind van de middag klaar was op school, wipte ik voordat ik naar huis ging even binnen bij een antiekwinkeltje — ondanks de hevige regen wilde ik dat boodschapje toch even doen. Ik was de enige klant in de winkel en de verkoopster hielp me met de lamp die ik op het oog had.

Toen ze een tasje opendeed, zag ik een rekje met felgekleurde armbanden op de toonbank. Ik reikte net naar een armband toen zij de lamp in het tasje deed. Ze stootte met haar arm tegen het rekje, waardoor ongeveer de helft van de armbanden op de grond viel. Ze leek even van haar stuk gebracht, maar sloeg de verkoop aan op de kassa. Ik verliet de winkel met een paraplu in de ene hand en een tasje met de lamp in de andere.

Ik liep naar huis, deed mijn natte laarzen uit en zette een muziekje op. Toen ik de lamp uit de tas haalde, zag ik iets onderin de tas: een rode armband. Die moest van het rekje in mijn tas gevallen zijn. Ik glimlachte toen ik bedacht dat dit op een verhaaltje uit het jongevrouwenlesboek begon te lijken: *‘Toen dacht Valerie aan de les die ze net in de lauwermeisjesklas had gehad.’*

Ik gooide de armband op mijn bed en stak de stekker van de lamp in het

stopcontact. Hij gaf een warme gloed op die grauwe middag. Ik keek uit het raam. Het regende nog harder en de sneeuw op de grond veranderde in een vieze drab.

Ik keek naar de armband. Die was kersenrood. Ik deed hem om mijn pols. Er hing een prijskaartje aan: twintig dollar. Natuurlijk ging ik hem terugbrengen. Het kwam niet eens in me op om dat niet te doen. Ik deed hem af en legde hem op een stapel boeken die ik al eerder op had willen bergen. Ik liep naar de keuken om een beker warme chocolademelk te maken.

Toen kwam ik weer binnen.

Hoe lang had ik het opruimen van die boeken eigenlijk al uitgesteld? Een tijdje. Hoe lang zou die armband daar blijven liggen als ik het terugbrengen uitstelde?

Ik *wilde* hem wel terugbrengen. Maar wanneer zou ik dat doen? Zou ik zó lang wachten dat ik me er verlegen bij voelde om hem terug te brengen? Zou ik het vergeten?

Ik aarzelde nog een beetje. Ik keek weer uit het raam. Ik bedacht dat mijn voeten net waren opgewarmd. Ik dacht aan mijn heerlijke warme chocolademelk.

Toen pakte ik de armband, deed mijn laarzen weer aan en ging terug naar buiten.



Toen ik in de winkel kwam, was de dame iemand anders aan het helpen. Ik wachtte. Toen ze klaar was, haalde ik de armband uit mijn jaszak en legde uit hoe die daar terecht was gekomen. Ze keek een beetje verbaasd, een beetje in de war, zei dankuwel en liet het daarbij. Ze bood me geen beloning aan voor mijn

eerlijkheid. Ze putte zich niet uit in dankbetuigingen. En er was niemand die zag wat ik deed.

Op weg naar huis bedacht ik dat ik mezelf altijd als eerlijk had beschouwd. Het is een eigenschap die ik waardeer, ook in andere mensen. Maar net als ware liefde en naastenliefde is ook ware eerlijkheid

een actieve karaktereigenschap. Hoe eerzaam en oprecht mijn bedoelingen ook waren, ik werd pas eerlijk toen ik mijn regenlaarzen weer aandeed om naar mijn bedoelingen te handelen.

Ik voelde mijn blote pols in mijn jaszak en glimlachte. ■

*De auteur woont in New York (VS).*

# KRACHT IN VERBONDEN



**W**at komt er in je op als je het woord *verbond* hoort? Als je ‘een wederzijdse belofte tussen ons en God’ zou zeggen, zou je het goed hebben. Maar een verbond met onze hemelse Vader is zoveel meer. In die heilige belofte schuilt kracht, veiligheid en gemoedsrust. Als je de tijd neemt om te denken aan de verbonden die je hebt gesloten en zult sluiten, en als je jouw deel nakomt, ga je je anders voelen en ga je anders leven. Verbonden beïnvloeden de manier waarop je je gedraagt, en ze inspireren je bij het doen van keuzes.

Lees hieronder wat verbonden hebben betekend voor enkele jongeren.



‘Een verbond houdt je op het enge en nauwe pad, helpt je om een beter leven te leiden en geeft je meer inzicht.’

**Marcus A. (17), Utah (VS)**

‘Het feit dat ik verbonden heb gesloten met mijn hemelse Vader heeft me de kans geboden om geestelijk te groeien en een beter lid te zijn. Telkens als ik iets ga doen, denk ik aan de verbonden die ik met mijn hemelse Vader heb gesloten en vraag ik me af of ik me wel aan de beloften houd die ik bij mijn doop en bij het ontvangen van het priesterschap heb gedaan. De verbonden die ik met onze hemelse Vader heb gesloten, helpen mij om

sterk te blijven in het evangelie en op een dag bij Hem terug te keren.’

**Efraín V. (14), Nieuw Zeeland**



‘Ik herinner me mijn doop — het was het gelukkigste moment tot dan toe, want het was mijn eerste verbond. Het volgende gelukkige moment

was toen ik het priesterschap ontving. Dat maakte me net zo gelukkig. Ik glimlachte breed toen ik besepte dat ik een verbond had gesloten met God. Als ik kinderen de kerk belachelijk hoor maken, bedenk ik hoe gelukkig ik was en herinner ik me dat ik een verbond met God heb gesloten en niet met mensen.’

**Bradford A. (16), Arizona (VS)**

‘Als we verbonden sluiten, krijgen wij en onze familieleden veel zegeningen. De doop, bijvoorbeeld, geeft ons de kans om te veranderen en een beter mens te worden. Door de verbonden die we met onze hemelse Vader sluiten krijgen we het geloof dat we nodig hebben om het evangelie trouw te blijven.’

**Naomi A. (15), Guadalajara (Mexico)**



‘Afgelopen zomer ging ik naar de tempel om dopen voor de doden te doen. Doordat ik me aan mijn verbonden hield door naar de tempel te gaan en het

goede te doen, werd ik gezegend. Ik stond erg onder druk door mijn eindexamens. Ik ging naar de tempel en alles werd beter. Doordat ik me aan mijn verbonden hield, werd het leven veel makkelijker en werd ik veel gelukkiger.’

**McKenna M. (18), Californië (VS)**

‘Toen ik op mijn eerste dag als diaken het avondmaal ronddiende, was ik erg zenuwachtig. Toen dacht ik aan mijn doop en voelde ik de Heilige Geest. Ik werd meteen rustiger en voerde mijn taak goed uit.’

**Seth A. (12), Mexico-Stad (Mexico)**



**ZONDAGSE LESSEN**  
 .....  
 Het onderwerp van deze maand:  
**verordeningen en verbonden**

*Een verbond is een belofte en nog veel meer.*

**MEEDOEN MET DE DISCUSSIE**

In de maand juli bestudeert u in uw priesterschapslessen, jongevrouwen- en zondagsschoollessen verordeningen en verbonden. Maak een lijst met alle verbonden die u hebt gesloten en hoopt te sluiten. Wat zegt die lijst u over de manier waarop u wilt leven? Eventueel kun je er thuis, in de kerk en op sociale media van getuigen.



**GODELIJKE VERBONDEN LEVEREN  
 STERKE CHRISTENEN OP**

'Ik spoor u allen aan om in aanmerking te komen voor alle priesterschapsverordeningen en ze te ontvangen, en u dan trouw te houden aan de beloften die u hebt gedaan door de verbonden te sluiten. Geef uw verbonden in moeilijke tijden de hoogste prioriteit en wees zorgvuldig in uw gehoorzaamheid. Dan kunt u naar uw behoefte in geloof vragen, in geen enkel opzicht twijfelende, en God zal antwoord geven. Hij zal u steunen.'

**Ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen, 'De kracht van verbonden', Liahona, mei 2009, p. 22.**



'Ik heb veel zegeningen gekregen door me aan mijn verbonden te houden. Door mijn doopverbonden heeft de Heilige Geest me geholpen

met het nemen van beslissingen. Het verbond dat je sluit als je het priesterschap krijgt, is een belofte om het priesterschap te gebruiken voor het helpen en dienen van andere mensen. En als je anderen dient, kan je getuigenis groeien.'

**Erik N. (15), Alberta (Canada)**

'Je kunt niet zomaar alles doen wat je wilt en verwachten dat God Zich toch aan zijn deel van de afspraak houdt. Hij verwacht zoveel van je omdat Hij weet hoe groot je potentieel is. Door die gedachte leef ik op een hoger niveau.'

**Jolee H. (15), Colorado (VS)**



**ONVER-  
GETELIJKE**  
GEZINSAVONDEN

**M**

**WAARSCHUWING**



## GEESTELIJKE SUPERHELDEN

**D**it jaar bezochten verbazende superhelden ons thuis op maandagavond! Elke superheld stelde een gezinslid voor, had een bijzondere supermacht, en ik gaf een belangrijke getuigenisversterkende les die ons aanmoedigde om onze onderlinge band te versterken.

De ene week, bijvoorbeeld, leerde Mediaman ons hoe we onszelf kunnen beschermen tegen ongepaste films, tv-programma's en tijdschriften. Een andere week legde Fit Miss ons uit hoe we bovenmenselijke kracht kunnen opdoen door regelmatige lichamelijke oefening. Beter Bijtje, een superheld verkleed als hommelp, leerde ons dat we moeten ophouden met rondzoemen en thuis en in de kerk een eerbiediger, beter *bijtje* moeten zijn. Woordheld leerde ons wanneer en hoe we elkaar meer complimenten kunnen geven. Dankbaar-Meid, Doehetzelfman, Schriftuurheld, NietBrutaalMeid, Zendingsman en andere superhelden bezochten onze gezinsavondlessen ook.

Ik ben dankbaar dat mijn gezinsleden goed nadachten over problemen in het gezin die ze als superheld wilden behandelen. We zien allemaal uit naar de volgende gezinsavond en we hadden bij elk superheldenbezoek een heerlijke gezinsavond. Ik ben dankbaar dat onze hemelse Vader ons telkens als we een probleem in het gezin

overdachten een idee gaf om elkaar iets te leren. We zullen deze superheldenherinneringen altijd koesteren. ■  
Victor W. (VS)

## HET GETUIGENIS VAN MIJN BROER

**M**ijn moeder werkt elke middag en avond van drie tot elf. En hoewel ze op maandagavond nooit thuis was, besloten mijn oudere broer en ik om zelf gezinsavond te houden — gewoon met zijn tweetjes. Mijn broer was al acht jaar inactief, maar hij was onlangs naar het instituut gegaan en op een maandagavond wilde hij de les wel geven. Hij gaf een opbouwende gedachte uit het Boek van Mormon waar ik nooit aan gedacht zou hebben, ook al was ik vier jaar lang naar het seminarie gegaan en had ik aan mijn Persoonlijke vooruitgang gewerkt. De sfeer was precies waar ik op gehoopt had. Zó had ik het me voorgesteld om een priesterschapsdrager in huis te hebben die de normen naleeft.

Vanwege die gezinsavondles wil dit fijne gezin meer over het evangelie leren. Ik heb gezien dat ik anderen op de gezinsavond goed kan laten zien hoe gelukkig ik door het evangelie ben geworden. Ik ben blij dat mijn hemelse Vader me de mogelijkheid geeft om mijn familie op de wekelijkse gezinsavond sterker te maken. Ik hou van het evangelie van Jezus Christus, en ik ben blij dat ik door

deze gezinsavond met mijn broer nederiger ben geworden. ■  
Isadora A. (Brazilië)

## LES IN HET DONKER

**W**e zullen nooit de gezinsavond vergeten waarbij de stroom uitviel. Zonder stroom konden we niets lezen, en ik dacht dat de gezinsavond een ramp zou worden.

'Hoe kunnen we gezinsavond houden zonder een boodschap uit de *Liahona* voor te lezen, of hoe kunnen we uit het zangboek zingen zonder licht?' dacht ik.

Gelukkig schoot mijn zus ons te hulp. Ze had het fantastische idee om de lofzangen die we uit het hoofdkenden te zingen en daarna te vertellen wat we de afgelopen zondag geleerd hadden. We vertelden allemaal iets over een evangeliebeginsel en leerden van elkaar. Volgens mij is het doel van de gezinsavond dat we iets van elkaar leren. Ik ben ervan overtuigd dat de Heer erg blij was dat we ons aan het gebod hielden om gezinsavond te houden, ook al hadden we geen licht.

Ik weet dat de Heer niet wil dat wij alleen bij Hem terugkomen. Hij wil dat wij samen met ons gezin terugkomen, en Hij wil dat wij alles doen wat we kunnen om dat mogelijk te maken, inclusief gezinsavond houden. ■  
Hérica S. (Brazilië)

Deze verhalen tonen ons hoe leuk en opbouwend de gezinsavond kan zijn!





# MIJN ZOMERS BIJ DE TEMPEL

*Mijn familie kreeg grote zegeningen door de zomervakanties te gebruiken om naar de tempel te gaan.*

## David Isaksen

Ik ben opgegroeid in Noorwegen. De dichtstbijzijnde tempel was in het Zweedse Stockholm, een rit van acht tot tien uur. Vanzelfsprekend moesten we elke tempelreis zorgvuldig plannen. Onze ring plande elk jaar twee tempelreizen voor jongeren; meerdere wijken huurden dan samen een bus en ondernamen een weekendreisje naar de tempel. Het was leuk om samen met andere jongeren te gaan, maar wij wilden ook een keertje als gezin gaan.

Dus besloten we om een keer tijdens onze zomervakantie naar Stockholm te gaan. Het was een fijne reis, en al gauw maakten we er een gewoonte van om dit in de zomer te doen. We kampeerden dan op een camping in de buurt van de tempel. Elke ochtend stonden we vroeg op voor een doopdienst met andere Noorse families die naar de tempel gingen. Daarna speelden we op de camping voetbal en gingen we zwemmen.

Die zomers zijn voor mij nu een gewijde herinnering. We woonden niet dicht genoeg bij de tempel om er elke maand heen te gaan, maar elke

keer dat we gingen, was bijzonder. En hoewel het een lange en saaie autorit was, zegende de Heer ons voor onze opoffering. Door mijn geestelijke belevenissen in de tempel ben ik van de tempel en de verordeningen gaan houden. En ze maakten de gezinsbanden hechter.

Ik herinner me vooral een keer dat ik wat opstandig was. Ik meende zoveel fouten in mijn ouders te zien en ik vond dat ze niet het recht hadden om mij te vertellen hoe ik moest leven. Hoewel ik met mijn levenswijze in aanmerking kwam om naar de tempel te gaan, trok ik mijn vaders rol als hoofd van ons gezin in twijfel. Maar toen we samen naar de tempel gingen om te dopen voor de doden en bevestigingen te doen, voelde ik een fijne geest. Toen mijn vader mij zijn handen oplegde om me namens de overledenen te bevestigen, voelde ik een geestelijke bevestiging dat hij dit met waar priesterschapsgesag deed. Daardoor beseftte ik dat mijn vader misschien niet volmaakt was, maar toch een goede vader was en dat het een zegen voor me was om zijn zoon te zijn. Ik vond dat ik me moest

bekeren van mijn opstandigheid en dat ik de wijsheid en liefde achter zijn vermaningen moest inzien.

Nu, vele jaren later, staan me die zomers bij de tempel nog heel goed bij. De tempel is voor mij een van de prachtige plekken in de wereld geworden, net als de wateren van Mormon voor het volk van Alma: 'hoe liefelijk zijn zij in de ogen van hen die daar tot de kennis van hun Verlosser zijn gekomen' (Mosiah 18:30). ■

*De auteur woont in Utah (VS).*

## DE ZEGENINGEN VAN DE TEMPEL

Welke zegeningen heb je gekregen door naar de tempel te gaan?

Je kunt dit met een familielid bespreken of er in je dagboek over schrijven.

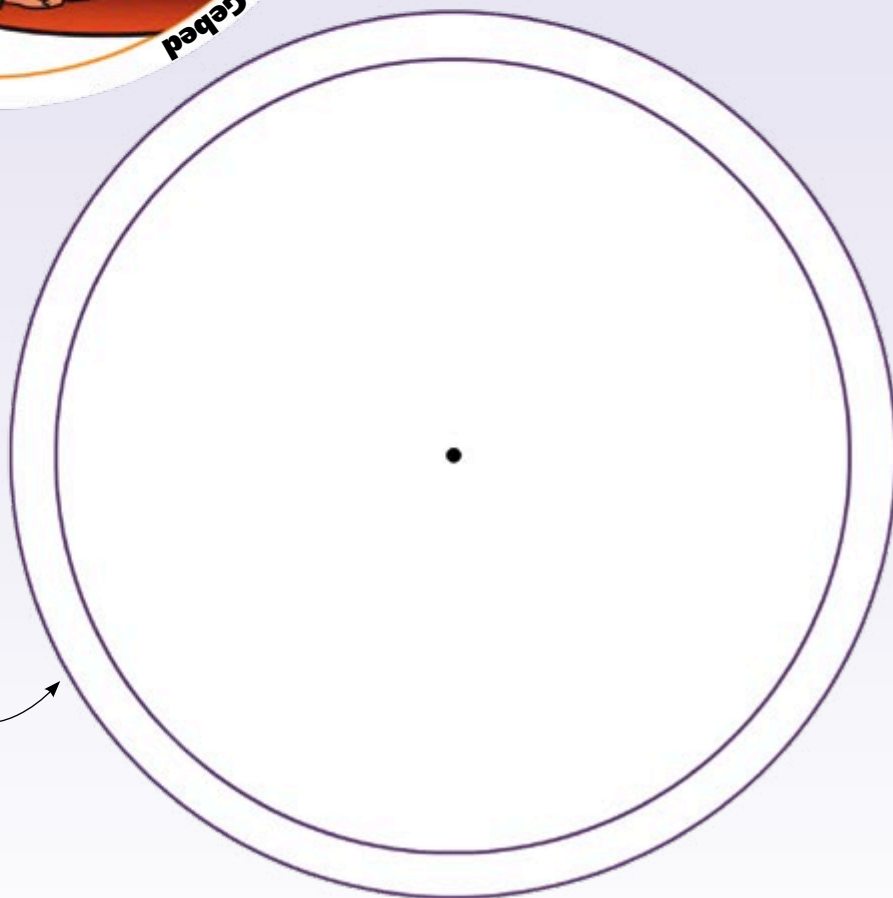
# Gezinsavondwiel



**M**aak dit takenwiel om de gezinsavond makkelijker te kunnen plannen. Plak onderstaande cirkels op stevig papier en maak ze in het midden boven elkaar vast met een metalen splitpen. Schrijf in de buitenrand van de cirkel de namen van de gezinsleden. Draai het wiel elke week om ieder een andere taak toe te wijzen.



Schrijf de namen van de gezinsleden in de buitenrand.



# RED HAAR!

Heidi S. Swinton

**E**lke zomer verbleef de familie Monson twee maanden in hun zomerhut aan de Provo River (Utah, VS). Tommy Monson had geleerd om in de snelle stromingen van de rivier te zwemmen. Toen Tommy ongeveer dertien jaar was, pakte hij op een avond een grote, opgeblazen binnenband en dreef stroomafwaarts.

Die dag was er op een picknickplaats aan de oever van de rivier een grote groep mensen aan het eten en spelletjes aan het doen. Toen Tommy op het punt stond om van het snelste gedeelte van de rivier af te drijven, hoorde hij wanhoopskreten: 'Red haar! Red haar!' Een klein meisje was in de verraderlijke draaikolken gevallen. Geen van de mensen op de oever kon haar redden.

Op dat moment kwam Tommy eraan. Hij zag het

meisje kopje onder gaan. Tommy strekte zijn hand uit, greep het meisje bij de haren en tilde haar op de binnenband. Daarna peddelde Tommy naar de rivieroever. Eerst sloegen de familieleden hun armen om het meisje heen, kusten haar en huilden. Daarna knuffelden en kusten ze Tommy. Hij schaamde zich voor alle aandacht en keerde snel terug naar zijn binnenband.

Toen Tommy verder de rivier afdreef, voelde hij zich warm van binnen. Hij besepte dat hij iemands leven had gered. Onze hemelse Vader had de kreten 'Red haar! Red haar!' gehoord. Hij had ervoor gezorgd dat Tommy net langs dreef op het tijdstip dat hij nodig was. Die dag leerde Tommy dat er geen fijner gevoel is dan te beseffen dat God, onze hemelse Vader, ons persoonlijk kent en ervoor zorgt dat wij anderen kunnen redden. ■



## Doe je plicht

Toen Tommy elf jaar was, had hij de bijzondere plicht om zijn klasgenootjes te helpen oversteken. Kijk naar het onderstaande plaatje. Kun je twee dingen vinden waarmee Tommy zijn plicht kon doen?



## Veiligheidskring

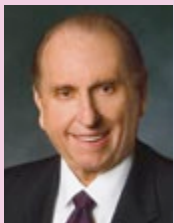
Toen Tommy in de Provo River leerde zwemmen, stond zijn familie altijd om hem heen zodat er altijd iemand in de buurt was om hem te helpen. Jij kunt net als Tommy zijn en het spel van de veiligheidskring spelen.

### Wat je nodig hebt:

Vier of meer spelers  
Een open ruimte

### Spelregels:

Vorm een kring en hou elkaars hand vast. Eén persoon staat in het midden van de kring. De speler in het midden wordt geblinddoekt en loopt langzaam vrij rond; het maakt niet waar naartoe. De spelers in de kring moeten elkaars hand vast blijven houden, maar mogen niet door de speler in het midden aangeraakt worden. Ga om de beurt in het midden staan.



### BOODSCHAP VAN PRESIDENT MONSON

'Wij hebben onbeperkte kansen om ware geschenken te geven. (...) We kunnen harten verlichten. Vriendelijke woorden spreken. Geschenken geven. Goede daden verrichten. En we kunnen zielen redden.'

'First Presidency Christmas Devotional', *Ensign*, februari 2001, p. 73.

# Het gezin maakt deel uit van het plan van onze hemelse Vader

Je kunt deze les en activiteit gebruiken om met het jeugdwerkthema van deze maand bekend te raken.

**I**n het Boek van Mormon staat een verhaal over een slechte man die Amalickiah heette. Hij wilde de kerk vernietigen en als koning over de Nephieten regeren.

Commandant Moroni was een sterk en rechtschapen leider van de Nephitische legers. Commandant Moroni wilde dat de mensen eraan dachten dat het belangrijk was om hun gezin en hun geloof te verdedigen. Hij scheurde zijn mantel en maakte er een vlag van, een vaandel. Daarop schreef hij de volgende woorden:

## Ideeën voor een gezinsbespreking

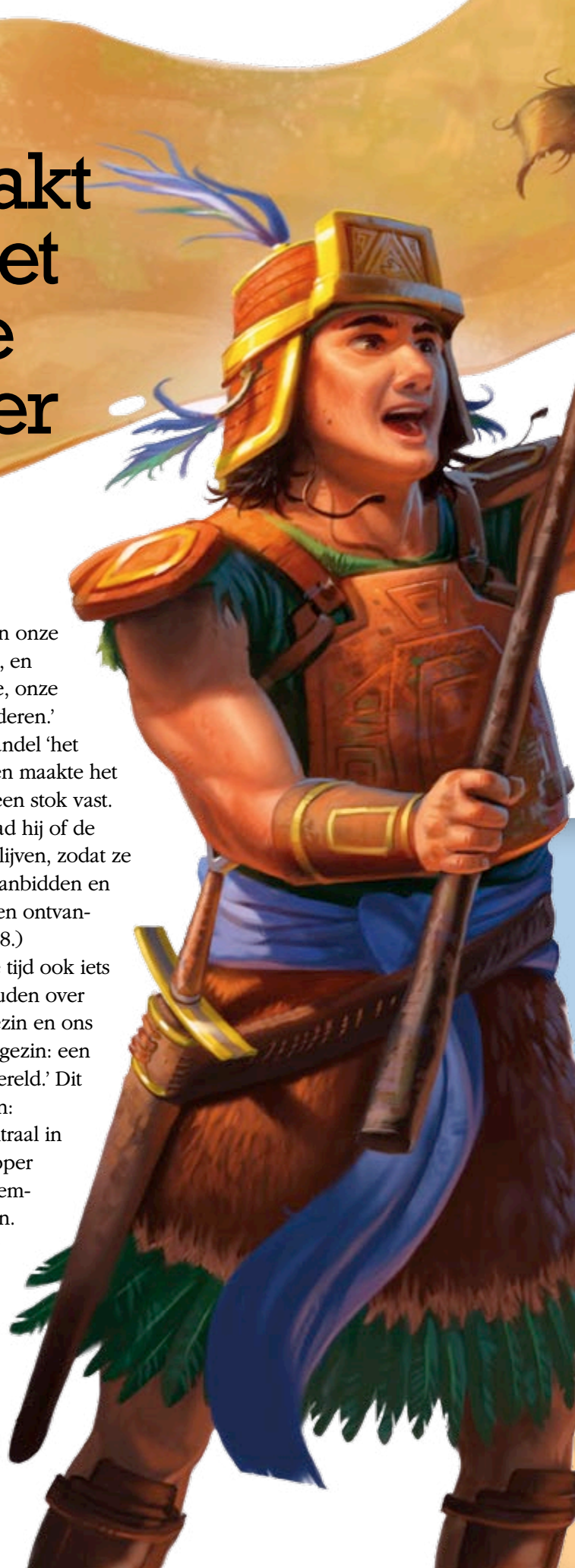
U kunt samen met uw gezin 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld' lezen. U kunt ook enkele manieren bespreken waarop u samen uw gezin kunt sterken. Daarna kunt u een van die manieren kiezen en plannen maken om eraan te werken.

'Ter gedachtenis aan onze God, onze godsdienst, en vrijheid en onze vrede, onze vrouwen en onze kinderen.'

Hij noemde het vaandel 'het vaandel der vrijheid' en maakte het aan het uiteinde van een stok vast. Toen knielde hij en bad hij of de mensen vrij konden blijven, zodat ze God konden blijven aanbidden en zijn zegeningen zouden ontvangen. (Zie Alma 46:3–18.)

Wij hebben in deze tijd ook iets om in gedachte te houden over het belang van ons gezin en ons geloof, namelijk: 'Het gezin: een proclamatie aan de wereld.' Dit staat er bijvoorbeeld in:

'Het gezin staat centraal in het plan van de Schepper voor de eeuwige bestemming van zijn kinderen. (...) Het gezin is door God ingesteld.' ■





LINKS: ILLUSTRATIE BRANDON DORMAN;  
RECHTS: ILLUSTRATIE RACHEL HOFFMAN-BAYLES

## Liedje en Schriftekst

- 'Ons gezin kan eeuwig zijn',  
*Kinderliedjes*, p. 98.
- Alma 46:3–18

## Activiteit: gezinsvaandel

Maak van een stuk papier of stof een vaandel voor uw gezin. Teken met stiften of krijtjes dingen die belangrijk zijn voor uw gezin. Voeg er een citaat of gezegde aan toe dat aangeeft wat uw gezinsleden vinden van hun geloof in Jezus Christus en hun hemelse Vader, of van de zegeningen van gezinsbanden.

# Moeilijkheden in Missouri

Jennifer Maddy

*Kom mee! Dan verkennen we een belangrijke plek in de geschiedenis van de kerk!*

Joseph Smith maakte een lange, zware reis van Kirtland in de Amerikaanse staat Ohio naar Independence in de staat Missouri. Hij reisde per huifkar, trekschuit en en postkoets. De laatste vierhonderd kilometer moest hij lopen! Maar de Heer had tegen Joseph Smith gezegd dat hij naar Missouri moest gaan om de stad Zion op te richten, dus gehoorzaamde hij.

Andere leden kwamen in 1831 in Missouri aan. Ze ploegden de grond om, bouwden huizen en haalden de oogst binnen.

Toen er steeds meer leden van de kerk naar Independence verhuisden, werden sommige mensen die er al woonden achterdochtig en boos. Bendes vielen de huizen van de heiligen aan en bevalen hen om te vertrekken. ■



**Deze afbeelding in het bezoekerscentrum te Independence toont heiligen die hard aan hun houten huis werken.**







*William W. Phelps begon een drukkerij in Independence. Daar publiceerde hij een krant. Hij drukte ook pagina's voor het Boek der geboden, waarin enkele openbaringen van de Heer aan Joseph Smith stonden. Nu staan die openbaringen in de Leer en Verbonden.*

## DE GEVANGENIS IN LIBERTY

In de winter van 1838 werden Joseph Smith en vijf andere leden van de kerk op valse aanklachten gearresteerd en naar de gevangenis in Liberty gebracht. De gevangenis was donker, vies en bitter koud. De gevangenen hadden niet genoeg warme dekens of gezond voedsel. De stenen muren van de gevangenis in Liberty waren dik. De gevangenvaarder en zijn gezin woonden in de bovenste kamer en de gevangenen zaten in de onderste kamer, de 'kerker'. De enige manier om naar boven te gaan, was door een valluik.

Toen de profeet in de gevangenis zat, zei de Heer tegen hem: 'Vrees niet wat de mens kan doen, want God zal met u zijn tot in alle eeuwigheid' (LV 122:9).

De kerk heeft de gevangenis herbouwd, deels met de originele stenen en met enkele nieuwe, en er een bezoekerscentrum omheen gebouwd. Nu komen er veel bezoekers kijken naar de plek waar een profeet van God in de gevangenis troostrijke openbaringen heeft ontvangen.



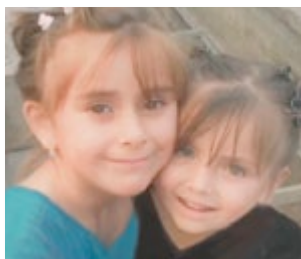
# ONS PRIKBORD



**Ricardo O. (3) uit Mexico helpt graag. Elke zaterdag helpt hij zijn ouders samen met zijn zusje, Olea, het gebouw schoon te maken waar zijn gemeente avondmaalsdiensten houdt. Hij helpt met een glimlach — niet alleen in de kerk maar ook thuis.**

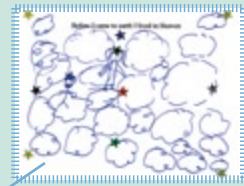


**Loi P. (7), Cambodja**



Ik ga graag naar de kerk en naar het jeugdwerk. Ik leer lezen en lees graag verhalen uit het Boek van Mormon. Mijn zusje en ik vinden het leuk om onze moeder te helpen. We lezen graag het gedeelte voor kinderen in de *Liahona*. We bidden allebei voor president Monson en zijn vrouw.

**Alison A. (6) en Juana A. (3), Argentinië**



**De kinderen van het jeugdwerk in de gemeente Junction (district Mandeville, Jamaica, West-Indië) leren over de Heiland en proberen zijn voorbeeld te volgen door zich te laten dopen en zich voor te bereiden op de tempel.**



**Nguyen L. (7), Cambodja**



**Maria C., (4) uit Brazilië, heeft in de avondmaalsdienst een toespraak gehouden. Iedereen was onder de indruk omdat ze de dertien geloofsartikelen foutloos opzei.**

**Maria's jeugdwerkpresidente zegt dat Maria mooie gebeden opzegt en van Jezus Christus getuigt.**



**Renato en zijn familie op zijn doop**

Op een dag bezocht ons jeugdwerk de São Paulotempel in Brazilië. Ik had nog nooit zulke mooie tuinen gezien. We kregen te horen dat we door de verbonden die we in de tempel sluiten voor eeuwig bij onze familie kunnen zijn.

De tempelpresident sprak tot ons in de wachtkamer, waar we mooie schilderijen zagen. Ik kreeg er een warm en blij gevoel. Mijn moeder zei dat het de Heilige Geest was die getuigde dat wat ik leerde, waar was. Ik kreeg een getuigenis dat de tempel het huis van de Heer is.

**Renato B. (8), Brazilië**



De tempel ziet er van buiten prachtig uit. Er staan veel bloemen omheen. Maar toen ik aan mijn familie was verzegeld, zag ik dat hij er van binnen nog mooier uitziet.

**Nicolas M. (5), Colombia**



**Ouderling  
David A. Bednar**

van het Quorum der  
Twaalf Apostelen



*De leden van het Quorum der Twaalf Apostelen zijn bijzondere getuigen van Jezus Christus.*

**D**e profeet Joseph Smith heeft gezegd: 'De grootste plicht in deze wereld [...] is het zoeken naar onze doden.'<sup>1</sup>

Familiegeschiedenis is een essentieel onderdeel van het werk dat tot heil en verhoging voert.

Wij hebben de verbondsverplichting om naar onze voorouders te zoeken en voor hen de heilsverordeningen van het evangelie te verrichten.

Ik nodig de jonge mensen van de kerk uit om de geest van Elia te bestuderen en die te ervaren.<sup>2</sup>

Ik moedig jullie aan om je voorouders beter te kennen, naar ze op zoek te gaan en je voor te bereiden om je plaatsvervangend in de tempel te laten dopen voor jouw overleden familieleden.

Als je met geloof op deze uitnodiging ingaat, zal je hart zich tot de vaderen wenden.

Je liefde en dankbaarheid voor je voorouders zullen toenemen.

Dan zul in je jeugd en de rest van je leven veilig zijn.

Je getuigenis van de Heiland zal sterker worden en je bekering tot Hem zal blijvender zijn. ■

*Aangepast overgenomen uit 'Het hart der kinderen zal zich wenden', Liahona, november 2011, pp. 24–27.*

#### NOTEN

1. *Leringen van kerkpresidenten: Joseph Smith* (2007), p. 511.

2. Zie Leer en Verbonden 2:1–2.





# Het verhalen- tapijtje

*Wie had ooit kunnen weten dat er zoveel verhalen in een tapijtje verweven zouden kunnen zijn.*

### Kay Timpson

Gebaseerd op een waargebeurd verhaal

*'Ik zoek ijverig naar mijn voorouders, ik zoek wat ik maar kan. Mijn familie en hun geschiedenis, daar weet ik alles van.'*  
(*Mijn familiegeschiedenis*,  
Kinderliedjes, p. 100.)

**K**atrien huppelde over de stoep naar de grote eik op de hoek van haar straat. Door de oude boom kon ze oma's huis makkelijk vinden.

Zoals gewoonlijk zat oma in haar woonkamer stilletjes stroken felgekleurde stof te vlechten en te naaien. De geboende houten vloeren van oma's huis waren met prachtige tapijtjes versierd die oma zelf had gemaakt.

'Dag schat', zei oma toen Katrien binnenkwam. Na een tijdje praatte ze over wat oma de 'oude tijd' noemde. Ze keken samen naar zwartwitfoto's. Katrien vond het leuk om te zien dat haar familie andere kleding en kapsels droeg toen ze jonger waren.

'Het ging er toen heel anders aan toe', zei oma met een zucht. 'Weet je, we hadden geen televisie of mobiele telefoons.'

Katrien kon zich niet eens voorstellen dat ze overal naartoe zou moeten lopen. 'Wat voor leuke dingen deed u, oma?' vroeg Katrien.

'We zongen graag samen. We gingen 's avonds altijd om de piano heen staan om onze lievelingsliedjes te zingen. Soms zongen we tot

we schor waren! Het was een hele leuke tijd.'

Oma keek naar de tuin alsof ze de jaren terug kon spoelen en er opnieuw naar kon kijken.

Katrien zat naast het opgerolde tapijtje dat op oma's schoot uitkwam. Ze streek met haar vingers over de nauwkeurige steken.

'Ik heb eens nagedacht', zei oma langzaam, 'zou je graag je eigen tapijtje willen vlechten?'

Katrien sprong op en klapte in haar handen.

'Heel graag, oma! Kunnen we vandaag beginnen?'

Oma grinnikte. 'Je moet eerst iets doen. Ga naar huis en verzamel oude kleren die we in stroken kunnen knippen.'

Ze boog voorover naar Katrien toe en haar ogen lichtten toen ze zachtjes begon te praten, alsof ze een geheimje vertelde:

'Alleen zó wordt het tapijtje bijzonder. Omdat het tapijtje van kleren gemaakt wordt, vertelt het een verhaal over jouw leven. Elke vlecht is net als een hoofdstuk in een boek over jou. Als je naar de stof van een oude jurk kijkt, weet je nog waar je die gedragen hebt en wat je toen hebt gedaan.'

De ogen van Katrien gingen wijd open. Ze wees naar het tapijtje dat oma aan het vlechten was en vroeg:

'Kunt u zich nog alles over dit tapijtje herinneren?'

Oma glimlachte. 'Natuurlijk! Dit rode stukje komt van de jurk die

ik droeg toen jij werd geboren. Ik weet nog dat ik mijn neus tegen het glazen raam van de kraamafdeling drukte om je beter te kunnen bekijken. Toen was je nog roze en gerimpeld.'

Katrien en oma lachten heel wat af omdat oma Katrien verhalen over haar tapijtje bleef vertellen. Zodra Katrien die avond thuiskwam, zocht ze met mama oude kleren uit die Katrien kon gebruiken.

De volgende dag nam Katrien de kleren naar oma's huis. Oma liet Katrien zien hoe ze de stof in lange stroken kon knippen, er vlechten van kon maken en die aan elkaar kon naaien.

Katrien ging elke dag na school naar oma's huis om aan het tapijtje te werken.

Stukje bij beetje groeide het tapijtje. De dagen verstreken en Katrien leerde veel van oma's verhalen uit het hoofd. Op sommige dagen vertelde zij veel verhalen aan oma.

Op een dag, nadat ze een blauw gedeelte aan het tapijtje had toegevoegd dat ooit haar favoriete spijkerbroek was geweest, wreef Katrien haar handpalm over de gekleurde vlechten.

'Denk je niet dat het tapijtje bijna klaar is?' vroeg oma toen ze van haar werk opkeek.

'Nog niet', zei Katrien met een glimlach. Ze wilde niet dat er een eind aan haar tijd met oma zou komen. ■

# VERHALEN AAN JE FAMILIE VERTELLEN

**O**ma kon door haar kleurrijke tapijtje verhalen aan Katrien vertellen (zie pp. 66–67). Met dit spel kunnen je familieleden verhalen aan elkaar vertellen!

## Wat je nodig hebt:

- Enkele kleine voorwerpen met effen kleuren. Zoek tenminste zes verschillende kleuren bij elkaar. Je kunt knopen, geverfde stenen of gekleurde snoepjes gebruiken.
- Een zak om de voorwerpen in te doen.

## Wat je moet doen:

1. Vul de tabel onderaan deze pagina in door de kleur van een voorwerp bij elke vraag of opdracht te schrijven.
2. Laat de familieleden in een kring zitten. Doe de kleine voorwerpen in de zak.

3. Geef de zak met voorwerpen door. Laat iedereen om de beurt een voorwerp uit de zak halen en de vraag beantwoorden of opdracht uitvoeren die bij de kleur van het gekozen voorwerp staat. Ga ermee door totdat alle voorwerpen op zijn.

## VERHALEN AAN JE FAMILIE VERTELLEN

Weet je nog welk verhaal bij welke kleur verteld is?

### Kleur:

### Vraag of opdracht:

	Vertel ons iets over je beste vriend(in).
	Wanneer moest je moedig zijn?
	Vertel iets mafs of beschamends dat je eens hebt gedaan.
	Wat is je lievelingsverhaal uit de Schriften? Waarom?
	Vertel ons over een schoolproject dat je leuk vond.
	Als je in een dier kon veranderen, in welk dier zou je dan veranderen en waarom?

# Hallo, ik ben Erika uit El Salvador



De zustershulpvereniging in mijn gemeente heeft mij gevraagd of ik namen wilde leren indexeren met het FamilySearch-programma. Ik wilde helpen. Mijn moeder wilde ook dat ik hielp, dus begonnen we samen te leren hoe je indexeert.

Toen ik net begon, kostte het me de hele dag om negen namen te indexeren. Maar nu ik hard heb gewerkt en geoefend, kan ik driehonderd namen per dag indexeren.

Als ik mijn huiswerk af heb, ga ik namen indexeren. Ik vind indexeren net zo leuk als spelen of televisie kijken. Maar ik weet dat het een beter doel heeft.



Ik heet Erika Z., en ik woon in de stad San Salvador (El Salvador) en ik bereid graag namen voor tempelverordeningen voor.



Ik weet dat mijn hemelse Vader me heeft gezegend met de mogelijkheid om de naam van meer dan tweeduizend San Salvadoriaanse voorouders in de geestenwereld klaar te maken voor tempelverordeningen.

# Jezus roept zijn discipelen

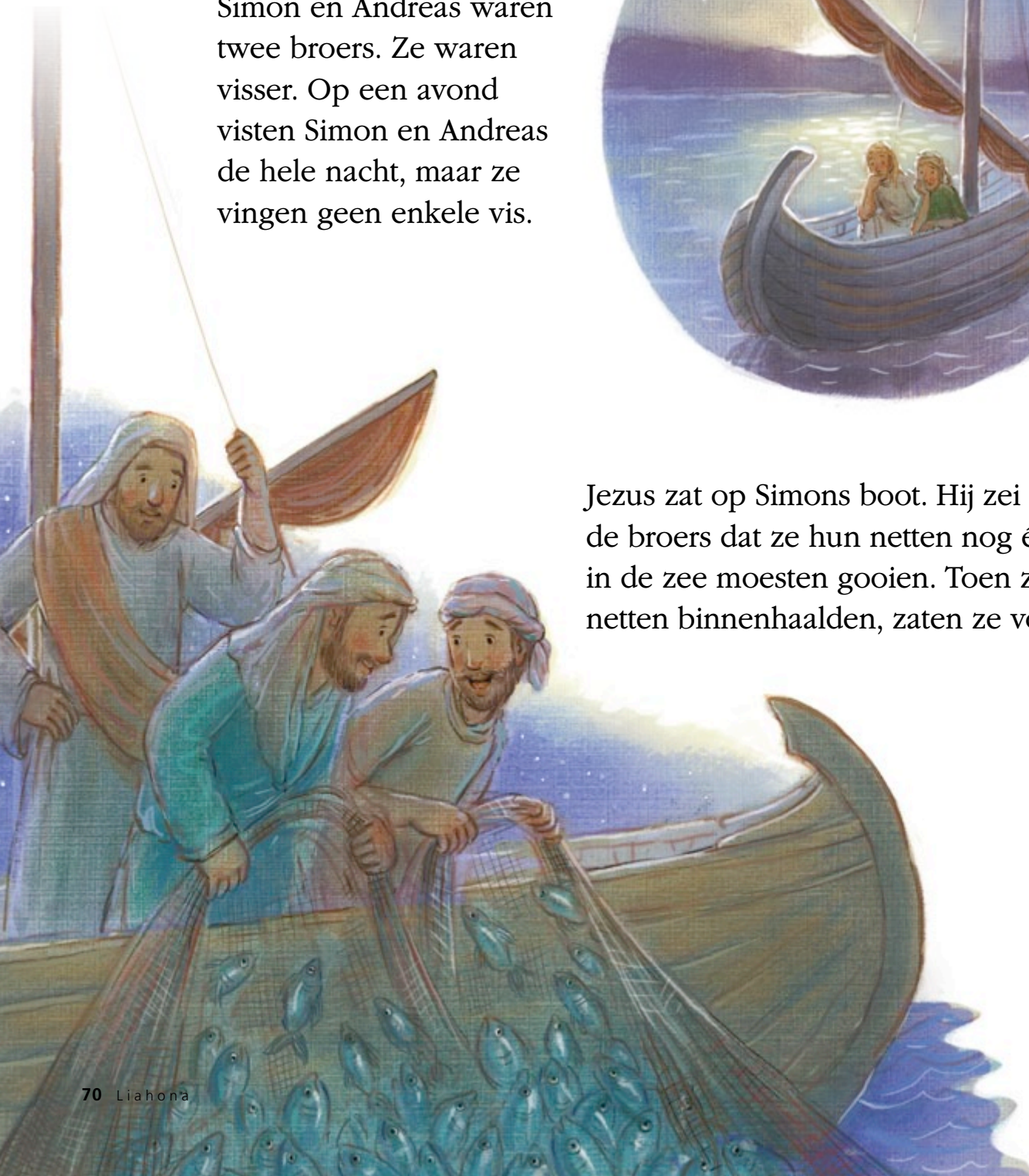
Margo Mae

*Uit Lucas 5:1-11.*

Simon en Andreas waren twee broers. Ze waren visser. Op een avond visten Simon en Andreas de hele nacht, maar ze vingen geen enkele vis.



Jezus zat op Simons boot. Hij zei tegen de broers dat ze hun netten nog één keer in de zee moesten gooien. Toen ze hun netten binnenhaalden, zaten ze vol vis!





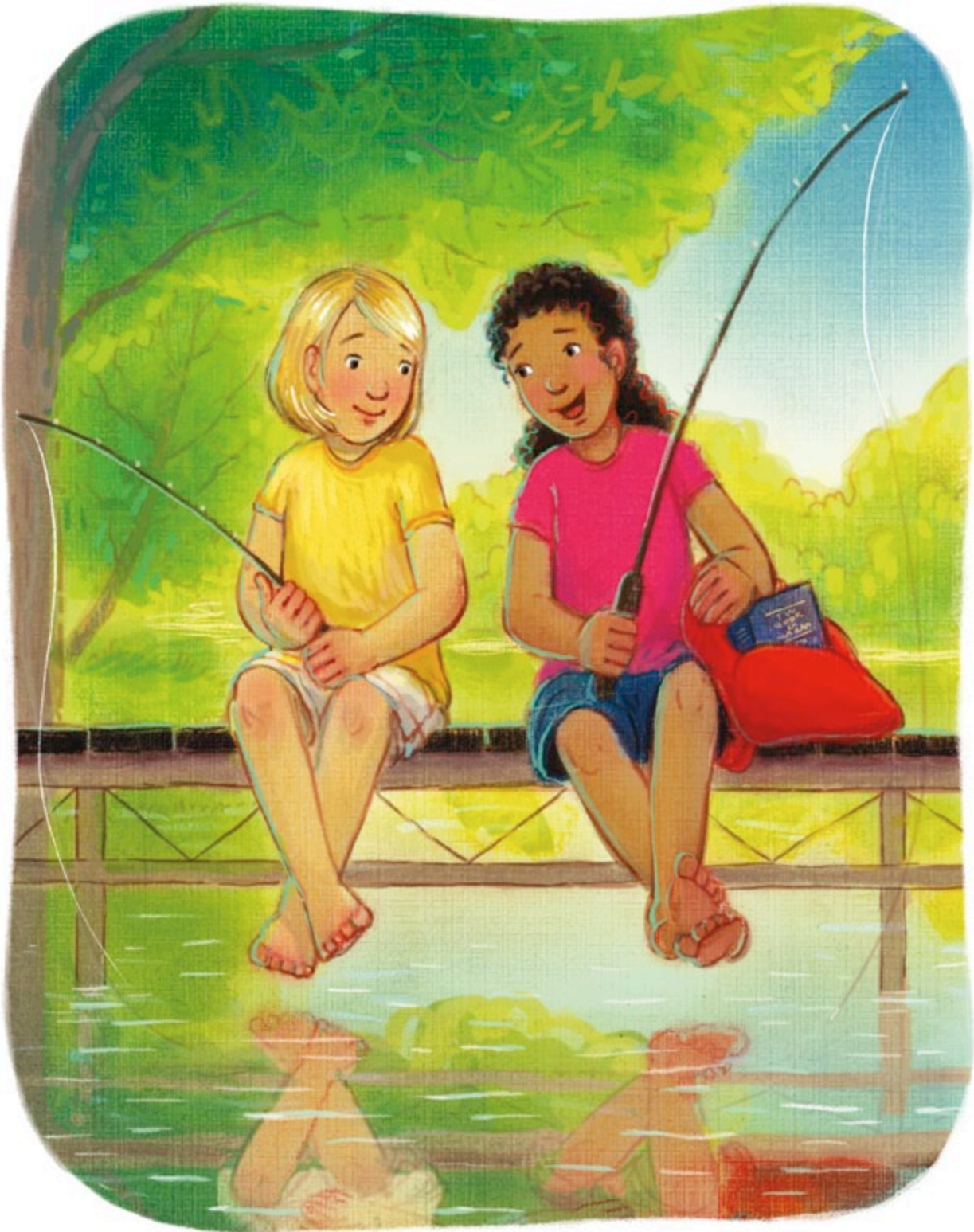


Simon en Andreas riepen hun vrienden Jakobus en Johannes om de netten in de boot te helpen leeggooien. Er zaten zoveel vissen in dat de twee boten helemaal vol zaten! Jezus zei tegen de mannen dat ze, als ze Hem zouden volgen, iets beters dan vis zouden vangen. Ze zouden vissers van mensen worden.

Simon, Andreas, Jakobus en Johannes lieten alles achter, inclusief hun boten. Zij werden discipelen van Jezus. Ze volgden Jezus en hielpen Hem om het evangelie aan iedereen te verkondigen.



Net als de vissers die vis in hun netten hadden gevangen, kunnen wij mensen in het evangelie vangen door het goede voorbeeld te geven en ze over Jezus te vertellen. Wij kunnen ook vissers van mensen zijn! ■





**JEZUS ROEPT ZIJN DISCIPELEN**

*'En Jezus zeide tot Simon: Wees niet bevreesd, van nu aan zult gij mensen vangen.*

*'En [zij lieten] alles achter [en] volgden Hem' (Lucas 5:10-11).*

# KERKNIEUWS

Ga naar [news.lds.org/news.lds.org](http://news.lds.org/news.lds.org) voor meer kernnieuws en -evenementen.

## Nieuwe zendingspresidenten

De kerk heeft de volgende nieuwe zendingspresidenten geroepen, die vanaf deze maand in hun toegewezen gebied werkzaam zullen zijn.

ZENDINGSGBIED	NIEUWE PRESIDENT
Accra-West (Ghana)	Norman C. Hill
Aguascalientes (Mexico)	Juan Villarreal
Albuquerque (New Mexico, VS)	Steven J. Miller
Antofagasta (Chili)	Craig L. Dalton
Arequipa (Peru)	Richard Zobrist
Asunción-Noord (Paraguay)	Garn H. McMullin
Baguio (Filipijnen)	Anthony John Balledos
Bakersfield (Californië, VS)	James M. Wilson
Bangalore (India)	David M. Berrett
Barranquilla (Colombia)	Kent R. Searle
Benin-Stad (Nigeria)	Akingbade A. Ojo
Birmingham (Alabama, VS)	Richard D. Hanks
Boise (Idaho, VS)	John Winder
Brisbane (Australië)	Lon E. Henderson
Buenos Aires-Noord (Argentinië)	David S. Ayre
Buenos Aires-Zuid (Argentinië)	Larry L. Thurgood
Butuan (Filipijnen)	Pastor B. Torres
Cagayan de Oro (Filipijnen)	Alberto C. Bulseco
Cancún (Mexico)	Dale B. Kirkham Jr.
Carlsbad (Californië, VS)	Hal C. Kendrick
Cauayan (Filipijnen)	George R. Rahlf
Cavite (Filipijnen)	Douglas C. Tye
Cebu-Oost (Filipijnen)	Richard L. Tanner
Chesapeake (Virginia, VS)	Alan J. Baker
Chicago (Illinois, VS)	Paul S. Woodbury
Chicago-West (Illinois, VS)	Jerry D. Fenn
Chihuahua (Mexico)	Ulises Chávez
Cincinnati (Ohio, VS)	John P. Porter
Ciudad Juarez (Mexico)	Rodolfo Derbez
Ciudad Obregón (Mexico)	Mauricio Munive

ZENDINGSGBIED	NIEUWE PRESIDENT
Cobán (Guatemala)	John F. Curtiss
Comodoro Rivadavia (Argentinië)	Mark F. Rogers
Concepción (Chili)	Kent J. Arrington
Córdoba (Argentinië)	Rubén V. Alliaud
Culiacán (Mexico)	Jesús Velez
Curitiba (Brazilië)	Anderson M. Monteiro
Curitiba-Zuid (Brazilië)	Leonel R. Fernandes
Cusco (Peru)	Robert C. Harbertson
Daejeon (Zuid-Korea)	Yong-In S. Shin
Denver-Zuid (Colorado, VS)	J Blake Murdock
Des Moines (Iowa, VS)	John R. Jensen
Detroit (Michigan, VS)	Nolan D. Gerber
Durban (Zuid-Afrika)	John A. Zackrison
Edmonton (Canada)	Larry G. Manion
Enugu (Nigeria)	Freebody A. Mensah
Everett (Washington, VS)	Mark Bonham
Federal Way (Washington, VS)	Robert I. Eaton
Fort Collins (Colorado, VS)	Kelly W. Brown
Fort Worth (Texas, VS)	Rodney A. Ames
Fortaleza-Oost (Brazilië)	Carlos Fusco
Freetown (Sierra Leone)	David B. Ostler
Gaborone (Botswana)	Merrill A. Wilson
Gilbert (Arizona, VS)	K. Brett Nattress
Goiânia (Brazilië)	David Kuceki
Guayaquil-Noord (Ecuador)	Brian A. Richardson
Guayaquil-West (Ecuador)	Jorge Dennis
Guayaquil-Zuid (Ecuador)	Maximo C. Torres
Hamilton (Nieuw-Zeeland)	Charles A. Rudd
Honolulu (Hawaiï, VS)	Stephen R. Warner
Huancayo (Peru)	David Y. Henderson
Iloilo (Filipijnen)	Jaime R. Aquino
Indianapolis (Indiana, VS)	Steven C. Cleveland
Iquitos (Peru)	Alejandro Gómez
Irvine (Californië, VS)	Von D. Orgill
Jacksonville (Florida, VS)	Paul W. Craig
Jakarta (Indonesië)	Christopher L. Donald
Jekaterinburg (Rusland)	Val J. Christensen

ZENDINGSGBIED	NIEUWE PRESIDENT
João Pessoa (Brazilië)	Izaias P. Nogueira
Juiz de Fora (Brazilië)	Luciano Cascardi
Kampala (Oeganda)	Robert F. Chatfield
Kennewick (Washington, VS)	Boyd S. Ware
Kingston (Jamaica)	Kevin G. Brown
Kinshasa (Democratische Republiek Congo)	W. Bryce Cook
La Paz (Bolivia)	Julián A. Palacio
Lae (Papoea-Nieuw-Guinea)	Mark P. Peteru
Lagos (Nigeria)	Richard K. Ahadjie
Las Vegas-West (Nevada)	Michael B. Ahlander
Leeds (Engeland)	Graham Pilkington
Legaspi (Filipijnen)	Jovencio A. Guanzon
Lima-Noord (Peru)	John R. Erickson
Lima-West (Peru)	Blake D. Archibald
Londrina (Brazilië)	C. Alberto de Genaro
Long Beach (Californië, VS)	Ryan M. Tew
Los Angeles (Californië, VS)	David N. Weidman
Luanda (Angola)	Danny L. Merrill
Lusaka (Zambia)	Leif J. Erickson
Lvov (Oekraïne)	Daniel E. Lattin
Macon (Georgia, VS)	Brent T. Cottle
Majuro (Marshall-eilanden)	Thomas L. Weir
Managua-Noord (Nicaragua)	Monsop Collado
Managua-Zuid (Nicaragua)	Bryan G. Russell
Manchester (New Hampshire, VS)	Philip M. Stoker
McAllen (Texas, VS)	Fernando Maluenda
Melbourne (Australië)	Cory H. Maxwell
Mérida (Mexico)	Sergio A. Garcia
Mesa (Arizona, VS)	Kirk L. Jenkins
Mexico-Stad-Chalco (Mexico)	Jerald D. Crickmore
Mexico-Stad-Noordwest (Mexico)	Brad H. Hall
Mexico-Stad-Oost (Mexico)	Sergio M. Anaya
Mexico-Stad-West (Mexico)	George F. Whitehead
Milaan (Italië)	Bruce L. Dibb
Milwaukee (Wisconsin, VS)	Raymond A. Cutler
Monrovia (Liberia)	Roger L. Kirkham

ZENDINGSGBIED	NIEUWE PRESIDENT
Monterrey-Oost (Mexico)	Larry C. Bird
Montevideo-West (Uruguay)	Thomas A. Smith
Montreal (Canada)	Victor P. Patrick
Moskou (Rusland)	Garry E. Borders
Naga (Filipijnen)	L. Barry Reeder
Nagoya (Japan)	Kazuhiko Yamashita
Nairobi (Kenia)	Gary C. Hicken
Nampa (Idaho, VS)	Stuart B. Cannon
Natal (Brazilië)	Saulo Soares
Nuku'alofa (Tonga)	Leitoni M. Tupou
Oklahoma City (Oklahoma, VS)	Stewart R. Walkenhorst
Orlando (Florida, VS)	Michael J. Berry
Pachuca (Mexico)	Andrew E. Egbert
Panama-Stad (Panama)	Curtis Carmack
Philadelphia (Pennsylvania, VS)	T. Gary Anderson
Piracicaba (Brazilië)	Kennedy F. Canuto
Posadas (Argentinië)	Lee R. LaPierre
Querétaro (Mexico)	Javier L. Mejorada
Quezon-Stad (Filipijnen)	Carlos Revillo
Rancagua (Chili)	Thomas R. Warne
Rancho Cucamonga (Californië, VS)	Bruce E. Hobbs
Redlands (Californië, VS)	Daniel J. Van Cott
Retalhuleu (Guatemala)	Johnny F. Ruiz
Reynosa (Mexico)	Abelardo Morales
Ribeirão Preto (Brazilië)	Mauro T. Brum
Richmond (Virginia, VS)	E. Bradley Wilson
Rochester (New York, VS)	Arthur R. Francis
Rome (Italië)	Michael Waddoups
Salem (Oregon, VS)	Michael R. Samuelian
Salt Lake City (Utah, VS)	Stephen W. Hansen
Salt Lake City-Oost (Utah, VS)	John C. Eberhardt
Salt Lake City-Zuid (Utah, VS)	Robert E. Chambers
Saltillo (Mexico)	L. Fernando Rodriguez
Samara (Rusland)	Michael L. Schwab
San Antonio (Texas, VS)	James E. Slaughter
San Juan (Puerto Rico)	P. Knox Smartt III

ZENDINGSGBIED	NIEUWE PRESIDENT
San Pedro Sula-Oost (Honduras)	Norman S. Klein
San Pedro Sula-West (Honduras)	James M. Dester
San Salvador-Oost (El Salvador)	David L. Glazier
San Salvador-West/ Belize (El Salvador)	Kai D. Hintze
Santa Cruz (Bolivia)	Jason A. Willard
Santa Cruz-Noord (Bolivia)	Richard C. Zambrano
Santa Maria (Brazilië)	Adalton P. Parrela
Santiago-West (Chili)	José A. Barreiros
Santiago-Zuid (Chili)	David L. Cook
Santos (Brazilië)	Celso B. Cabral
São Paulo-West (Brazilië)	José Luiz Del Guerso
Scottsdale (Arizona, VS)	Karl R. Sweeney
Seattle (Washington, VS)	Yoon Hwan Choi
Seoul (Zuid-Korea)	Marshall R. Morrise
St. George (Utah, VS)	John R. Center
St. Louis (Missouri, VS)	Thomas W. Morgan
Sydney-Noord (Australië)	Philip F. Howes
Sydney-Zuid (Australië)	Larry J. Lew
Taichung (Taiwan)	Kurt L. Blickenstaff
Tallahassee (Florida, VS)	Bradley J. Smith
Tampa (Florida, VS)	Mark D. Cusick
Tempe (Arizona, VS)	James L. Toone
Tokio-Zuid (Japan)	Takashi Wada
Trujillo (Peru)	D. Kurt Marler
Tsjechië/Slowakije	James W. McConkie III
Twin Falls (Idaho, VS)	Glen R. Curtis
Ulaanbaatar (Mongolië)	Joseph P. Benson
Urdaneta (Filipijnen)	William J. Monahan
Valencia (Venezuela)	Guillermo I. Guardia
Vancouver (Washington, VS)	Derlin C. Taylor
Villahermosa (Mexico)	Israel G. Morales
Warschau (Polen)	Steven C. Edgren
Washington DC-Noord (Maryland, VS)	Peter S. Cooke
Wichita (Kansas, VS)	Michael L. Bell
Yerevan (Armenië)	J. Steven Carlson

## Ouderling Cook spreekt leden en onderzoekers in Ivoorkust toe

R. Scott Lloyd  
*Kerknieuws*

Ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen reisde in februari 2013 naar Abidjan (Ivoorkust). Tijdens dat bezoek presideerde hij een conferentie voor priesterschapsleiders, hield hij een bijzondere bijeenkomst met leden en onderzoekers, en bezocht hij belangrijke overheidsfunctionarissen.

Ouderling Cook werd op zijn reis vergezeld door Ouderling L. Whitney Clayton van het Presidium der Zeventig; ouderling John B. Dickson van de Zeventig, president van het gebied Afrika-West; en ouderling Joseph W. Sitati van de Zeventig, eerste raadgever in het presidium van het gebied Afrika-West.

In totaal woonden 9.693 mensen de conferentie voor priesterschapsleiders en de bijeenkomst voor leden en onderzoekers bij, waaronder 619 onderzoekers. Veel leden offerden heel wat op om erheen te gaan. Virginie Oulai Tongo van de gemeente Meagui in het zendingsgebied Abidjan (Ivoorkust) zegt dat haar familie geld spaarde om een apostel te zien spreken. 'We hebben twaalf uur gereisd, maar ik ben gelukkig', zegt ze.

Veel mensen die de conferentie bijwoonden, merkten op dat de Geest sterk aanwezig was. Bisschop Leon Kouadio van de wijk Dokui in de ring Cocody zegt, 'Ik weet dat we in de aanwezigheid van een voorname dienstknecht van de Heiland verkeerden.'

In 1984 was er in Ivoorkust één gezin lid van de kerk. Nu zijn er vijf ringen en één district.

In de afgelopen jaren is de getrouwheid van de leden in Ivoorkust veelal gebleken uit hun familiehistorisch en tempelwerk. Drie van de vijf ringen in Ivoorkust



*In februari sprak ouderling Quentin L. Cook van het Quorum der Twaalf Apostelen duizenden mensen in Abidjan (Ivoorkust) toe.*

behoorden in 2012 tot de 25 kerkringen met het hoogste percentage ingestuurde familienamen voor tempelverordeningen. Van alle ringen in de kerk heeft de ring Cocody het hoogste percentage volwassen leden dat wel eens namen voor tempelwerk ingestuurd heeft.

De jongeren dragen daar ook aan bij. Het percentage van de jongeren in Ivoorkust dat zich met indexeren bezighoudt, is twee keer zo hoog als het gemiddelde van de kerk, ondanks het feit dat de meesten van hen geen eigen computer of internet hebben, maar het werk in een centrum voor familiegeschiedenis van de ring moeten verrichten.

De leden hebben geleerd dat familiegeschiedenis een essentieel onderdeel van het evangelie is. Ze werken hard om namen voor te bereiden voordat ze een lange busrit naar de Accratempel (Ghana) maken — ze nemen doorgaans niet slechts een paar namen mee, maar een heleboel.

Ouderling Cook en ouderling Clayton moedigden de leden aan om zich in vier aspecten te ontplooiën: hun geloof in Jezus Christus vergroten, hun gezin sterken, het evangelie naar anderen uitdragen en doorgaan met hun geweldige inzet voor hun familiegeschiedenis en tempelwerk. ■

## Frances J. Monson onlangs overleden

'De eerste keer dat ik Frances zag, wist ik dat ik de ware had gevonden', heeft president Thomas S. Monson over hun verkeringstijd gezegd.<sup>1</sup> Door een leven van dienstbaarheid samen met haar man en door haar voortdurende steun aan hem heeft Frances Beverly Johnson Monson deze waarheid keer op keer bevestigd.

Haar aardse leven kwam op 17 mei 2013 ten einde. Ze was 85 en is vredig aan ouderdomsverschijnselen overleden.

Hoewel ze nooit de aandacht op zichzelf vestigde, vergezelde ze president Monson vaak als hij ouderen en zieken bezocht. Ze was zijn bron van kracht toen hij op jonge leeftijd als bisschop werd geroepen en stond aan zijn zij toen hij van 1959 tot 1962 de Canadese Zending presideerde. Ze bleef haar dierbare 'Tommy' steunen toen hij eerst als algemene autoriteit werd geroepen, en daarna als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, in het Eerste Presidium en als president van de kerk werkzaam was.

'Ze hield heel veel van mijn vader, en ze herkende de talenten en gaven die hij had gekregen. Ze vond het fijn om hem bij het grootmaken van zijn talenten te steunen en te helpen', heeft hun dochter, Ann Monson Dibb, gezegd.<sup>2</sup>

Frances werd op 27 oktober 1927 geboren als dochter van Franz E. Johnson en Hildur Booth Johnson. Op 7 oktober 1948 trouwde ze in de Salt Laketempel met Thomas S. Monson. Ze heeft gediend in roepingen in het jeugdwerk en in de zustershulpvereniging. Ze had veel muzikaal talent en een geweldig gevoel voor humor. Maar bovenal vond ze het heerlijk om echtgenote, moeder, grootmoeder en overgrootmoeder te zijn.

Zuster Dibb beschrijft haar moeder als iemand die 'altijd luisterde en wellicht in een paar woorden zou zeggen wat zij in dergelijke situatie zou doen. [...] Haar voortdurende voorbeeld [...] is van zeer grote invloed op mijn



**President en zuster Monson na een bijeenkomst van de algemene aprilconferentie in 2010.**

leven geweest. Er bestond nooit enige twijfel over wat ze geloofde, wat ze zou doen of wat ze van anderen verwachtte. Ze was een toonbeeld van wat je als heilige der laatste dagen, als christen, zou moeten zijn.<sup>3</sup>

'Ik heb Frances niet een keer horen klagen over mijn kerktaken', heeft president Monson ooit gezegd. Hij heeft haar beschreven als 'een vrouw met een sereen, maar groot geloof.'<sup>4</sup> ■

### NOTEN

1. Thomas S. Monson, 'Overvloedig gezegend', *Liahona*, mei 2008, p. 111.
2. Ann M. Dibb, in 'Frances J. Monson, Wife of President Thomas S. Monson, Passes Away' (17 mei 2013), [mormonnewsroom.org](http://mormonnewsroom.org).
3. Ann M. Dibb, in 'Frances Monson: Through the Eyes of Daughter, Ann Monson Dibb' (Mormon Times video, 12 mei 2013), [ksl.com](http://ksl.com).
4. Thomas S. Monson, geciteerd in Jeffrey R. Holland, 'President Thomas S. Monson: in de voetsporen van de Meester', *Liahona*, supplement, juni 2008, p. 8.





**Ouderling Neil L. Andersen (midden) van het Quorum der Twaalf Apostelen presideert de onthulling van een plaquette ter herdenking van het dertigjarig bestaan van de kerk in Haïti.**

### Haïti viert dertig jaar kerk

Dertig jaar geleden bezocht Thomas S. Monson — toenmalig lid van het Quorum der Twaalf Apostelen — Haïti en wijdde het land toe aan de verkondiging van het herstelde evangelie.

Ouderling Neil L. Andersen van het Quorum der Twaalf Apostelen bezocht Haïti onlangs om het jubileum te vieren. Ouderling Andersen presideerde de onthulling van een plaquette, die dienst zal doen als een blijvende herinnering aan het begin van de kerk in Haïti. De leden die bij de onthulling aanwezig waren, keken naar een uitzending met een boodschap van president Monson die de dag ervoor was opgenomen.

### De kerk biedt in 2012 hulp bij ruim honderd rampen

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen biedt jaarlijks noodhulp aan mensen over de hele wereld die door rampen, oorlog en hongersnood getroffen worden. In 2012 schonk de kerk de slachtoffers van 104 rampen in 52 landen honderdduizenden kilo's voedsel, water, kleding, medische benodigdheden, hygiënesets en andere hulpgoederen.

Daarnaast deden duizenden leden ruim 1,3 miljoen uur vrijwilligerswerk.

De grootste rampenhulpactie die de kerk in 2012 op poten zette, was gericht op slachtoffers van orkaan Sandy, aan de oostkust van de Verenigde Staten. Naast de hulpactie na Sandy bood de kerk in 2012 de meeste hulp aan Japan, de Filipijnen, andere gebieden in de Verenigde Staten, en Syrië.

### FamilyTree publiekelijk beschikbaar

FamilyTree, een langverwachte aanvulling op de kerkelijke website FamilySearch.org, is in maart 2013 publiekelijk beschikbaar gesteld. U krijgt er gratis toegang toe via FamilySearch.org.

FamilyTree is een verbetering op New FamilySearch, waar tot nu toe alleen leden van de kerk met een wachtwoord op konden inloggen.

Nu zijn andere bezoekers van FamilySearch.org 'in staat om hun hele stamboom op het internet in te vullen, eerst zichzelf en daarna vroegere generaties', aldus Paul M. Nauta, marketing manager van FamilySearch.

### Ik doe harder mijn best

Ik ben gek op de *Liahona*! Ik voel me erg prettig als ik erin lees. Ik neem hem graag mee naar school en geef hem aan mijn vriendinnen. Door de artikelen word ik een beter mens, doe ik zendingwerk en kies ik de goede weg. Als ik het tijdschrift bestudeer, merk ik dat ik dagelijks probeer een beter mens te worden en Jezus Christus te volgen.

Anastacia Naprasnikova (Oekraïne)

### Een geestelijk en stoffelijk kompas

Mijn getuigenis wordt sterker door de *Liahona*. Het is een kompas — zowel in geestelijk als in stoffelijk opzicht. Door de woorden van de algemene autoriteiten te lezen, kom ik dichterbij Jezus Christus. Nu ik op zending ben, vind ik troost in de getuigenissen van de vele bekeerlingen en functioneer ik beter in de wijngaard van de Meester.

Ouderling Gomun, zendingsgebied Cotonou (Benin)

### Correctie

Op p. 27 van de *Liahona* van februari staat dat Dima Ivanov in Wladiwostok (Rusland) woont, maar hij woont eigenlijk in Ulan-Ude (Rusland).

## SAMEN HET PAD VAN DE HOOP BEWANDELEN

**LaRene Porter Gaunt**

Kerkelijke tijdschriften

Ik bewandelde het pad van de hoop voor het eerst in de vroege lente. Er straalde goudkleurig licht en de schaduwen waren warm toen ik dat pad met aan weerszijden bomen bewandelde. Als fotografe concentreerde ik me alleen op de snelle sluitertijd, het diafragma en het schitterende licht dat ik met mijn lens zag.

Toen begon ik steeds meer te denken aan mijn voorouders die dit pad hadden bewandeld. Eerst dacht ik aan Jared en Cornelia met hun tweejarige zoontje. Ik voelde de koude lucht, maar die kou was niets vergeleken met de vorst waar Jared en zijn gezinnetje tijdens hun uittocht mee te maken kregen. Cornelia stierf ergens tussen Nauvoo en Salt Lake. Ik stelde me voor dat Jared huilde toen hij zijn zoontje oppakte en verder liep.

Omdat ik bang was dat het gevoel van hun aanwezigheid weg zou gaan, bleef ik foto's maken terwijl mijn tranen me het zicht benamen. Toen herinnerde ik me de jonge Sarah, die met haar liefhebbende stiefmoeder in de laatste groep heiligen naar Nauvoo was vertrokken. Op een gegeven moment voedde onze liefdevolle hemelse Vader de mensen in het kamp met kwakkels. Daarna zwoegden ze met een dankbaar hart verder.

Mijn hart liep over van emoties. Het was net alsof Sarah naast me liep. Jared en Cornelia

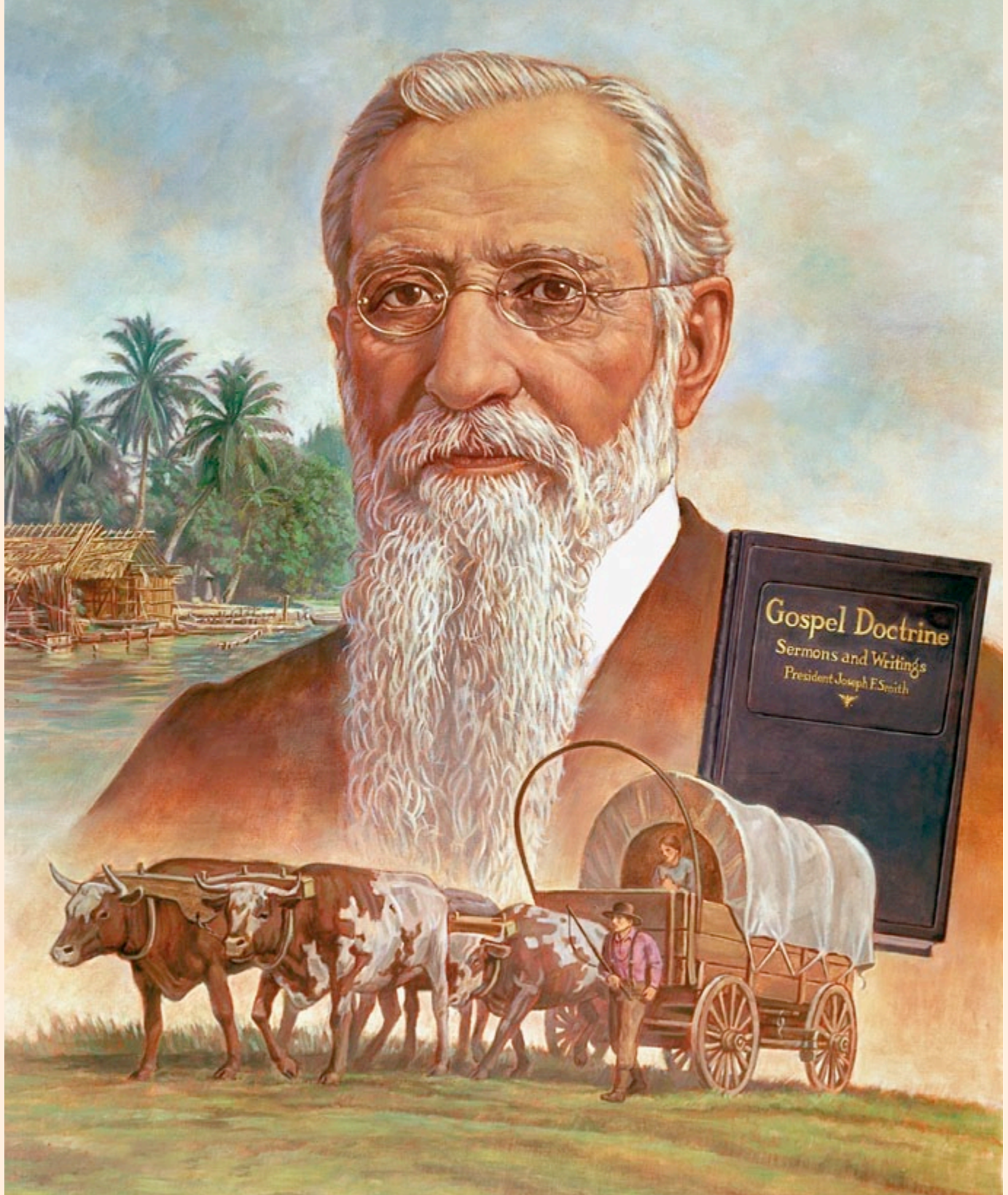


*In februari 1846 werden de pioniers van de kerk uit Nauvoo verdreven. Ze waren vol hoop dat ze vrede in Zion zouden vinden en liepen door Parley Street — wat nu het pad van de hoop heet — en staken de rivier de Mississippi over.*

waren ook bij me met hun zoontje. Samen liepen we in het licht en in de schaduw, een samensmelting van het verleden en het heden op dit pad van hoop, dit pad van tranen. Ze waren bij me op een manier die ik niet uit kan leggen. Ze wekten een gezamenlijke liefde voor het evangelie van Jezus Christus in me op. Ik besepte dat mijn getuigenis in mij brandt omdat het in hen heeft gebrand, dat het van generatie op generatie is doorgegeven en dat iedereen het fundament voor de volgende generatie heeft gelegd. Ik huilde van dankbaarheid.

Mijn man had elders foto's gemaakt, maar na een tijdje haalde hij me in. Toen ik hem vertelde wat ik voelde, stond hij dicht bij me. Net als die heiligen uit Nauvoo was hij de eerste in zijn familie die in het evangelie geloofde. En hij zou niet de laatste zijn die zou geloven, net als degenen die dit pad ruim honderdvijftig jaar geleden hebben bewandeld. Zijn en mijn getuigenis hebben het getuigenis van onze kinderen gevoed dat nu in hun hart brandt, net als het getuigenis van Jared, Cornelia en Sarah het getuigenis van duizenden van hun nakomelingen heeft gevoed.

Mijn man en ik vergaten het fotograferen, bewandelden samen langzaam de rest van het pad van de hoop en dachten in stilte aan wie ons waren voorgedaan. ■



ILLUSTRATIE ROBERT T. BARRETT

## JOSEPH F. SMITH

Toen **Joseph F. Smith** zeven was, dreef hij het **span ossen** van zijn familie van Nauvoo in Illinois naar Salt Lake City in Utah. Toen hij vijftien was, ging hij op zending in **Hawaiï**. Later wijdde hij als president van de kerk de bouwgrond in voor de Laietempel (Hawaiï). Joseph geloofde dat mensen de kerk minder zouden vervolgen als ze het geloof van de heiligen der laatste dagen zouden begrijpen. Sommige van zijn leringen die de geloofspunten van de kerk uiteenzetten, zijn verzameld in een boek dat **Evangelieleer** heet.



*‘Als Gods Geest ons geloof aan onze ziel bevestigt, wordt geloof een drijvende kracht voor ons en stuwt het elke gedachte, woord en daad hemelwaarts’, aldus ouderling M. Russell Ballard van het Quorum der Twaalf Apostelen. ‘We bidden dan vol vertrouwen om kracht en leiding — net als [de pioniers]. Dat is wat het betekent om geloof te hebben bij elke voetstap. Dat hadden de pioniers onder onze voorouders nodig, en dat hebben wij ook nodig.’ Zie ‘Pioniersgeloof en moed — toen en nu’, p. 16.*

